

Jaarstukken 2020

Jaarverslag en Jaarrekening van de gemeente Epe

Gemeente Epe

Inhoudsopgave

Jaarstukken 2020	1
Inhoudsopgave	3
Algemeen	5
Inleiding	6
Inhoudelijke en financiële ontwikkelingen	7
Resultaten Programmaplan	8
Financiële beschouwing; resultaat analyse	9
Jaarverslag	10
Programmaverantwoording	11
1 Opgroeien in Epe	11
2 Actief in Epe	12
3 Zorg en opvang	14
4 Leefbaar en veilig	15
5 Ruimte en Wonen	16
6 Epe op orde	18
7 Duurzaamheid	19
8 Toezicht en handhaving	21
9 Bedrijvigheid	21
10 Weer aan het werk	22
11 Bestuur en organisatie	24
Paragrafen	27
1 Lokale heffingen	27
2 Weerstandsvermogen en Risicobeheersing	29
3 Onderhoud kapitaalgoederen	37
4 Financiering	40
5 Bedrijfsvoering	41
6 Verbonden Partijen	45
7 Grondbeleid	49
8 Demografische ontwikkelingen	51
9 Decentralisaties sociaal domein	53
10 Covid-19	57
Jaarrekening	62
Overzicht van baten en lasten	63
Toelichting op de baten en lasten	65
Begrotingsrechtmatigheid	65
Financiële analyses per programma	67
1 Opgroeien in Epe	67
2 Actief in Epe	68
3 Zorg en Opvang	69
4 Leefbaar en Veilig	70
5 Ruimte en Wonen	71
6 Epe op orde	72
7 Duurzaamheid	73
8 Toezicht en Handhaving	74
9 Bedrijvigheid	75
10 Weer aan het werk	75
11 Bestuur en organisatie	76
Algemene dekkingsmiddelen	77
Overhead	78
Resultaatbestemming	79
Overzicht van algemene dekkingsmiddelen	81
Overzicht aanwending post Onvoorzien	82
Overzicht incidentele lasten en baten	83
Overzicht van structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	84
Bezoldiging topfunctionarissen	85
Gerealiseerde baten en lasten per taakveld	86
Balans per 31 december 2020	89

Toelichting op de balans	94
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	94
Toelichting op de balans 2020	96
Overzicht verloop reserves en voorzieningen 2020	105
Verantwoordingsinformatie specifieke uitkering (SiSa)	113
Controleverklaring	121
Bijlagen	122
1 Analyse salariskosten	123
2 Analyse kapitaallasten	124
3 Toelichting bij paragraaf Financiering	127
Verklaring van gebruikte afkortingen	129

Algemeen

Inleiding

Voor u liggen de jaarstukken 2020. De jaarstukken bestaan uit het jaarverslag en de jaarrekening. In het jaarverslag is per programma de verantwoording over het gevoerde beleid opgenomen. De paragrafen staan in het teken van de (financieel) beheersmatige aspecten die ten grondslag liggen aan het gevoerde beleid. In de jaarrekening wordt een financiële verantwoording gegeven. De gemeentelijke vermogenspositie komt tot uitdrukking in de balans. Daarnaast worden per programma de financiële verschillen tussen begroting en rekening toegelicht.

Hierna volgt eerst een algemene beschouwing over de inhoudelijke en financiële uitkomsten van de jaarrekening 2020.

Inhoudelijke en financiële ontwikkelingen

In de Perspectiefnota 2020-2023 zijn externe ontwikkelingen beschreven die van strategisch belang zijn in meerjarenperspectief. Hierna volgt de rapportage daarvan, verdeeld onder twee onderwerpen. Het eerste deel gaat in op ontwikkelingen waar de raad richtinggevende uitspraken over heeft gedaan (op anticiperen), voor de opstelling van de programmabegroting. Het resultaat daarvan wordt gerapporteerd. Het tweede deel gaat in op de vermelde ontwikkelingen in signalerende zin (raadsbesluit op termijn) met als vraag: "hebben deze zich voorgedaan zoals voorzien?".

Ontwikkelingen "op anticiperen" (richtinggevende uitspraken)

	Richtinggevende uitspraken	Resultaten
1.	<i>Toekomstbestendig onderwijs</i> Verdere aanvulling op de eerder gevormde reserve.	In de begroting is aan de bestaande reserve een bedrag van € 500.000 toegevoegd.
2.	<i>Plus OV (basismobiliteit)</i> Verhogen van de bijdrage in de financiering van de gemeenschappelijke regeling Basismobiliteit.	De verhoging van de bijdrage is verwerkt in de begroting 2020-2023.
3.	<i>VNOG</i> Verhogen van de bijdrage in de financiering van de gemeenschappelijke regeling VNOG.	De verhoging van de bijdrage is verwerkt in de begroting 2020-2023.
4.	<i>Lucrato</i> Verhogen van de bijdrage in de financiering van de gemeenschappelijke regeling Lucrato.	De verhoging van de bijdrage is verwerkt in de begroting 2020-2023.

Ontwikkelingen "signaleren" (raadsbesluit op termijn)

	Geschetste ontwikkelingen	Stand van zaken
1.	<i>Zorg en ondersteuning</i> De gemeente ontvangt voor de overgenomen rijkstaken een budget. Het beroep dat inwoners doen op de gemeente in het kader van de Jeugdwet en Wmo neemt toe. De ontvangen budgetten blijken niet voldoende. Voor kostenbeheersing is de Transitie-agenda opgezet.	Op de Transitie-agenda zijn aanvullende maatregelen nodig. Daarvoor is het project "grip-op-zorg" opgezet. Het project is erop gericht om met een aantal uit te werken maatregelen een ombuiging van € 1 miljoen te realiseren over een periode van 4 jaar. De raad heeft voor het project een werkbudget beschikbaar gesteld.
2.	<i>Beschermde wonen/ maatschappelijke opvang</i> Apeldoorn voert als centrumgemeente deze taken voor de regio uit. Het nieuwe voorlopige verdeelmodel voor financiering leidt in 2021 tot een financieel nadeel. Dat leidt mogelijk tot bijstelling van beleid.	Het nieuwe objectieve verdeelmodel wordt parallel met de herijking van het gemeentefonds pas vanaf 1 januari 2023 geleidelijk ingevoerd met een overgangsregeling van 10 jaar. Tot de invoering blijven de bestaande afspraken uit het regionale financieel convenant van kracht.
3.	<i>Onderhoud openbare ruimte</i> De kosten voor onderhoud van de openbare ruimte stijgen structureel, met name bij wegen en groen. Dit als gevolg van klimaatverandering (warmte en droogte).	Bij de voortgangsrapportage zijn incidenteel kosten gemeld in het kader van onderhoud bomen. Voor de bestrijding van de eikenprocessierups is structureel meer geld in de begroting opgenomen. De stijgende kosten komen verder terug in onder andere het waterketenplan en het wegenbeleidsplan die in 2021 ter besluitvorming voorgelegd worden aan de raad.
4.	<i>Verwerking afvalstromen</i> De kosten voor de verwerking van verschillende afvalstromen stijgen fors. De afvalstoffenheffing zal doordoor stijgen.	De stijgende verwerkingskosten hebben een effect in de tarieven voor 2021, die in 2020 zijn vastgesteld.

Overige ontwikkelingen

	Overige ontwikkelingen	Stand van zaken
1.	<i>Coronacrisis</i> De coronacrisis heeft een grote impact op de samenleving. Het betekent aanpassen aan de RIVM-richtlijnen, minder bewegingsvrijheid. De coronacrisis treft de zorg, de economie en het maatschappelijk leven en leidt tot tal van ongewenste maatschappelijke effecten.	In de acute fase (voorjaar, zomer, najaar 2020) is geanticipeerd op de beperkingen en is door diverse activiteiten ondersteuning geboden aan de samenleving. Bij de begroting 2021-2024 heeft de raad een bedrag van € 5,4 miljoen beschikbaar gesteld om de effecten van de coronacrisis op de lokale activiteiten te beperken dan wel tegen te gaan.

Resultaten Programmaplan

Het programmaplan is deel 1 van de programmabegroting en geeft weer wat de gemeente wil bereiken en welke activiteiten daarvoor uitgevoerd worden. Het collegeprogramma is een belangrijk richtsnoer voor dit onderdeel van de begroting. De uitvoering van het collegeprogramma is daarom volledig en in meerjarenperspectief opgenomen.

De verantwoording van de uitgevoerde activiteiten vindt u terug bij de elf programma's. Hieronder vermelden we een aantal speerpunten van beleid in 2020 die we verdeeld hebben naar pijlers waarop de programmabegroting is gebaseerd.

De coronacrisis heeft een belangrijke impact gehad op de uitvoering van de begroting, waardoor diverse activiteiten beperkt of op aangepaste wijze zijn uitgevoerd.

Sociaal

- Het vrijwilligerscoördinatiepunt "EpeDoet!" is opgeleverd en biedt ondersteuning aan vrijwilligers en verenigingen.
- Het 'Sport- en Beweegplan Epe 2020-2024: Samen voor de Sport!' is vastgesteld.
- Het project "Grip-op-zorg" is gestart om voorstellen uit te werken gericht op kostenbeheersing bij de uitvoering van jeugdzorg en Wmo.
- Het integraal veiligheidsbeleid 2020-2023 is vastgesteld.

Ruimte

- Er is een participatietraject uitgevoerd voor het opstellen van de omgevingsvisie.
- Er zijn diverse woningbouwplannen gerealiseerd, zoals Ladderspost, Brézanlocatie, Klaarbeek en de Wielinklocatie.
- Het geactualiseerde grondstoffenplan is vastgesteld en vervolgens gestart met de implementatie van de maatregelen.
- Het concept Regionale Energie Strategie (RES) is opgesteld in de regio.

Economie

- Met de diverse evenementenorganisatoren is onderzocht waar de behoefte ligt voor een gemeentelijk ondersteuningsaanbod.
- De plannen voor de uitbreiding van het industrieterrein Eekterveld IV zijn opgeleverd.

Bestuur

- Er is geanticipeerd op de gevolgen van de coronacrisis in de samenleving in de acute fase en gericht op de fases van overbruggen en herstel/stimuleren met namen op het sociaal-maatschappelijk en economisch domein.
- Nieuwe ontwikkelingen doorgevoerd op het terrein van participatie, waaronder digitale inwonerparticipatie.
- De verbouwing van het gemeentehuis is gestart.

Resultaat uitvoering programmabegroting

Voor 2020 waren 125 activiteiten gepland met als eindresultaat dat 66% daarvan is gerealiseerd.

Het percentage laat zich als volgt verklaren.

Het niet kunnen afronden van activiteiten in het geplande jaar is voor een groot deel veroorzaakt door de impact van de coronacrisis. Participatietrajecten liepen vertraging op of konden onvoldoende worden uitgevoerd. Daarnaast was er veel inzet nodig op corona gerelateerde activiteiten waardoor er prioritering op de geplande werkzaamheden nodig was. Voor een aantal activiteiten was er meer afstemming en overleg nodig met regio en/of provincie. Een aantal activiteiten zijn qua uitvoering vertraagd of verschoven als gevolg van een koppeling aan andere activiteiten, zoals de omgevingsvisie en het mobiliteitsplan in het ruimtelijk domein. Bij de voortgangsrapportage is aan uw raad gemeld dat een aantal activiteiten doorschuiven naar 2021.

Financiële beschouwing; resultaat analyse

Het boekjaar 2020 wordt afgesloten met een voordelig saldo van € 488.000. In het onderdeel Jaarrekening is per programma een financiële analyse opgenomen waaruit kan worden afgeleid hoe het resultaat tot stand is gekomen. Hierin zijn verschillen groter dan € 25.000 opgenomen, voor de baten en lasten afzonderlijk. Voor de salariskosten en de kapitaallasten is een totaalanalyse opgesteld, die in bijlage 1 en 2 bij deze jaarstukken is opgenomen. In een aantal gevallen is een (voor- of nadelig) resultaat op een beleidsveld, overeenkomstig de systematiek in de begroting, verrekend met een reserve. Daardoor heeft dit geen invloed op het uiteindelijke resultaat van de jaarrekening.

Het resultaat wordt in hoofdlijnen verklaard door nadelen die zijn ontstaan bij woningaanpassingen, scootmobielen, afval, juridische advisering en personeelslasten. Voordelen zijn ontstaan bij routegebonden en vraagafhankelijk vervoer, voor- en vroegschoolse educatie, algemene uitkering, onderbesteding van de ontvangen coronamiddelen, kapitaallasten, afrekening VNOG en de voorziening voor oninbare vorderingen.

Jaarverslag

Programmaverantwoording

1 | Opgroeien in Epe

Omschrijving programma

Het programma omvat de onderwerpen onderwijs en jeugd in brede zin. Het laatste betreft jeugdzorg (jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering) en de welzijnsaspecten zoals peuterspeelzaalwerk, voor- en vroegschoolse educatie, jeugd- en jongerenwerk, jeugdgezondheidszorg.

De voorzieningen gericht op de jeugd maken ook deel uit van het basisaanbod aan voorzieningen waar in programma 2 “Actief in Epe” aandacht aan wordt gegeven. Er bestaat een relatie met de programma’s 3 “Zorg en opvang” (jeugdgezondheidszorg, maatschappelijke ondersteuning) en 4 “Leefbaar en veilig” (integrale veiligheid: thema “Jeugd en veiligheid”).

Wat is de stand van zaken

Verplichte indicatoren vanuit de regelgeving bij dit programma.

Indicator	2017	2018	2019	2020
Verwijzingen Halt <i>Het aantal verwijzingen naar Halt, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 12-17 jaar.</i>	10	13	9	14
Kinderen in uitkering <i>Het percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.</i>	5%	5%	4%	-
Voortijdige schoolverlaters (vo+mbo) <i>Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12-23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat.</i>	1,7%	1,9%	2,1%	-
Absoluut verzuim <i>Het aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 5-18 jaar.</i>	4,4	3,3	1,9	-
Relatief verzuim <i>Het aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is, per 1.000 leerlingen.</i>	31	31	28	-
Jongeren met jeugdhulp <i>Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzicht van alle jongeren tot 18 jaar (tweede helft van het genoemde jaar).</i>	10,2%	9,5%	10,6%	10,0%
Jongeren met jeugdbescherming <i>Het percentage jongeren tot 18 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregel ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar (tweede helft van het genoemde jaar).</i>	1,3%	1,1%	1,1%	1,1%
Jongeren met jeugdreclassering <i>Het percentage jongeren (12-22 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-22 jaar) (tweede helft van het genoemde jaar).</i>	0,4%	0,2%	0,2%	-
Jongeren met een delict voor de rechter <i>Het percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen.</i>	1%	1%	1%	-

Wat willen we bereiken

Strategische doelen:

1. Het voorkomen van achterstanden bij jeugdigen.
2. Bevorderen kwaliteit jeugd- en onderwijsvoorzieningen.

Wat hebben we daarvoor gedaan

Onderwijs	Portefeuillehouder: E. Visser	
Activiteit programmabegroting	Uitgevoerd?	Toelichting
1. Uitvoeren van de Lokaal Educatieve Jeugd Agenda.	Nee	Dit is een doorlopend proces. In het LEJA nemen besturen deel uit het onderwijs, welzijn en zorg die zich buigen over verschillende thema's. De

		bijeenkomsten van het LEJA zijn geannuleerd als gevolg van de coronacrisis.
2. Uitgevoerd Onderwijs Achterstanden Beleid (OAB) 2019-2022.	Ja	Er is een activiteitenprogramma 2020 opgesteld. De onderdelen uit het activiteitenprogramma zijn opgepakt en uitgevoerd.
3. Uitwerken Actiekader Onderwijs.	Ja	De renovatie van de RSG NO-Veluwe is uitgesteld. Het renovatieplan voor de Krugerstee is afgerond. De renovatie start begin 2021. De renovatie van de St. Bernardusschool staat voor 2023 op het programma. Verder is de uitbreiding van de Montessorischool afgerond. Er is verder gewerkt aan de planvorming voor het project Epe Zuid West waar ook de van de Reijdschool bij betrokken is.
<i>Collegeprogramma 2018-2022:</i>		
4. Een samen met schoolbesturen en besturen van voorschoolse en welzijnsinstellingen opgesteld plan voor toekomstbestendig onderwijs in de dorpen en de financiering daarvan.	Ja	Dit betreft het opstellen van het plan voor huisvesting scholen Epe Zuidwest. Zie activiteit 3 hiervoor.

Jeugdzorg		Portefeuillehouder: C.M. de Waard-Oudesluijs
Activiteit programmabegroting	Uitgevoerd?	Toelichting
1. Realiseren subsidieprogramma.	Ja	Er zijn éénjarige subsidieafspraken gemaakt met organisaties die preventieve activiteiten voor jeugd uitvoeren. Dit betreft onder andere de subsidie voor de uitvoering van het C.JG Epe. De subsidies over 2019 zijn vastgesteld.
2. Uitvoeren jeugdgezondheidszorg.	Ja	Er zijn subsidie-/ uitvoeringsafspraken gemaakt met V érian (0-4 jaar) en GGD NOG (4-19 jaar).
3. Realiseren van de transformatie jeugdzorg.	Ja	De meeste acties 2020 uit het Actieprogramma 2019-2022, voortkomend uit het integraal beleidsplan Sociaal Domein, zijn uitgevoerd. Het betreft onder meer: 1. De doorontwikkeling C.JG (onderdeel van project Grip op Zorg). 2. Verlenging met 2 jaar van regionaal contract maatwerkvoorzieningen (jeugd, wmo en bw/mo) waardoor maatregelen worden uitgewerkt om nog meer sturing aan de transformatie te kunnen geven. 3. Het jaarlijkse cliëntervaringsonderzoek is uitgevoerd inclusief diepte-interviews. 4. Het project Steunouder is geëvalueerd. Besloten is om deze activiteit voort te zetten.

Welzijnswerk jeugd en jongeren		Portefeuillehouder: E. Visser
Activiteit programmabegroting	Uitgevoerd?	Toelichting
1. Realiseren subsidieprogramma.	Ja	Er zijn éénjarige subsidieafspraken gemaakt met organisaties die jongerenwerk uitvoeren. Daarbij gaat het om jongerenwerk door verenigingen en jongerenwerk door de welzijnsstichting. De subsidies over 2019 zijn ook vastgesteld.
2. Pilot jongeren op gezond gewicht	Ja	In 2020 heeft de JOGG-regisseur diverse activiteiten uitgevoerd. In mei is een procesevaluatie uitgevoerd. Besloten is JOGG nog een jaar voort te zetten in 2021.

Wat heeft dat gekost

Bedragen x € 1.000

	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Werkelijk 2020	Vershil 2020
Lasten	13.921	13.964	11.678	2.286
Baten	620	570	454	-116
Saldo	-13.301	-13.394	-11.224	2.170

2 | Actief in Epe

Omschrijving programma

Het programma omvat de onderwerpen welzijn (o.a. sociaal cultureel werk incl. ouderen- en minderhedenwerk, opbouwwerk, vrijwilligerswerk), sport en cultuur (o.a. bibliotheek, kunstzinnige vorming, amateuristische kunstbeoefening). Daarnaast valt ook het onderwerp accommodaties op de voornoemde terreinen onder dit programma.

De onderwerpen welzijn, sport en cultuur vormen de kern voor het te realiseren basisaanbod aan voorzieningen zoals opgenomen in het lokaal sociaal beleid. De voorzieningen gericht op jeugd (0–18 jaar) vallen binnen programma 1 “Opgroeien in Epe”.

Dit programma draagt in belangrijke mate bij aan de leefbaarheid in de dorpen en wijken (inzet van voorzieningen, aandacht voor ontmoeting, tegengaan overlast en criminaliteit, kwaliteit van de woonomgeving). Er bestaat een relatie hierbij met de programma's 3 “Zorg en opvang”

(maatschappelijke ondersteuning), 4 “Leefbaar en veilig” (veilige leefomgeving) en 6 “Epe op orde (openbare ruimte).

Wat is de stand van zaken

Verplichte indicatoren vanuit de regelgeving bij dit programma.

Indicator	2016	2017	2018	2019
Niet-wekelijkse sporters <i>Het percentage inwoners dat niet wekelijks sport ten opzichte van het totaal aantal inwoners.</i>	47,6%			

Vanuit de verplichte bron van deze indicator zijn geen recentere data beschikbaar.

Wat willen we bereiken

Strategische doelen:

1. Het vergroten van maatschappelijke participatie van inwoners.
2. Realiseren van een evenwichtig over de kernen gespreide sociale infrastructuur met activiteiten, voorzieningen en accommodaties.

Wat hebben we daarvoor gedaan

Welzijn		Portefeuillehouder: B.J. Aalbers
Activiteit programmabegroting	Uitgevoerd?	Toelichting
1. Realiseren subsidieprogramma.	Ja	Er zijn éénjarige subsidieafspraken gemaakt met organisaties die activiteiten op het vlak van welzijn en gebiedsgericht werken uitvoeren. De subsidies over 2019 zijn ook vastgesteld.
2. Actualiseren van het subsidiebeleid.	Nee	Het project vraagt meer voorbereidingstijd en ondervindt vertraging als gevolg van de coronacrisis. Het participatieproces kon onvoldoende vorm gegeven worden. Dit is in de voortgangsrapportage gemeld.
3. Afronden project Accommodaties II.	Nee	Het college heeft in 2020 ingestemd met de projectopdracht voor de verhuizing van de wijkvereniging Oosterhof. Als gevolg van de coronacrisis is het project tot nader order opgeschort. Het participatieproces kon onvoldoende worden vormgegeven.
4. Viering 75 jaar vrijheid	Nee	Als gevolg van de coronacrisis konden verreweg de meeste activiteiten geen doorgang vinden.
Collegeprogramma 2018-2022:		
5. Er is een adequaat ondersteuningsaanbod gerealiseerd voor vrijwilligers en verenigingen in de uitvoering van hun activiteiten.	Ja	Vrijwilligerscoördinatiepunt (EpeDoet!) is opgeleverd. Door de crisis wordt het coördinatiepunt in korte tijd belangrijker. EpeDoet! is onder gebracht bij Koppel/SWOE.
6. Een opgesteld integraal toekomstgericht plan voor accommodaties per dorp voor onder meer welzijn, cultuur en sport.	Nee	Het opstellen van het plan is opgeschort als gevolg van de coronacrisis. Het participatieproces kon onvoldoende worden vormgegeven. Dit is in de voortgangsrapportage gemeld.
7. Er is gestart met de uitwerking van het plan.	Nee	Het opstellen van het plan is opgeschort, zoals bij activiteit 6 vermeld.

Sport en cultuur		Portefeuillehouders: R.A.J. Scholten / B.J. Aalbers
Activiteit programmabegroting	Uitgevoerd?	Toelichting
1. Realiseren subsidieprogramma.	Ja	Er zijn éénjarige subsidieafspraken gemaakt met organisaties in de sport- en cultuursector over de doelstellingen en activiteiten. De subsidies over 2019 zijn ook vastgesteld.
2. Uitvoeren beleid kunst en cultuur.	Ja	Er is uitvoering gegeven aan het uitvoeringsprogramma van de nota De Kracht van Cultuur. Activiteiten waren o.a.: verder vormgeven kunst & cultuur educatie bij primair en voortgezet onderwijs, corona-proof projecten via het cultuur- en erfgoed-pact, start proces voor een convenant Cultuur-Onderwijs.
3. Bevorderen sportparticipatie.	Ja	Het 'Sport- en Bewegingsplan Epe 2020-2024: Samen voor de Sport!' is door de gemeenteraad vastgesteld. Voor de uitvoering hiervan zijn afspraken gemaakt die zijn vastgelegd in het Lokaal Sport- en Bewegings Akkoord. Dit Akkoord is door verschillende partijen, waaronder de gemeente, ondertekend.
4. Inzet van functies buurtsportcoaches en cultuurmakelaar.	Ja	De buurtsportcoaches van Heel Epe Beweegt en de cultuurmakelaar van Cultuurplein Noord Veluwe hebben uitvoering gegeven aan de uitvoeringsplannen.
Collegeprogramma 2018-2022:		
5. De stimuleringsregeling jeugd is geïmplementeerd.	Ja	De regeling is geïmplementeerd. De geplande evaluatie is als gevolg van een noodzakelijke herziening van de regeling (uitspraak bezwaarschriftcommissie) doorgeschoven naar 2021. Dit is in de voortgangsrapportage gemeld.

Wat heeft dat gekost

Bedragen x € 1.000

	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Werkelijk 2020	Verschil 2020
Lasten	4.462	4.208	4.545	-337
Baten	506	541	662	121
Saldo	-3.956	-3.667	-3.883	-216

3 | Zorg en opvang

Omschrijving programma

Het programma omvat de onderwerpen gezondheids-, verslavings- en ouderenzorg. Tevens valt hieronder het verlenen van voorzieningen aan mensen met een beperking en het bieden van maatschappelijke opvang (prestatievelden in de Wet Maatschappelijke Ondersteuning), het algemeen maatschappelijk werk en integratie/inburgering van nieuwkomers/oudkomers.

Het programma richt zich met name op groepen inwoners uit de samenleving die kwetsbaar zijn als gevolg van verschillende soorten van achterstand (lokaal sociaal beleid). Kernbegrippen zijn daarbij bevorderen zelfredzaamheid en participatie. Er bestaat een relatie met de programma's 2 "Actief in Epe" (welzijnsvoorzieningen), 4 "Leefbaar en veilig" (leefbaarheid) en 10 "Weer aan het werk" (bevordering arbeidsparticipatie).

Wat is de stand van zaken

Verplichte indicatoren vanuit de regelgeving bij dit programma.

Indicator	2017	2018	2019	2020
Wmo-cliënten met een maatwerk-arrangement per 10.000 inwoners.	370	350	480	570
<i>Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo.</i>				

Wat willen we bereiken

Strategische doelen:

1. Bevorderen van een zelfstandige leefwijze voor mensen met een beperking.
2. Realiseren van goede zorg en ondersteuning.

Wat hebben we daarvoor gedaan

Maatschappelijke Zorg	Portefeuillehouders: C.M. de Waard-Oudesluis / B.J. Aalbers	
Activiteit programmabegroting	Uitgevoerd?	Toelichting
1. Uitvoeren gemeentelijk gezondheidsbeleid.	Ja	Het jaarplan is uitgevoerd. Er is onder andere gestart met "Rookvrije Generatie".
2. Realiseren van de transformatie WMO.	Ja	Er is uitvoering gegeven aan het Actieprogramma Sociaal Domein 2019-2022. Onder meer zijn onderstaande activiteiten gerealiseerd: 1. Het uitvoeren van het regionale werkplan Wmo en de samenwerking met de zorgverzekeraar. 2. Jaarlijks cliëntervaringsonderzoek met zowel enquêtes als diepte-interviews. 3. Opstellen van het Ontwerp Beschermd Thuis en het concept-Kaderdocument Beschermd Thuis. 4. Opstellen van de concept-woonzorgagenda. 5. Uitwerken van de ombuigvoorstellen van het project Grip op zorg.
3. Ondersteunen initiatieven sociale agenda.	Ja	Er is uitvoering gegeven aan de transformatieregeling. Hiermee is het pilotproject welzijn op recept in Epe en Oene ondersteund. Ook is er een bijdrage geleverd aan de ontwikkeling van de buurtpunten en de samenwerking tussen de buurtpunten en welzijn.
4. Instandhouden vervoersysteem basismobiliteit (PlusOV).	Ja	In zijn algemeenheid is de kwaliteit van het vervoer goed, is PlusOV goed bereikbaar en worden klachten binnen de termijnen afgehandeld. Als gevolg van de coronacrisis is in het vraagafhankelijk vervoer sprake van een forse daling van het vervoersvolume (ongeveer 50%). Het routegebonden vervoer is na de eerste lockdown weer volledig opgestart, waarbij voor het leerlingenvoer geldt dat ouders zijn gecompenseerd voor de eigen bijdrage ten tijde van de eerste lockdown.

5. Realiseren subsidieprogramma.	Ja	Er zijn éénjarige subsidieafspraken gemaakt met organisaties die maatschappelijke zorg uitvoeren. Het gaat dan over onder andere maatschappelijk werk. De subsidies over 2019 zijn ook vastgesteld.
6. Invoeren van de Wet verplichte ggz (Wvvggz).	Ja	De Wvvggz is volledig geïmplementeerd. Dat betreft onder meer: een meldpunt voor inwoners om melding te doen van een persoon met ernstig verward gedrag; processen om een verkennend onderzoek uit te voeren en om een crisismaatregel op te leggen; een structureel regionaal overleg over de uitvoering van de Wvvggz tussen burgemeesters, het OM en GGZ; de gemeente is aangesloten bij een landelijk systeem om veilig informatie uit te wisselen.
Collegeprogramma 2018-2022:		
7. Er zijn nieuwe algemene voorzieningen gerealiseerd in samenwerking met maatschappelijke partners.	Ja	Er heeft een doorontwikkeling van de Buurtpunten plaatsgevonden om de traditionele dagbesteding voorliggend in te richten. Het pilotproject "Welzijn op recept" in Epe en Oene is afgerond en geëvalueerd. De uitvoerende partijen hebben afspraken gemaakt over het voortzetten van de werkzaamheden. De Was- & Strijkservice is geëvalueerd. Besloten is om deze activiteit voort te zetten. Het is een voorliggende voorziening op de maatwerkvoorziening huishoudelijke hulp wasverzorging dat vanuit de Wmo verstrekt wordt. Daarbij worden inwoners van Epe met een afstand tot de arbeidsmarkt betrokken bij de uitvoerende werkzaamheden.
8. Instandhouden van een divers aanbod van (preventieve) activiteiten betreffende vrijwillige hulp- en dienstverlening.	Ja	Er zijn éénjarige subsidieafspraken gemaakt met organisaties die zorgen voor vrijwillige dienstverlening. Het betreft de vrijwillige hulpdiensten in de gemeente. De subsidies over 2019 zijn ook vastgesteld.
9. Instandhouden van een laagdrempelig steunpunt voor mantelzorgers.	Ja	Het Steunpunt Mantelzorg is gesubsidieerd om gratis en onafhankelijk advies, informatie, ondersteuning en begeleiding te verstrekken aan mantelzorgers. Daarnaast zijn er activiteiten georganiseerd, ook specifiek voor jonge mantelzorgers, en aan mantelzorgers is een blijk van waardering gegeven.
10. De toegang naar zorg en ondersteuning is verbeterd door een intensievere samenwerking van betrokken partijen.	Nee	Het onderzoek naar de toegang is afgerond. De implementatie van de maatregelen volgt nog. Prioriteit is gegeven aan de uitwerking van de maatregelen uit het project Grip op zorg. Dit is in de voortgangsrapportage gemeld.
11. Een geactualiseerde aanpak gericht op de integratie van statushouders/nieuwkomers en hun kinderen.	Ja	Het bestaande geactualiseerde plan is uitgevoerd. Een verdere actualisering volgt nog omdat de invoering van de nieuwe wet inburgering is uitgesteld naar 1-1-2022.

Wat heeft dat gekost

Bedragen x € 1.000

	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Werkelijk 2020	Verschil 2020
Lasten	10.707	10.806	10.771	35
Baten	267	267	950	683
Saldo	-10.440	-10.539	-9.821	718

4 | Leefbaar en veilig

Omschrijving programma

Het programma omvat de onderwerpen brandweer, politie, criminaliteit en overlast, crisisbeheersing/rampenbestrijding, leefbare en veilige leefomgeving. Het programma geeft invulling aan de brede begrippen van leefbaar en veiligheid. Het onderwerp integrale veiligheid valt ook onder dit programma. Er bestaat een relatie met de programma's 1 "Opgroeien in Epe", 2 "Actief in Epe", 3 "Zorg en Opvang" en 6 "Epe op orde". Verder is er een relatie met programma 8 "Toezicht en handhaving". Daar vindt de uitvoering plaats van de diverse leefbaarheids- en veiligheidsaspecten.

Wat is de stand van zaken

Verplichte indicatoren vanuit de regelgeving bij dit programma.

Indicator	2017	2018	2019	2020
Winkeldiefstal <i>Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.</i>	0,9	1,1	0,8	-
Geweldsmisdrijven <i>Het aantal geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners.</i>	4,5	3,2	2,6	2,7
Diefstal uit woningen <i>Het aantal diefstallen uit woningen per 1.000 inwoners.</i>	2,5	2,1	1,8	-
Vernieling en beschadiging <i>Het aantal vernielingen en beschadigingen per 1.000 inwoners.</i>	5,6	4,3	3,2	5,0

Wat willen we bereiken

Strategische doelen:

1. Bevorderen van een leefbare en veilige woon- en leefomgeving.
2. Bevorderen van bijdragen van bewoners aan de leefbaarheid in de kernen en wijken.
3. Bevorderen van een goede, geoefende organisatie die snel en adequaat kan optreden bij een calamiteit of ramp

Wat hebben we daarvoor gedaan

Veiligheid		Portefeuillehouder: T. Horn
Activiteit programmabegroting	Uitgevoerd?	Toelichting
1. Bevorderen kwaliteit basisbrandweezorg.	Ja	Het prestatiecontract/de afspraken met de VNOG over adequate brandweezorg is/zijn uitgevoerd. Het regionaal risicoprofiel 2021-2024 en het regionaal beleidsplan 2021-2024 zijn vastgesteld.
2. Opstellen integraal veiligheidsbeleid 2020-2023.	Ja	Het integraal veiligheidsbeleid 2020-2023 is vastgesteld.
3. Uitvoeren integraal veiligheidsbeleid	Ja	Het jaarplan is uitgewerkt. Als gevolg van de coronacrisis op een aantal punten beperkter dan de voornemens. Met name op het gebied van high impact crimes, maar door corona was hier een afname te zien.
4. Verbeteren crisisbeheersing en rampenbestrijding.	Ja	Vanwege de coronacrisis konden niet alle trainingen gegeven en gevolgd worden. Aan de andere kant hebben de organisaties die betrokken zijn bij de crisisbeheersing veel praktijkervaring opgedaan dankzij de corona.
5. Uitvoeren lokaal plan van aanpak ondermijning.	Ja	Het plan van aanpak ondermijning 2020 is uitgevoerd.

Leefbaarheid		Portefeuillehouder: C.M. de Waard-Oudesluis
Activiteit programmabegroting	Uitgevoerd?	Toelichting
1. Implementeren werkwijze gebiedsgericht werken.	Nee	Deze activiteit is niet volledig uitgevoerd door prioritering van werkzaamheden als gevolg van de coronacrisis.
Collegeprogramma 2018-2022:		
2. De werkwijze van de gemeentelijke organisatie is afgestemd op het gebiedsgericht werken.	Nee	Deze activiteit is niet uitgevoerd door prioritering van werkzaamheden als gevolg van de coronacrisis. Dit is in de voortgangsrapportage gemeld.

Wat heeft dat gekost

Bedragen x € 1.000

	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Werkelijk 2020	Verschil 2020
Lasten	2.289	2.279	2.019	260
Baten	2	2	-	-2
Saldo	-2.287	-2.277	-2.019	258

5 | Ruimte en Wonen

Omschrijving programma

Het programma omvat de onderwerpen ruimtelijke ordening, grond- en woningexploitatie, bouw- en woningtoezicht en volkshuisvesting. Het onderdeel bouw- en woningtoezicht heeft een uitvoerend karakter. De activiteiten voor woningexploitatie zijn erg beperkt.

Wat is de stand van zaken

Verplichte indicatoren vanuit de regelgeving bij dit programma.

Indicator	2017	2018	2019	2020
Nieuwbouwwoningen	3,9	7,1	18,4	3,7
<i>Het aantal nieuwbouwwoningen, per 1.000 woningen.</i>				

Wat willen we bereiken

Strategische doelen:

1. Bevorderen van de ruimtelijke kwaliteit om een goed woon-, werk- en leefklimaat te ondersteunen.
2. Bevorderen van een diversiteit aan woonaanbod om de leefbaarheid in de dorpen op peil te houden voor jong en oud.
3. Behouden van het in de gemeente aanwezige cultuur- en natuurhistorisch erfgoed.
4. Beheerste en duurzame ontwikkeling van het buitengebied.

Wat hebben we daarvoor gedaan

Ruimtelijke ontwikkeling	Portefeuillehouder: R.A.J. Scholten	
Activiteit programmabegroting	Uitgevoerd?	Toelichting
1. Uitwerken van het Landschapontwikkelingsplan.	Ja	Het programma "Landschap Epe" is afgerond. Er is geen nieuw plan gemaakt. Dit gaat op in de Omgevingsvisie.
2. Ontwikkeling woningbouwplannen conform woonvisie	Ja	Diverse plannen zijn gerealiseerd zoals Ladderspost, Brézanlocatie, Klaarbeek en de Wielinklocatie. In voorbereiding zijn op dit moment o.a.: Kerkweg 16, Oosterhof Zuid, Sprengheparc, Dekamarktlocatie (Vaassen); TNT-locatie, ABN-locatie, Waeghuys (Epe)
3. Opstellen bestemmingsplan bedrijventerrein VMI Epe.	Ja	Het bestemmingsplan is vastgesteld.
4. Opstellen bestemmingsplan VFP in Vaassen.	Nee	Het initiatief voor de verdere planvorming ligt bij VFP. Deze heeft nog geen initiatief genomen.
5. Uitvoeren Regionale Omgevingsagenda.	Ja	Zie punten 8 en 9.
6. Invoeren Omgevingsagenda.	Ja	Het participatietraject behorende bij het opstellen van de omgevingsvisie is gestart. Dit heeft, onder andere door corona, enige vertraging opgelopen. De afronding van de besluitvorming over de omgevingsvisie is medio 2021. Daarnaast zijn de werkzaamheden gestart voor de aansluiting op het digitale stelsel leefomgeving (DSO).
Collegeprogramma 2018-2022:		
7. Er zijn op locaties innovatieve woonvormen gerealiseerd.	Ja	In 2020 heeft het participatietraject plaatsgevonden over het Sprengheparc. De besluitvorming hierover is voorzien in 2021. Het traject is vertraagd door onder andere de coronacrisis.
8. Van het centrumplan Vaassen zijn de fases 1 en 2 gerealiseerd (resp. oostelijk en westelijk deel centrum).	Ja	Fase 1 is afgerond. Fase 2 start nadat de Dekamarkt-locatie is opgeleverd. Dat is naar verwachting in 2022.
9. Van het centrumplan Vaassen is het ontwerpplan voor de nieuwe inrichting van het Ireneveld (fase 3) opgesteld.	Nee	Gesprekken zijn gestart en vervolgens vertraagd door corona. Verdere activiteiten vinden plaats in 2021.
10. De omgevingsvisie is vastgesteld.	Nee	De besluitvorming over de omgevingsvisie is verschoven naar 2021. Dit door vertraging van het participatietraject als gevolg van de coronacrisis. Dit is in de voortgangsrapportage gemeld.
11. De industrieterreinen in gemeente Epe zijn voldoende groot om aan de bestaande lokale behoefte te kunnen voldoen.	Nee	De voorbereiding van het bestemmingsplan Eekterveld IV vraagt meer tijd. Er zijn hierover diverse overleggen met de regio en de provincie. Hier speelt ook de stikstofproblematiek.

Wonen	Portefeuillehouder: R.A.J. Scholten	
Activiteit programmabegroting	Uitgevoerd?	Toelichting
1. Uitwerken woonvisie.	Nee	De woonzorgagenda is in concept gereed en is ter inzage gelegd. Besluitvorming door de raad is voorzien in het eerste kwartaal van 2021. Dit is in de voortgangsrapportage gemeld. Met woningbouwcoöperaties zijn prestatieafspraken gemaakt.
Collegeprogramma 2018-2022:		
2. Met initiatiefnemers, corporaties en zorginstellingen zijn afspraken gemaakt om te bereiken dat de juiste woningen toegevoegd worden op de goede plek en voor de juiste doelgroep.	Ja	Bij ieder initiatief worden afspraken gemaakt om te komen tot een juiste verdeling van het aantal en soort woningen binnen de regionale afspraken. Toepassing daarvan komt terug in de initiatieven zoals bij de hiervoor aangegeven woningbouwontwikkelingen.

Ruimte overig		Portefeuillehouders: R.A.J. Scholten
Activiteit programmabegroting	Uitgevoerd?	Toelichting
1. Realiseren maatregelenplan cultuurhistorisch beleidskader.	Nee	Het opstellen van het nieuwe cultuurhistorische beleidskader heeft vertraging opgelopen. Veel betrokkenen moesten reacties aanleveren wat o.a. door de coronacrisis is vertraagd. De activiteit is doorgeschoven naar 2021. Dit is in de voortgangsrapportage gemeld.
2. Realiseren snel internet in het buitengebied.	Ja	Het buitengebied van gemeente Epe heeft glasvezel.
3. Aanpassen gemeentelijk pand de Ossental.	Nee	Het onderzoek naar de verkoop- en uitbreidingmogelijkheden is afgerond. Het onderzoek naar uitgifte in erfpacht loopt nog. Besluitvorming is voorzien in 2021, afhankelijk van coronacrisis.

Wat heeft dat gekost

Bedragen x € 1.000

	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Werkelijk 2020	Vershil 2020
Lasten	3.730	4.050	3.954	96
Baten	3.217	3.217	2.393	-824
Saldo	-513	-833	-1.561	-728

6 | Epe op orde

Omschrijving programma

Het programma omvat de onderwerpen betreffende het beheer en onderhoud van dat deel van de openbare ruimte dat kan worden beschreven als de bovengrondse infrastructuur en toebehoren. Het gaat dan om de zorg dat de wegen en pleinen, woonstraten en -erven hun functie adequaat kunnen blijven vervullen.

Wat is de stand van zaken

Er zijn geen verplichte indicatoren vanuit de regelgeving bij dit programma.

Wat willen we bereiken

Strategische doelen:

1. Bevorderen van een leefomgeving (openbare ruimte) die schoon en heel is.
2. Bevorderen van een duurzaam toegankelijk en aantrekkelijk openbaar gebied.

Wat hebben we daarvoor gedaan

Verkeer en vervoer		Portefeuillehouder: R.A.J. Scholten
Activiteit programmabegroting	Uitgevoerd?	Toelichting
1. Uitvoeren van wegenbeleidsplan.	Ja	Het regulier onderhoud is uitgevoerd conform planning en afspraken over kwaliteitsniveaus. Het herstel/herinrichting van de Oude Wisselseweg is afgerond.
2. Actualiseren van wegenbeleidsplan.	Nee	Het opstellen van een actueel wegenbeleidsplan is vertraagd als gevolg van de coronacrisis en de afstemming met de omgevingsvisie. Dit is in de voortgangsrapportage gemeld.
3. Uitvoeren van beleidsplan civiele kunstwerken (bruggen).	Ja	Bruggen zijn volgens vastgesteld beleid beheerd en onderhouden. De brug op de hoek Kuiperskamsweg/Ooster Oenerweg in Oene en 4 bruggen in Epe noord (in het bos) zijn vervangen.
4. Uitvoeren van de gemeentelijke fietsnota.	Nee	Planvoorbereiding fietspad Vemderbroek loopt De planvoorbereiding voor het fietspad Vemderbroek loopt door grondverwerving en de coronacrisis vertraging op. Daarnaast gaat de provincie Gelderland in dit gebied natuur ontwikkelen, waardoor ook meer afstemming nodig is.
5. Realisatie projecten uitvoeringsnota GVVP 2009-2016.	Ja	De herinrichting van de Apeldoornseweg Vaassen noord is uitgevoerd.
6. Actualiseren gemeentelijk verkeers- en vervoersplan (GVVP).	Nee	Het opstellen van een actueel mobiliteitsplan (GVVP) is vertraagd als gevolg van de coronacrisis en de afstemming met de omgevingsvisie. Dit is in de voortgangsrapportage gemeld.
7. Uitvoeren reclame- en bewegwijzeringsplan.	Ja	De sanering van de reclameborden is uitgevoerd.
8. Verbeteren toegankelijkheid openbare ruimte.	Ja	Op de centrale looproutes zijn diverse toegankelijke op- en afritten aangelegd. Het betreft onder meer de Hoofdstraat in Epe en in Berkenoord in Vaassen.

9. Er is een besluit genomen (regionaal/lokaal) over de aanleg van een veiligere en snelle fietsroute Epe-Apeldoorn.	Nee	De voorbereidingen voor het traject Apeldoorn - Epe zijn vertraagd als gevolg van het inspraaktraject en de verwerking van de reacties. Dit is in de voortgangsrapportage gemeld. Het traject is gestart om te komen tot een voor-ontwerpplan.
Collegeprogramma 2018-2022:		
10. Actualiseren van het uitvoeringsprogramma wegen getoetst op veilig, comfortabel, toegankelijk en passend voor het gebruik.	Nee	Deze activiteit volgt na vaststelling van de omgevingsvisie en het mobiliteitsplan (GVVP). Zie punt 6 hiervoor.
11. Continuëren van het duurzaam en veilig inrichten van gebieden.	Ja	De reconstructie van het kruispunt Quickbornlaan - Willem Tellstraat is gerealiseerd.
12. Knelpunten voor fietsers in dorpen en buitengebied zijn in beeld en worden fasegewijs aangepast.	Nee	Het onderwerp komt terug in het nog vast te stellen mobiliteitsplan (GVVP). Zie punt 6 hiervoor.
13. Een opgesteld meerjarenprogramma om (recreatieve) fietspaden kwalitatief te verbeteren.	Nee	Deze activiteit volgt na vaststelling van de omgevingsvisie en het mobiliteitsplan (GVVP). Zie punt 6 hiervoor.
14. OV-haltes zijn voorzien van goede voorzieningen voor fietsers zoals een stalling.	Nee	Het plan van aanpak voor deze voorziening volgt uit de activiteit hierna over een aanpak fietsgebruik te stimuleren.
15. Een ontwikkelde aanpak om fietsgebruik te stimuleren.	Nee	Het onderwerp komt terug in het nog vast te stellen mobiliteitsplan (GVVP). Zie punt 6 hiervoor.

Beheer openbare ruimte	Portefeuillehouder: R.A.J. Scholten	
Activiteit programmabegroting	Uitgevoerd?	Toelichting
1. Onderhoud Openbare Ruimte.	Ja	Diverse aannemers hebben in opdracht van gemeente Epe onderhoud uitgevoerd aan de openbare ruimte conform de prestatieafspraken. De resultaten zijn conform afspraken: onderhoudsniveau basis.
2. Actualiseren bomenbeleidsplan.	Nee	Het participatietraject is, na vertraging door de coronacrisis, nu afgerond. Het opstellen van het beleidsplan is eind 2020 gestart. Besluitvorming is voorzien in het voorjaar 2021. De vertraging is in de voortgangsrapportage gemeld.
3. Realiseren natuurbegraafplaats.	Nee	Het wijzigen van het bestemmingsplan is afhankelijk van het initiatief van landgoed Welna.
4. Actualiseren beleidsplan begraafplaatsen.	Nee	Er is vertraging opgetreden door de coronacrisis, waardoor er beperkingen waren in de contacten met belanghebbenden. Dit is in de voortgangsrapportage gemeld. Daarnaast moesten er prioriteiten in de werkzaamheden gesteld worden.
5. Uitvoeren groot onderhoud begraafplaatsen.	Ja	Er hebben onderhoudswerkzaamheden plaatsgevonden aan het colombarium op de begraafplaats Wanenk in Vaassen. Op de begraafplaats aan de Apeldoornseweg in Vaassen is een nieuwe wachtruimte geplaatst.
6. Realiseren gebiedsdekkende routes knooppuntensysteem.	Ja	Er is een inventarisatie naar een MTB-route opgesteld. Afhankelijk van de ontwikkeling rond de recreatiezonering door de provincie, krijgt dit in 2021 een vervolg. Alle ruiterroutes zijn geactualiseerd en waar nodig is de bewegwijzering vervangen. Verdere ontwikkeling van de routes wacht op het gereed komen van het routebureau Veluwe.
Collegeprogramma 2018-2022:		
7. Opgesteld uitvoeringsprogramma met maatregelen in de openbare ruimte die inspelen op de gevolgen van klimaatverandering.	Nee	Het opstellen van het uitvoeringsprogramma volgt na vaststelling van de omgevingsvisie.

Wat heeft dat gekost

Bedragen x € 1.000

	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Werkelijk 2020	Verschil 2020
Lasten	6.956	7.078	6.898	180
Baten	1.144	1.116	1.235	119
Saldo	-5.812	-5.962	-5.663	299

7 | Duurzaamheid

Omschrijving programma

Het programma omvat de zorg voor het milieu. De belangrijkste onderwerpen uit het programma zijn milieu, afvalverwijdering en de afvoer van (overtollig) regenwater en afvalwater.

Wat is de stand van zaken

Verplichte indicatoren vanuit de regelgeving bij dit programma.

Indicator	2016	2017	2018	2019
Huishoudelijk restafval <i>De hoeveelheid restafval per inwoner per jaar (kg).</i>	188	183	177	170
Hernieuwbare elektriciteit <i>Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa.</i>	1,6%	2,4%	4,0%	-

Wat willen we bereiken

Strategische doelen:

1. Bevorderen van een duurzame en gezonde ontwikkeling van de leefomgeving voor nu en toekomstige generaties.
2. Stimuleren lokale initiatieven voor duurzaamheidsontwikkeling.

Wat hebben we daarvoor gedaan

Milieu algemeen	Portefeuillehouder: B.J. Aalbers/ E. Visser	
Activiteit programmabegroting	Uitgevoerd?	Toelichting
1. Uitwerken Gemeentelijk Rioleringsplan.	Ja	De werkzaamheden in de wijk Hoge Weerd voor fase 2 zijn afgerond. De voorbereiding voor fase 3 is gestart. Verder zijn de voorbereidingen gestart voor de werkzaamheden in het gebied van Riebeeckstraat, Krugerstraat en Tuindorppweg. Er is gestart met de voorbereiding van het Gemeentelijk Watertakenplan als opvolger van het bestaande Gemeentelijk Rioleringsplan.
2. Realiseren gemeentelijke afspraken in Gelders Energieakkoord.	Ja	Het jaarplan is uitgevoerd. De verduurzaming van het gemeentehuis is onderdeel van de lopende renovatie.
Collegeprogramma 2018-2022:		
3. Uitgevoerde analyse naar kansen voor maatregelen in de openbare ruimte die inspelen op de gevolgen van klimaatverandering.	Nee	De analyse naar de problemen is afgerond. Nu volgt nog de analyse naar de kansen. Dit is gecombineerd met het participatietraject omgevingsvisie. Daar traject is vertraagd.
4. Er is een op de doelgroep passende mix van maatregelen beschikbaar om duurzaamheidsinitiatieven uit de samenleving te ondersteunen.	Ja	De duurzaamheidslening is ingezet. Verschillende initiatieven van bedrijven, bewoners en maatschappelijke instellingen faciliteren worden gefaciliteerd zoals de Energiecoöperatie Epe, aanleg kleine zonnenvelden en zon op dak, warmtescans. Vanuit het energieloket vindt voorlichting plaats.
5. Inwoners en bedrijven zijn geïnformeerd en bewust gemaakt van het treffen van energiebesparende maatregelen.	Ja	Het communicatieplan wordt uitgevoerd. Buurtgerichte acties zoals de warmtescan zijn succesvol. Inwoners krijgen via de gemeentepagina in het Veluws Nieuws specifieke informatie over de mogelijkheden.
6. Het (lokaal) uitvoeringsprogramma is uitgewerkt (op basis van Agenda Cleantechregio)	Ja	Het uitvoeringsprogramma is uitgewerkt en gedeeld met de raad.
7. Visie op energietransitie is opgesteld met bijbehorend uitvoeringsprogramma en benodigd budget.	Nee	Met een raads werkgroep wordt de lokale visie vormgeven met de RES als input. Het besluit over de RES is door het rijk verschoven en dit heeft impact op de planning deze lokale visie. De besluitvorming over de visie schuift door naar 2021 onder andere ook door de impact van de coronacrisis en de besluitvorming van de omgevingsvisie in 2021. Dit is in de voortgangsrapportage gemeld.
8. De bijdrage van de gemeente aan de Regionale Energietransitie Strategie (RES) (2018-2023) is opgesteld.	Nee	De concept RES is opgesteld in de regio. De besluitvorming van het Rijk over de RES 1.0 is vertraagd als gevolg van de coronacrisis.
9. Er is een gemeentedekkend warmteplan opgesteld voor het aardgasvrij maken van de gebouwde omgeving inclusief uitvoeringsprogramma	Ja	Er is een plan van aanpak gemaakt voor het opstellen van het warmteplan. Deze activiteiten lopen mee in het traject rondom het opstellen van de visie op energietransitie. Zie hiervoor punt 7. Dit is in de voortgangsrapportage gemeld.

Afvalinzameling en verwerking	Portefeuillehouder: B.J. Aalbers	
Activiteit programmabegroting	Uitgevoerd?	Toelichting
1. Realiseren afvalinzameling en -verwerking.	Ja	Werkzaamheden zijn uitgevoerd conform afspraken in beleid en dienstverleningsovereenkomst (DVO) met Circulus-Berkeel.
2. Een geactualiseerd grondstoffenbeleidsplan.	Ja	De raad heeft in februari het geactualiseerde grondstoffenplan vastgesteld. Daarna is een uitvoeringsplan opgesteld en vervolgens gestart met de implementatie van de maatregelen.

Wat heeft dat gekost

Bedragen x € 1.000

	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Werkelijk 2020	Verschil 2020
Lasten	7.446	7.593	7.764	-171
Baten	7.260	7.505	7.203	-302
Saldo	-186	-88	-561	-473

8 | Toezicht en handhaving

Omschrijving programma

Het programma omvat de onderwerpen vergunningverlening, controle op uitvoering en handhaving van wet- en regelgeving en de algemene plaatselijke verordening. Er bestaat een relatie met programma 4 "Leefbaar en veilig".

Wat is de stand van zaken

Er zijn geen verplichte indicatoren vanuit de regelgeving bij dit programma.

Wat willen we bereiken?

Strategische doel:

1. Versterken van handhaving en toezicht

Wat hebben we daarvoor gedaan

Vergunningverlening/handhaving		Portefeuillehouder: R.A.J. Scholten / B.J. Aalbers / T. Horn
Activiteit programmabegroting	Uitgevoerd?	Toelichting
1. Uitwerken handhavingskader.	Ja	Het jaarplan is uitgevoerd. De vaststelling van een nieuw handhavingskader verschuift als gevolg van de coronacrisis naar 2021. Het bestaande beleidskader wordt met een jaar verlengd.
2. Voorbereiden op wettelijk verbod van asbestdaken.	Ja	De asbest op en aan het gemeentehuis is verwijderd. Het wetsvoorstel voor het verbod op asbestdaken is door de Eerste Kamer verworpen. De voorbereiding wordt hervat als er een nieuw wetsvoorstel aan de orde is.

Wat heeft dat gekost

Bedragen x € 1.000

	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Werkelijk 2020	Verschil 2020
Lasten	1.239	1.223	1.523	-300
Baten	107	107	89	-18
Saldo	-1.132	-1.116	-1.434	-318

9 | Bedrijvigheid

Omschrijving programma

Het programma omvat de onderwerpen lokale economie (waaronder werkgelegenheid, bedrijfsterreinen, agrarische aangelegenheden, recreatie en toerisme. De gemeentelijke rol is voorwaardenscheppend (vestigingsmogelijkheden voor bedrijven, goede ontsluiting en bereikbaarheid, goed beheer van de openbare ruimte) en faciliterend (informatievoorziening, dienstverlening). Er bestaat een relatie met programma 5 "Ruimte en wonen" (economische aspecten in planontwikkeling en bestemmingsplannen).

Wat is de stand van zaken

Verplichte indicatoren vanuit de regelgeving bij dit programma.

Indicator	2016	2017	2018	2019
Banen <i>Het aantal banen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.</i>	636,7	657,4	672,4	673,2
Vestigingen <i>Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.</i>	136,3	137,1	139,3	144,4
Netto arbeidsparticipatie <i>Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de potentiële beroepsbevolking.</i>	65%	66%	65%	67%
Funcziemenging <i>De funcziemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen.</i>	47,0	47,8	48,4	48,4

Wat willen we bereiken

Strategische doelen:

1. Versterken lokale economie.
2. Vergroten van de aantrekkelijkheid van de gemeente Epe op het terrein van recreatie en toerisme.

Wat hebben we daarvoor gedaan

Recreatie en toerisme		Portefeuillehouder: E. Visser
Activiteit programmabegroting	Uitgevoerd?	Toelichting
1. Inzetten stimuleringsbudget recreatie en toerisme.	Ja	Stichting Promotie Epe heeft subsidie ontvangen waarvoor zijn diverse acties hebben verzorgd.
2. Uitwerken toeristisch profiel.	Ja	Stichting Promotie Gemeente Epe verzorgt de uitvoering volgens een vastgesteld jaarplan.
Collegeprogramma 2018-2022:		
3. Faciliteren en stimuleren van organisaties en bedrijven in de uitvoering van het regionale programma Veluwe-op-1.	Ja	Er is een projectplan vitale vakantieparken voorbereid. Dat is erop gericht voor elk park een plan te ontwikkelen. De besluitvorming vindt plaats in het voorjaar 2021. Door de coronacrisis is een en ander vertraagd.

Lokale/regionale economie		Portefeuillehouder: E. Visser
Activiteit programmabegroting	Uitgevoerd?	Toelichting
Collegeprogramma 2018-2022:		
1. De behoefte en mogelijkheden naar realisatie van een fysiek centrum van ondernemen (innovatieve broedplaats) worden onderzocht.	Ja	Het onderzoek wijst uit dat er nu geen behoefte is aan een fysiek centrum voor ondernemen. Met ondernemer vindt regelmatig het gesprek plaats over de behoeften die er bestaan.
2. Er is een gemeentelijk ondersteuningsaanbod voor vrijwilligersorganisaties en verenigingen voor het organiseren van evenementen om de aantrekkelijkheid van de gemeente te bevorderen.	Ja	Met de diverse evenementenorganisatoren is onderzocht wat de behoefte is. Dat heeft geleid tot een rapportage met aanbevelingen. Het college zal, na de doorrekening van de aanbevelingen in het voorjaar een besluit genomen. Door de coronacrisis is vertraging opgetreden.
3. Uitvoering van het actieprogramma economische visie.	Ja	Het programma is conform het uitvoeringsplan uitgevoerd. Dit betreft onder andere de plannen voor de uitbreiding van het industrieterrein Eekterveld IV.
4. Ondersteuning leveren aan de uitvoering van het actieprogramma van ondernemers gericht op vitale dorpscentra.	Ja	De ondernemers zijn gefaciliteerd in de uitvoering van hun actieprogramma. Het realiseren van bedrijfsinvesteringszones is niet tot stand gekomen door te weinig draagvlak bij ondernemers.

Wat heeft dat gekost

Bedragen x € 1.000

	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Werkelijk 2020	Verschil 2020
Lasten	790	824	828	-4
Baten	8	8	38	30
Saldo	-782	-816	-790	26

10 | Weer aan het werk

Omschrijving programma

Het programma omvat de onderwerpen die samenhangen met de uitvoering van de Participatiewet. De uitvoeringspraktijk is neergelegd in verordeningen. Er bestaat een relatie met programma 3 "Zorg en opvang" (bevorderen zelfredzaamheid).

Wat is de stand van zaken

Verplichte indicatoren vanuit de regelgeving bij dit programma.

Indicator	2017	2018	2019	2020
Bijstandsuitkeringen <i>Het aantal personen met een bijstandsuitkering, per 10.000 inwoners van 18 jaar en ouder (tweede helft van het genoemde jaar).</i>	231,4	232,4	225,9	287,4
Lopende re-integratie-voorzieningen <i>Het aantal lopende re-integratie voorzieningen, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.</i>	167	50,3	124,9	130,7
Jeugdwerkloosheidspercentage <i>Het percentage werkeloze jongeren (16-22 jaar).</i>	2%	1%	2%	

Wat willen we bereiken

Strategische doelen:

1. Vergroten van maatschappelijke participatie van mensen zonder werk.
2. Verminderen van de schuldenproblematiek van Eper inwoners.
3. Verminderen van armoede bij ouderen en gezinnen met een minimuminkomen.

Wat hebben we daarvoor gedaan

Arbeidsparticipatie		Portefeuillehouder: E. Visse
Activiteit programmabegroting	Uitgevoerd?	Toelichting
1. Verhogen uitstroombegroting participatiewet (voormalig WWB, voormalig WSW en jonggehandicapten).	Ja	De gemaakte prestatieafspraken, een dalend uitkeringsbestand met 5%, met Lucrato zijn bijna gehaald. Er is een daling van het bestand (excl. TOZO-uitkeringen) van 4% gerealiseerd, ondanks de coronacrisis. Dit is mede behaald door de succesvolle integrale werkwijze van de WerkClub stathouders en door de inzet van een extra consultant bij Lucrato.
2. Realiseren van de transformatie Participatiewet.	Ja	De resultaten van het vertrouwensexperiment 'Zelf aan het stuur' zijn gepresenteerd. Op basis daarvan wordt een andere gespreksmethodiek gebruikt en wordt meer aandacht gegeven aan uitkeringsgerechtigden om, zoals onderzoek blijkt, te komen tot betere resultaten.
3. Voor oudere mensen met een bijstandsuitkering de mogelijkheden bezien voor vrijstelling van de sollicitatieplicht indien zij een actieve bijdrage leveren aan vrijwilligerswerk in de gemeente.	Nee	Het onderzoek naar de mogelijkheden van de vrijstelling heeft plaatsgevonden. Door prioritering in de werkzaamheden zijn de verdere uitwerking en besluitvorming doorgeschoven naar 2021. Dit is in de voortgangsrapportage gemeld.
4. In de gemeentelijke organisatie zijn mogelijkheden gerealiseerd voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.	Nee	De uitvoering van het plan van aanpak loopt, maar heeft nog niet geleid tot garantiebannen binnen de gemeente Epe. Daarom is gestart met het onderzoeken van andere werkwijzen en mogelijkheden in samenwerking met werkbedrijf Lucrato. De financiële consequenties bij het niet behalen van het quotum op basis van de wet zijn uitgesteld tot 2022. Er ligt nu een voorstel om de huidige wet te versimpelen ingaande 1-1-2022.

Inkomensondersteuning		Portefeuillehouder: E. Visse
Activiteit programmabegroting	Uitgevoerd?	Toelichting
1. Financiële ondersteuning van vrijwilligersorganisaties (Stichting Leergeld, Formulierenteam en Voedselbank) die actief zijn voor huishoudens met een laag inkomen en/of schulden.	Ja	De subsidies zijn verleend binnen de beleidskaders. Er is ook een samenwerking gestart met de Stichting Over Rood. Over Rood begeleidt en ondersteunt ondernemers bij een (door) start, schulden, administratieve achterstanden, doorverwijzingen naar Besluit Bijstand zelfstandigen (BBz) en bedrijfsbeëindiging.
2. Versterken van schuldhulpverlening.	Nee	Er is een start gemaakt met het onderzoek naar de werkwijze preventie en vroegsignalering schuldhulpverlening. Door prioritering in werkzaamheden als gevolg van de coronacrisis is vorenstaande niet afgerond en is het opstellen van een preventieplan doorgeschoven naar 2021.
Collegeprogramma 2018-2022:		
3. Instandhouden en versterken van de toegang van de gemeentelijke minimaregelingen: meedoenregeling, schoolfonds en het kindpakket.	Nee	De regelingen zijn uitgevoerd. De overige geplande activiteiten zijn deels doorgeschoven als gevolg van de coronacrisis.
4. Het realiseren van een gemeentelijk noodfonds voor ondersteuning van schrijnende situaties, die niet of onvoldoende in aanmerking komen voor andere regelingen.	Nee	De verdere uitwerking van het instellen van het noodfonds en de besluitvorming daarover zijn doorgeschoven naar 2021 door prioritering in de werkzaamheden. Dit is in de voortgangsrapportage gemeld.

Wat heeft dat gekost

Bedragen x € 1.000

	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Werkelijk 2020	Verschil 2020
Lasten	15.378	15.272	17.791	-2.519
Baten	6.830	6.830	9.990	3.160
Saldo	-8.548	-8.442	-7.801	641

11 | Bestuur en organisatie

Omschrijving programma

Het programma omvat de onderwerpen algemeen bestuur, personeel, informatievoorziening, organisatie, financiën, huisvesting, juridische zaken, communicatie en andere bedrijfsmiddelen zoals post, repro en facilitaire zaken.

Wat is de stand van zaken

Verplichte indicatoren vanuit de regelgeving bij dit programma.

Indicator	2018	2019	2020	2021
Formatie <i>De toegestane formatie in fte van het ambtelijk apparaat, per 1.000 inwoners.</i>	4,9	4,9	5,1	5,0
Bezetting <i>Het werkelijke aantal fte dat werkzaam is per 31 december, per 1.000 inwoners.</i>	4,6	5,0	4,9	
Apparaatskosten Begroot <i>Apparaatskosten (organisatiekosten) zijn de noodzakelijke financiële middelen voor het inzetten van personeel, organisatie-, huisvestings-, materieel-, automatiseringskosten e.d. voor de uitvoering van de organisatorische taken, in verhouding tot het aantal inwoners.</i>	261	292	295	291
Apparaatskosten Werkelijk <i>Apparaatskosten (organisatiekosten) zijn de noodzakelijke financiële middelen voor het inzetten van personeel, organisatie-, huisvestings-, materieel-, automatiseringskosten e.d. voor de uitvoering van de organisatorische taken, in verhouding tot het aantal inwoners.</i>	261	282	280	
Externe inhuur Begroot <i>Kosten van externe inhuur voor het uitvoeren van werkzaamheden in opdracht, door een private organisatie met winstoogmerk, door middel van het tegen betaling inzetten van personele capaciteit en deskundigheid zonder een arbeidsovereenkomst of aanstelling, in verhouding tot de totale personeelskosten.</i>	0,6%	0,6%	1,3%	2,3%
Externe inhuur Werkelijk <i>Kosten van externe inhuur voor het uitvoeren van werkzaamheden in opdracht, door een private organisatie met winstoogmerk, door middel van het tegen betaling inzetten van personele capaciteit en deskundigheid zonder een arbeidsovereenkomst of aanstelling, in verhouding tot de totale personeelskosten.</i>	13,5%	18,8%	20,3%	
Demografische druk <i>De som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar.</i>	83,3%	84,5%	85,7%	

Wat willen we bereiken

Strategische doelen:

1. Ontwikkelen van een klantgerichte organisatie die gericht is op een snelle, correcte en integrale dienstverlening.
2. Ontwikkelen van een op de samenleving gerichte organisatie die de dialoog aangaat met burgers en flexibel en slagvaardig inspeelt op ontwikkelingen en behoeftes.
3. Ontwikkelen van een organisatie waarbij het resultaat voorop staat en alles draait om het willen bereiken van de afgesproken doelen met een efficiënte en rechtmatige inzet van middelen.

Wat hebben we daarvoor gedaan

Planning en Control		Portefeuillehouder: R.A.J. Scholten
Activiteit programmabegroting	Uitgevoerd?	Toelichting
1. Verbeteren planning en control cyclus.	Ja	De verbeteringen betreffen: voorbereiding invoering rechtmatigheidsverantwoording, opzet plan van aanpak voor doorontwikkeling 'control' in de organisatie, optimalisatie producthouderschap, verdere implementatie mogelijkheden in Pepperflow, vervanging financieel systeem.
2. Uitvoeren jaarlijks onderzoek naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van (delen van) programma's en paragrafen en van (onderdelen van) de organisatie-eenheden.	Ja	Binnen de processen in de gemeentelijke organisatie zijn diverse verbeteringen volgens de lean principes doorgevoerd.
Collegeprogramma 2018-2022:		
3. Een uitgevoerd onderzoek naar een ander systeem voor toeristenbelasting, waarbij de recreatiesector wordt betrokken.	Nee	Het onderzoek is vanwege de coronacrisis vertraagd. Dit is in de voortgangsrapportage gemeld. Het conceptrapport is in december opgeleverd. In het voorjaar van 2021 is de bespreking in het college en de raad voorzien over de resultaten en het vervolg.

Burger en bestuur		Portefeuillehouder: T. Horn
Activiteit programmabegroting	Uitgevoerd?	Toelichting
1. Actualiseren van de Strategische visie op communicatie.	Nee	De visie is in concept gereed. Besluitvorming hierover vindt plaats na het vaststellen door de raad van de brede beleidsvisie communicatie/participatie.
Collegeprogramma 2018-2022:		
2. Inwonerparticipatie is geborgd in de daarvoor in aanmerking komende werkprocessen.	Ja	Een uitgangspunt bij het actieplan is om al werkenderwijs in kleine stappen de borging te laten plaatsvinden en waar verbeteringen direct mogelijk zijn de omslag meteen te creëren. Een voorbeeld hiervan is het ontwikkelen van de omgevingsvisie, waarin bijvoorbeeld digitale participatie vorm heeft gekregen. Een ander voorbeeld is de ontwikkeling van het gebied Dellenweg/Hertenkamp. De initiatiefnemer werkt aan plannen, voortkomend vanuit een keuze uit een participatietraject.
3. Een uitgevoerd onderzoek naar een adequaat instrumentarium voor actieve communicatie met de samenleving.	Ja	Het onderzoek naar een adequaat instrumentarium is uitgevoerd en toegevoegd aan de (concept) visie op communicatie.
4. De inzet van een actueel instrumentarium is geborgd in de organisatie	Ja	Een uitgangspunt bij het actieplan is om al werkenderwijs in kleine stappen de borging te laten plaatsvinden en waar verbeteringen direct mogelijk zijn de omslag meteen te creëren. Bijvoorbeeld het organiseren van onlinebijeenkomsten en webinars. Verdere borging vindt plaats bij het op te stellen uitvoeringsplan van de brede beleidsvisie waarin communicatie en inwonerparticipatie opgenomen zijn.
5. Een gerealiseerd actieplan om verbinding tussen samenleving en gemeente te verstevigen.	Nee	In afstemming met de raad is gekozen om eerst een brede beleidsvisie op te stellen waarin de onderwerpen communicatie en inwonerparticipatie opgenomen zijn vanwege de samenhang. Dit is in de voortgangsrapportage gemeld. De voorbereidingsfase voor deze beleidsvisie is afgerond. Nu volgt nog ter inzage legging en besluitvorming.
6. Het faciliteren van de uitwerking van de raadsagenda voor deze bestuursperiode.	Ja	De inzet is met name geweest op de trajecten omgevingswet/ omgevingsvisie en Regionale Energietransitie (RES).

Organisatie		Portefeuillehouder: T. Horn
Activiteit programmabegroting	Uitgevoerd?	Toelichting
1. Verbeteren informatieveiligheid.	Ja	Het jaarplan voor informatieveiligheid is uitgevoerd. Daarnaast is het informatieveiligheidsbeleid geactualiseerd. In 2021 zal dit beleid geïntegreerd worden in het brede informatiebeleid.
2. Invullen gevolgen Europese Algemene Verordening Gegevensbescherming.	Ja	Er zijn data protection impact assessments (DPIA) uitgevoerd waarbij kritisch wordt gekeken welke persoonsgegevens op welke wijze verwerkt worden in een proces en wat de risico's daarvan zijn. Er zijn diverse activiteiten uitgevoerd gericht op bewustwording en educatie. En er is een keuze gemaakt voor een nieuw systeem voor het verwerkenregister.
3. Invoeren Wet Generieke Digitale Infrastructuur (WGDI).	Ja	Vanuit de WGDI is in 2019 het project Gegevensmanagement gestart. Dit project borgt de impact van de WGDI en loopt door in 2021.
4. Vernieuwing technische apparatuur raadzaal	Ja	De voorbereidingen van de vernieuwing zijn gestart. De aanbesteding is afgerond.
5. Aanbesteden raadsinformatiesysteem Notubiz	Ja	De voorbereidingen van de vernieuwing zijn gestart. De aanbesteding is afgerond
6. Actualiseren nota verbonden partijen	Nee	Door prioritering in werkzaamheden als gevolg van de coronacrisis is deze activiteit doorgeschoven naar 2021. Dit is in de voortgangsrapportage gemeld.
Collegeprogramma 2018-2022:		
7. Het programma voor organisatieontwikkeling is geïmplementeerd met als resultaat: a. de medewerkers zijn getraind invulling te geven aan een ondernemende, op netwerken en samenwerking gerichte organisatie b. de organisatie werkt procesmatig voor reguliere taken en projectmatig voor enkelvoudige opgaven c. het gemeentehuis is toekomstbestendig	Ja	a. In 2020 is de Eper Academie gelanceerd waarin een breed pakket aan basis- en verdiepingstrainingen gericht op het organisatiedoel aangeboden wordt. b. Voor procesmatig werken zijn diverse verbetertrajecten per proces gestart en afgerond, dit wordt in 2021 vervolgd. c. De verbouw is in volle gang en wordt voorzien van toekomstbestendige audiovisuele middelen. In de paragraaf bedrijfsvoering staat een verdere toelichting op de onderdelen.

Dienstverlening		Portefeuillehouder: T. Horn
Activiteit programmabegroting	Uitgevoerd?	Toelichting
1. Vormgeven van e-overheid.	Ja	De (technische) voorzieningen voor de e-overheid zijn opgenomen in de WGD1. Zie het onderwerp WGD1 hiervoor bij het onderdeel organisatie. De doorontwikkeling van de e-overheid is onderdeel van de nog te actualiseren visie op dienstverlening.
2. Bewaren van documenten in een e-depot.	Ja	Het gezamenlijk uitgevoerde onderzoek (met gemeenten Hattem en Heerde vanuit het streekarchief) naar het vormen van een e-depot leidt tot een vervolgonderzoek in 2021. Daadwerkelijk bewaren van documenten in een e-depot is wettelijk gezien nog niet vereist.
Collegeprogramma 2018-2022		
3. Een geactualiseerde visie op dienstverlening inclusief servicenormen is opgesteld.	Nee	Door prioritering in werkzaamheden als gevolg van de coronacrisis is deze activiteit doorgeschoven naar 2021. Dit is in de voortgangsrapportage gemeld.
4. Een geactualiseerd implementatieplan KCC is opgesteld.	Nee	Deze actualisatie volgt nadat de visie op dienstverlening is vastgesteld.

Wat heeft dat gekost

Bedragen x € 1.000

	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Werkelijk 2020	Verschil 2020
Lasten	3.036	3.008	3.374	-366
Baten	385	385	340	-45
Saldo	-2.651	-2.623	-3.034	-411

Paragrafen

1 | Lokale heffingen

1.1 Inleiding

De paragraaf lokale heffingen beschrijft het beleid en de uitvoering daarvan ten aanzien van de lokale heffingen en de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ).

1.2 Beleidskaders

Naast landelijke regelgeving is het beleid vastgelegd in onderstaande documenten.

- belastingverordeningen
- tarieventabel 2020
- collegeprogramma 2018-2022
- regeling kwijtschelding gemeentelijke belastingen
- beleid arrangementen toeristenbelasting

1.3 Beleidsverantwoording

Algemeen

In 2020 is de rapportage uitgebracht over het in 2019 uitgevoerde onderzoek naar verduurzaming van heffingen. Tribuut belastingssamenwerking heeft de belastingen en WOZ uitgevoerd. De coronamaatregelen hebben flinke impact gehad op de uitvoering en hebben er mede toe geleid dat de kosten bij Tribuut hoger zijn uitgevallen dan geraamd. Voor bedrijven heeft Tribuut op verzoek bijzonder uitstel van betaling verleend, gevolgd door maatwerkafspraken over betalingsregelingen. Hieronder wordt per specifieke taak een korte verantwoording gegeven. In het overzicht algemene dekkingsmiddelen zijn de bedragen van de geraamde en gerealiseerde belastingopbrengsten tegen elkaar afgezet.

Wet waardering onroerende zaken

In februari zijn de WOZ-waarden bekend gemaakt. In ruim 97% van de gevallen is geen bezwaar gemaakt tegen de waarde. Het algemeen oordeel van de Waarderingskamer over de uitvoering van de WOZ was voldoende. Tribuut werkt planmatig aan verbeteringen om eind 2021 als algemeen oordeel 'goed' te krijgen.

Onroerende-zaakbelastingen

De WOZ-waarde is de grondslag voor dit algemene dekkingsmiddel. De totale opbrengst is vrijwel conform raming gerealiseerd.

Reinigingsheffingen

Deze heffingen dekken de kosten voor het inzamelen en verwerken van huisvuil en daarmee vergelijkbaar bedrijfsafval. Uitgangspunt is een kostendekkende heffing. De lasten zijn hoger dan geraamd, de vergoeding voor kunststof valt veel lager uit dan geraamd. De opbrengst uit heffing is vrijwel conform de raming. Er resteert een exploitatietekort van € 542.000. In 2020 is besloten om met ingang van 2021 diftar in te voeren, als onderdeel van het grondstoffenplan.

Bedragen x € 1.000

Taakveld	verhaalbare lasten	baten
2.1 - verkeer en vervoer	58	-
6.3 - inkomensregelingen	-	- 113
7.3 - afval	3.736	4.162
0.4 overhead	104	-
BTW	693	-
totaal	4.591	4.049

Rioolheffingen

Samen met de baatbelasting riolering en het rioolaanleggeld dekken de rioolheffingen de kosten die verbonden zijn aan de brede rioleringstaak van de gemeente. In onderstaand overzicht zijn de geraamde en gerealiseerde lasten en baten. opgenomen Vanwege boekhoudvoorschriften worden

lasten en baten bij deze heffing gescheiden verwerkt in reserves en voorzieningen. Het voordeel van € 5.000 op de baten wordt in de reserve riolering gestort. Het voordeel op de lasten van € 117.000 is aan de voorziening riolering toegevoegd.

Bedragen x € 1.000

Taakveld	verhaalbare lasten		baten	
	begroot	werkelijk	begroot	werkelijk
0.64 - belastingen overig	5	5	7	7
2.1 - verkeer en vervoer	84	84	-	-
6.3 - inkomensregelingen	9	9	- 21	- 20
7.2 - riolering	2.532	2.403	2.749	2.753
0.4 - overhead	80	73	-	-
BTW	318	337	-	-
totaal	3.028	2.912	2.735	2.740

Hondenbelasting

Deze belasting dekt de kosten van voorzieningen voor hondenbezitters binnen de bebouwde kom. Het buitengebied is daarom vrijgesteld. Deze belasting wordt met ingang van 2022 afgeschaft. Hieronder het overzicht van gerealiseerde lasten en baten. Het exploitatietekort van € 5.000 wordt aan de reserve hondenbelasting onttrokken.

Bedragen x € 1.000

Taakveld	verhaalbare lasten	baten
1.2 - openbare orde en veiligheid	31	-
0.64 - belasting overig	26	73
0.4 - overhead	11	-
BTW	10	-
totaal	78	73

Forensenbelasting

Dit betreft de belastingheffing op (tweede) woningen van mensen die niet in Epe wonen. De opbrengst is een inschatting, omdat de aanslagen na afloop van het jaar worden opgelegd. De verwachte opbrengst valt ruim € 50.000 hoger uit dan geraamd als gevolg van autonoom hogere waarde van de objecten en als gevolg van aanslagen die zijn opgelegd over eerdere jaren .

Toeristenbelasting

De aanslagen toeristenbelasting over 2019 zijn in overleg later verzonden dan gepland om die recreatieondernemers financiële ruimte te geven. Vanwege de coronamaatregelen zijn er geen veldcontroles uitgevoerd op de aangiften. Door de coronacrisis is de opbrengst over 2020 onzekerder dan gebruikelijk en ligt naar verwachting zo'n € 120.000 lager dan geraamd. De aanslagen over 2020 worden in 2021 verstuurd en de opbrengst is dus een inschatting. Het onderzoek naar een nieuwe systematiek voor de heffing van deze belasting heeft vertraging opgelopen en is pas na de zomervakantie echt opgestart. In december is het conceptrapport ontvangen. In het voorjaar van 2021 worden de resultaten en het vervolg besproken in het college en de raad.

Precariobelasting

Dit is de belasting op voorwerpen op, onder of boven gemeentegrond. De raad heeft in november besloten om het tarief voor terrassen voor heel 2020 op € 0 te zetten vanwege de coronamaatregelen. Verder valt de opbrengst lager uit doordat sommige marktkooplieden (op gemeentelijk verzoek) hun marktplaats tijdelijk niet hebben ingenomen. Op begrotingsbasis wordt de opbrengst op kabels en leidingen in een reserve gestort. Nu gebleken is dat er tegen de aanslagen geen bezwaar is gemaakt, vindt die storting niet plaats en leidt dat tot een hogere opbrengst in de jaarrekening.

Begraafrechten

Met deze heffing zijn de kosten van de gemeentelijke begraafplaatsen gedekt. Er is een egalisatievoorziening waaruit de onderhoudskosten worden gedekt van in het verleden afgekochte graven. Hieronder het overzicht van gerealiseerde lasten en baten. Het exploitatieoverschot van € 54.000 is in de egalisatievoorziening gestort.

Bedragen x € 1.000

Taakveld	verhaalbare lasten	baten
7.5 - begraafplaatsen	738	863
0.4 - overhead	71	-
totaal	809	864

Leges

Het college heeft voor evenementen en trouwerijen de hardheidsclausule toegepast in verband met de coronamaatregelen, waardoor er voor die gevallen minder of geen leges zijn betaald. De opbrengst bouwleges valt € 234.000 lager uit dan geraamd. Een aantal verwachte grote bouwprojecten is vooralsnog niet doorgestaan. Er zijn wel meer aanvragen ingediend voor kleine (ver)bouwprojecten. Deze leveren echter minder op. Bij de bouwleges is het tarief afhankelijk van de bouwkosten. Daar is gemiddeld genomen sprake van 'subsidiëring' van dure bouwwerken aan goedkope bouwwerken. De mate van subsidiëring tussen goedkope en dure bouwwerken wordt bij benadering hieronder weergegeven. De mate van kruissubsidiëring van hoge naar lage bouwkosten was groter dan geraamd.

Bouwkosten	% van totale lasten	% van totale batens
< € 100.000	56%	16%
€ 100.000 - € 500.000	32%	45%
> € 500.000	13%	39%

Bij de overige legesproducten is geen sprake van beleid om te subsidiëren tussen producten. Hieronder is de begrote en gerealiseerde kostendekking per product weergegeven. De legesverordening is in het geheel voor 87% kostendekkend.

Product	Kostendekking	
	raming	werkelijk
Kopieën	100%	100%
Huwelijken	71%	68%
Akten en afschriften	52%	104%
BRP-verstrekkingen	86%	100%
Rijbewijzen	92%	92%
Reisdocumenten	98%	93%
APV/bijzondere wetten	84%	102%
Kapvergunningen	68%	35%
Bouwvergunningen	99%	89%

1.4 Kostendekking

Bij de toepasselijke heffingen zijn de lasten-batenoverzichten en specifieke beleidsuitgangspunten vermeld. Naast de lasten die direct uit de taakvelden zijn af te leiden, zijn overheadkosten en btw toegerekend. De methodiek hiervoor is vastgelegd in de Financiële verordening 2017.

1.5 Kwijtschelding

Van rioolheffing voor gebruikers en afvalstoffenheffing is onder voorwaarden kwijtschelding mogelijk. Er is € 134.000 aan belastingschuld kwijtgescholden. Dit is € 5.000 minder dan geraamd. Bij ongeveer 500 huishoudens is de belastingschuld (gedeeltelijk) kwijtgescholden. In twee derde van deze gevallen was daarvoor geen aanvraag nodig en kon geautomatiseerd kwijtschelding worden verleend.

1.6 Woonlasten

De gemiddelde woonlasten voor meerpersoonshuishoudens met een eigen woning bedroegen in 2020 € 689 (bron: COELO). Dit is inclusief de € 50 woonlastenverlichting. Epe behoorde hiermee tot de 40 goedkoopste gemeenten van Nederland qua woonlasten.

2 | Weerstandsvermogen en Risicobeheersing

2.1 Inleiding

Covid-19:

In het voorjaar van 2020 zijn we geconfronteerd met het COVID-19 virus. Dat heeft op wereldwijde schaal grote gevolgen en daarmee ook voor de Nederlandse samenleving, de burgers en bedrijven in onze gemeente en de gemeentelijke organisatie. De coronacrisis die ontstaan is als gevolg van het virus, heeft een grote impact op de samenleving. De coronacrisis treft de zorg, de economie en het maatschappelijk leven en leidt tot tal van ongewenste maatschappelijke effecten. Diverse partijen, inwoners en gemeente hebben een rol in het beperken dan wel tegengaan van die ongewenste maatschappelijke effecten. Voor de gemeente geldt de vraag voor de komende periode waar zij zich in de bestrijding van die ongewenste effecten op zal richten. Dit in de veronderstelling dat de effecten van deze crisis nog wel enige tijd merkbaar blijven.

In deze coronacrisis zijn drie fases te onderscheiden: acuut, overbrugging en herstel/stimuleren. De eerste acute fase vanaf maart 2020, waarin direct handelen centraal stond, is inmiddels afgerond. We bevinden ons nu in de overbruggingsfase. Het accent ligt in deze fase op het aanpassen aan de nieuwe situatie met de beperkende corona-maatregelen. Dan gaat het om tijdelijke en specifieke steunmaatregelen of om een basisniveau van voorzieningen in stand te houden voor herstel. Na deze fase gaat de herstel- en stimuleringsfase meer naar maatregelen gericht op opbouw en stimuleren als gevolg van de economische recessie die uit de coronacrisis volgt. De effecten van de coronacrisis overstijgen het lokale niveau. Gemeenten krijgen te maken met stijgende kosten en daling van verschillende inkomsten, waarvan zij de gevolgen niet alleen kunnen dragen. Het Rijk en ook de provincie hebben diverse compensatiemaatregelen bekend gemaakt en reeds ingezet. Ook zijn er nog compensatiemaatregelen aangekondigd maar nog niet in werking. Partijen hebben of krijgen nu scherper in beeld wat de impact van deze crisis bij hen is. Belangrijk is richting te geven in de gemeentelijke aanpak van de ongewenste maatschappelijke effecten. De komende tijd blijft de impact van de coronacrisis op de lokale situatie met daarbij nog onvoorspelbare ontwikkelingen. In de begroting 2021-2024 is rekening gehouden met de verwachte hogere uitgaven als gevolg van de coronacrisis. Er is in die begroting bedrag beschikbaar van € 5,4 miljoen om de effecten van de coronacrisis op de lokale activiteiten te beperken dan wel tegen te gaan. Daarnaast zijn reguliere budgetten beschikbaar in de begroting en zijn er diverse rijks- en provinciale middelen. In februari 2021 heeft de gemeenteraad hiertoe een beleidskader vastgesteld dat zich richt op de overbruggings- en herstel- en stimuleringsfase (2021-2022).

Een verdere toelichting is te vinden in Paragraaf 10: Covid-19.

Algemeen

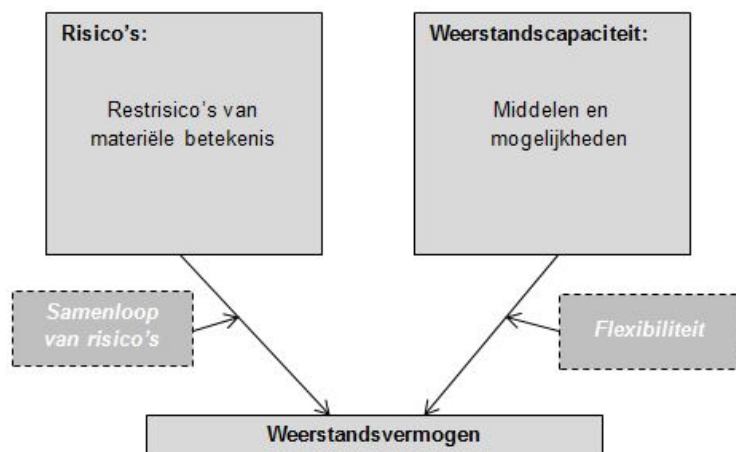
Risicobeheersing wordt in de gemeente Epe procesmatig uitgevoerd in een risicomangement proces. Het risicomangement proces is een systematisch en cyclisch proces om risico's te identificeren, te analyseren en te beoordelen, op basis hiervan maatregelen te nemen (beheersing) en die te evalueren.

Door de gekozen manier van beheersen van een bepaald risico kan er een restrisico voor de organisatie overblijven. Op het moment dat een risico manifest wordt is het uitgangspunt dat er middelen beschikbaar zijn binnen de organisatie zodat de (financiële) gevolgen van het risico geen invloed hebben op de normale bedrijfsvoering. Ofwel restrisico's dienen opgevangen te worden binnen de normale bedrijfsvoering en hebben daarop geen invloed.

De relatie tussen de beschikbare middelen (ook wel weerstandscapaciteit genoemd) en de restrisico's wordt het weerstandsvermogen genoemd. Nader uitgewerkt is het weerstandsvermogen de relatie tussen:

1. Weerstandscapaciteit: Dit zijn de middelen en mogelijkheden die de gemeente in staat stelt om financiële tegenvallers op te vangen.
2. Risico's: Dit zijn de restrisico's die van materiële betekenis zijn in relatie tot de financiële positie van de gemeente.

Schematisch ziet dat er als volgt uit:

2.2 Beleidskaders

In februari 2018 heeft de gemeenteraad van Epe de nota risicomanagement en weerstandsvermogen vastgesteld. In deze nota is het risicomanagementproces vastgelegd en de kaders aangegeven voor de uitvoering van het risicomanagement en het weerstandsvermogen.

De volgende randvoorwaarden zijn vastgelegd:

- Het risicomanagement wordt procesmatig en conform de standaarden in de nota risicomanagement en weerstandsvermogen uitgevoerd.
- De risico's waarbij het financiële effect op de bedrijfsvoering Groot tot Zeer groot is en de kans daarop ook Groot tot Zeer groot is, worden (in de regel) maatregelen getroffen voor het restrisico in de vorm van een voorziening, bestemmingsreserves of (structurele) stelpost(en) in de begroting.
- De weerstandscapaciteit wordt gevormd uit het saldo van de algemene reserve, de begrotingsruimte of het rekeningresultaat en het bedrag voor onvoorzien.
- De ratio voor het weerstandsvermogen is minimaal voldoende (groter dan 1).
- De verhouding algemene reserve in relatie tot de benodigde weerstandscapaciteit is minimaal voldoende (groter dan 1).

2.3 Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen die de gemeente in staat stelt om financiële tegenvallers op te vangen. Onder deze middelen worden opgenomen de algemene reserve, de begrotingsruimte (of het rekeningresultaat) en het bedrag voor onvoorzien.

De onderdelen van de weerstandscapaciteit kunnen een structureel of een incidenteel karakter hebben. Incidentele weerstandscapaciteit is opgebouwd uit eenmalig beschikbare middelen, structurele weerstandscapaciteit is opgebouwd uit structureel beschikbare middelen. In de onderstaande tabel wordt de weerstandscapaciteit aangegeven.

Bedragen * € 1.000

Weerstandscapaciteit	2020	karakter
Algemene reserve	2.423	incidenteel
Jaarrekeningresultaat 2020	488	incidenteel
Totaal	2.911	

De stand van de algemene reserve op 31 december 2020 bedraagt € 3,88 miljoen. Bij de begroting 2021 is, op basis van de toen bekende gegevens, ingeschat dat er in de algemene reserve een surplus aanwezig was van € 1,457 mln. Dit bedrag is ingezet als dekking in de begroting 2021. Hiermee is € 2,4 miljoen in de algemene reserve beschikbaar voor de weerstandscapaciteit. Dit bedrag is € 100.000 lager dan de benodigde stand.

2.4 Risico's

Een risico voor een organisatie is een onzekere gebeurtenis die, als die zou plaatsvinden, vertragend of belemmerend werkt om de doelstellingen te bereiken. De gevolgen van het zich werkelijk voordoen van deze gebeurtenissen vertalen zich vaak in financiële schade maar ook in niet-financiële schade.

De inventarisatie van risico's heeft als doel om de, op het moment van het opstellen van deze jaarrekening, bekende risico's te benoemen en toe te lichten. Voor zover risico's als concrete toekomstige financiële verplichtingen te kwantificeren zijn, zijn daarvoor (financiële) voorzieningen gevormd.

Het kwantificeren van risico's is lastig en in veel gevallen zullen de gemaakte keuzes arbitrair zijn. Bij de kwantificering van risico's wordt gebruik gemaakt van het onderscheid tussen het inherente risico en het restrisico. Het inherente risico is het risico zonder dat er rekening gehouden is met het effect van een beheersmaatregel die getroffen is om het risico in te perken. Door het nemen van beheersmaatregelen wordt de omvang van het risico minder. Het risico dat overblijft na het nemen van beheersmaatregelen wordt het restrisico genoemd.

De risico's zijn in een risicokaart weergegeven waarbij het effect (het restrisico) van de gebeurtenis op de financiële positie van de gemeente, is afgezet tegen de kans dat de gebeurtenis zich voordoet.

Onder de tabel wordt een omschrijving van het risico gegeven en de risicokenmerken benoemd.

Risicokaart:

E F E C T	Zeer groot restrisico restrisico \geq € 500.000		- Borg en garantstelling			
	Groot restrisico restrisico tussen € 250.000 en € 500.000		- Verbonden partijen	- Juridisch - Accommo- daties etc.	- Organisatie- Personeel	
	Midden restrisico restrisico tussen € 100.000 en € 250.000			- Omgevingswet	- Onderhoud openbare ruimte	
	Klein restrisico restrisico tussen € 25.000 en € 100.000					
	Zeer klein restrisico restrisico \leq € 25.000		- Grond- exploitatie	- Inkomens- voorziening		- Sociaal domein - Algemene uitkering - Lucrato - Covid-19
			Zeer klein < 10%	Klein 10 - 30%	Midden 30-50%	Groot 50-70%
K A N S						

Toelichting risico's.

Onderstaand wordt een korte toelichting gegeven op de in de risicokaart opgenomen risico's en enkele kenmerken benoemd.

Sociaal Domein	Risico kenmerken
De middelen voor de uitvoering van de taken in het sociaal domein verstrekt het Rijk via de algemene uitkeringen en integratie-uitkeringen. De gemeente kan dat geld naar eigen inzicht besteden, verantwoording aan het Rijk is niet nodig. De gemeente loopt met de uitvoering van deze taken aanzienlijke financiële risico's. Dit wordt mede veroorzaakt door het 'open einde' karakter van deze taken. De jaarcijfers 2020 laten een positief resultaat zien van rond de € 600.000 (2019 gaf een positief resultaat van € 2,1 mln.). Doordat het Rijk voor de komende jaren (tijdelijk) extra middelen aan de gemeenten heeft toegekend kan het tekort in het sociaal domein vooralsnog op begrotingsbasis worden opgevangen. Om de risico's te beheersen is een monitoring systematiek opgezet waardoor tijdig signalen worden ontvangen zodat bijgestuurd kan worden zowel beleidsmatig als in de uitvoering en financieel. Via het project Grip op zorg moet in de komende jaren een structurele besparing worden gerealiseerd worden. Er wordt een eenmalige investering van 1,7 miljoen ingezet om deze ombuiging in gang te zetten. Met de reserve Risico's Sociaal Domein worden de financiële risico's opgevangen die de gemeente loopt als gevolg van de uitvoering van de taken in het sociaal domein. Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar de Paragraaf 9 Sociaal Domein.	Kansklasse: Groot Effectklasse na maatregel: Zeer klein Restrisico: Geen Ontwikkeling risico: Afgenomen Risico sturing: Reduceren Risico karakter: Structureel Beslag op weerstandscapaciteit: Geen

Grondexploitatie	Risico kenmerken
De gemeente Epe voert een facilitair grondbeleid. Daarbij is de gemeente bij ontwikkelingen eerder volgend dan initiërend. Hiermee worden de risico's voor de gemeente sterk beperkt. Voor een verdere uitwerking wordt verwezen naar Paragraaf 7 Grondbeleid. Uit deze paragraaf blijkt dat de risico's binnen het grondbedrijf en regionale woningbouwprogrammering voldoende afgedekt worden met een bestemmingsreserve.	Kansklasse: Klein Effectklasse na maatregel: Zeer klein Restrisico: Geen Ontwikkeling risico: Gelijk gebleven Risico sturing: Reduceren Risico karakter: Incidenteel Beslag op weerstandscapaciteit: Geen
Verbonden partijen (excl. Lucrato)	Risico kenmerken
De gemeente heeft (zeer uiteenlopende) relaties en verbindingen met instellingen en vennootschappen. In paragraaf 6 wordt uitgebreid ingegaan op relaties en verbindingen van de gemeente met deze verbonden partijen. Kenmerkend voor verbonden partijen is dat zij op afstand van het college en de gemeenteraad functioneren. Elk van de verbonden partijen hebben hun eigen risicoprofiel met een daarbij behorend pakket aan maatregelen om de bestuurlijke en financiële risico's te beheersen. Bij verbonden partijen wordt ernaar gestreefd dat de eigen vermogenspositie van de verbonden partij een solide omvang heeft zodat in eerste instantie financiële tegenvallers door de verbonden partij zelf opgevangen kunnen worden. Het risico van de gemeente in vennootschappen bedraagt formeel niet meer dan de waarde van de aandelen die de gemeente bezit. In de praktijk zal het echter zo zijn dat in financieel slechte tijden (insolvabiliteit) de gemeente bestuurlijk zal worden aangesproken om bij te dragen in mogelijke oplossingen. Voor het afdekken van de risico's in de privaat-publieke samenwerking zijn middelen opgenomen in de reserve bouwgrondexploitatie, het risico ten aanzien van het werkbedrijf Lucrato zijn apart opgenomen.	Kansklasse: Klein Effectklasse na maatregel: Groot Restrisico: € 262.300 Ontwikkeling risico: Gelijk gebleven Risico sturing: Reduceren Risico karakter: Incidenteel Beslag op weerstandscapaciteit: € 52.000
Lucrato	Risico kenmerken
Lucrato voert de Wet Sociale Werkvoorziening (Wsw) uit voor de in Lucrato participerende gemeenten: Epe, Apeldoorn en Heerde. Daarnaast biedt Lucrato in opdracht van gemeenten dienstverlening aan mensen die onder de Participatiewet vallen en een relatief korte afstand tot de arbeidsmarkt (tot 1 jaar) hebben. De deelnemende gemeenten kunnen ook aanvullende dienstverlening bij Lucrato inkopen voor de doelgroep die vanuit de gemeenten wordt bediend: mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt langer dan een jaar of mensen uit de doelgroep participatie. Uit de vastgestelde Meerjarenbegroting 2021-2024 van Werkbedrijf Lucrato blijkt dat het financiële eindresultaat voor de komende jaren negatief is begroot. De bezuinigingen van het Rijk en de stijgende gemiddelde loonkosten per SW-medewerker hebben een negatief subsidieresultaat tot gevolg. Het macrobudget voor de Rijksbijdrage Wsw staat voor de komende jaren vast en wordt alleen nog aangepast aan de loon- en prijsontwikkeling. In 2019 kon het ontstane tekort nog gedekt worden binnen de reserves van Lucrato. In 2020 is de reserve binnen Lucrato niet meer toereiken. Het aandeel van de gemeente Epe voor het tekort van Lucrato is als taakstelling opgenomen in de begroting 2020 voor een bedrag van € 272.000 en voor 2021 een bedrag van € 240.000. Het uiteindelijke aandeel van gemeente Epe in het gerealiseerde tekort over 2020 komt uit op € 45.000. Conform het gemaakte beleid in 2019 is deze bijdrage gecompenseerd binnen de gebundelde uitkering en daarmee financieel afgedekt via de reserve BUIG.	Kansklasse: Zeer groot Effectklasse na maatregel: Zeer klein Restrisico: Geen Ontwikkeling risico: Gelijk gebleven Risico sturing: Reduceren Risico karakter: Structureel Beslag op weerstandscapaciteit: Geen
Juridische risico's en aansprakelijkheid	Risico kenmerken
De gemeente loopt juridische risico's, omdat veel primaire processen binnen de gemeente van juridische aard zijn en bij het onrechtmatig handelen van de gemeente kan een schadeclaim worden ingediend. Juridische procedures kunnen zowel bestuursrechtelijk als civielrechtelijk van aard zijn. Bestuursrechtelijke risico's worden -voor zover het om beschikkingen gaat- beperkt doordat in bezwarenprocedures een toetsing plaatsvindt door een onafhankelijke commissie. Civielrechtelijke procedures betreffen zowel gevallen waarin de gemeente door derden in een juridische procedure wordt betrokken (dagvaarding, aansprakelijkheidstelling, derdenbeslag etc.) als gevallen waarbij de gemeente zelf tegenover derden een juridische procedure start (aansprakelijkheidstelling, dagvaarding etc.). Het financiële risico is vaak moeilijk van tevoren in te schatten. De kosten voor (verplichte) externe juridische bijstand, alsmede proceskosten, zijn de laatste jaren opgelopen, maar lijken zich te stabiliseren. Het claimen van proceskosten en het toewijzen daarvan door de rechter is standaard geworden. Tegen civielrechtelijke claims, voortvloeiend uit onrechtmatige daad en onrechtmatige besluiten (bijv. vernietigde besluiten) heeft de gemeente zich verzekerd. Voor juridische bijstand, veroordelingen in proceskosten/griffiekosten, eigen risico's en eigen bijdragen heeft de gemeente regulier budgetten opgenomen. Naarmate de gemeente meer optreedt als regievoerder en opdrachtgever, wordt de kans dat in de uitvoering verschillen van inzicht optreden over gemaakte afspraken groter. Dit kan ook leiden tot procedures wanneer partijen er niet in slagen hun verschillen van inzicht in onderling overleg op te lossen. Financiële claims: Op dit moment loopt er een schadeclaim en een schadestaatprocedure bij de rechtbank. Voor de eventuele financiële gevolgen van de schadestaatprocedure heeft de gemeente, conform het beleid, risico voorzieningen getroffen.	Kansklasse: Midden Effectklasse na maatregel: Groot Restrisico: €475.000 Ontwikkeling risico: Toegenomen Risico sturing: Reduceren Risicokarakter: Incidenteel Beslag op weerstandscapaciteit: € 117.000
Borg en garantstellingen	Risico kenmerken
De gemeente heeft diverse waarborgen verstrekt voor geldleningen. Dit betekent dat de gemeente als achtervang borg staat op het moment dat de instantie of persoon waaraan de lening verstrekt is, niet aan zijn verplichtingen kan voldoen. De grootste waarborgen die de gemeente heeft verstrekt zijn (1) Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) voor woningstichtingen en (2) Waarborgfonds Eigen Woningen (WEW). Het risico bij de WSW en de WEW is klein door de structuur. Voordat de waarborgfondsen een beroep doen op de achtervang wordt eerst het vermogen van het Waarborgfonds zelf aangesproken. Is het daarna noodzakelijk om de achtervang aan te spreken dan bestaat er een garantieverdeling van 50% Rijk / 50% gemeenten, in de vorm van een lening. Daarbij vervult het Rijk voor het WEW een volledige achtervang positie voor garantstellingen afgegeven vanaf 1 januari 2011. Door de totale omvang van de achtervang posities (bijna € 112 mln.) kunnen de financiële gevolgen voor de gemeente groot zijn.	Kansklasse: Klein Effectklasse na maatregel: Zeer groot Restrisico: € 1.120.000 Ontwikkeling risico: Toegenomen Risico sturing: Reduceren Risico karakter: Incidenteel Beslag op weerstandscapaciteit: € 215.000
Algemene uitkering	Risico kenmerken

Er lopen momenteel 2 trajecten in het kader van de herziening van de algemene uitkering. Het betreft de herverdeling van het klassieke en sociaal domein. Het rijk heeft eind januari 2021 inzage gegeven in de nieuwe verdeelvoorstellen. Deze voorstellen vallen minder nadelig uit voor Epe dan verwacht werd bij het opstellen van de begroting 2021-2024. Echter het betreft een voorlopige verdeling, waarbij de minister nu al kanttekeningen plaatst. De verwachting is dat na het advies van het ROB (eind april 2021) het voorstel nog enige aanpassingen zal ondergaan. Daarnaast speelt de onzekerheid ten aanzien van het structurele karakter (vanaf 2023) van de aanvullende uitkering van het rijk voor de stijging van de jeugdbudgetkosten. Een extern onderzoek naar de toereikendheid van het jeugdbudget is inmiddels afgerond. Voor beide onderwerpen zal besluitvorming pas plaatsvinden door de nieuwe regering. In de meicirculaire 2022 zullen de definitieve effecten/uitwerking bekend worden gemaakt. Voor al deze risico's is in de begroting 2021-2024 rekening gehouden met een daling van de algemene uitkering oplopend tot € 2.500.000 in 2024. Gezien de voorlopige uitkomst van de nieuwe verdeling is de verwachting dat de daling van de algemene uitkering beduidend minder is dan de € 2.500.000 die opgenomen is in de begroting 2021-2024.	Kansklasse: Zeer groot Effectklasse na maatregel: Zeer klein Restrisico: geen Ontwikkeling risico: Afgenomen Risico sturing: Reduceren Risico karakter: Structureel Beslag op weerstandscapaciteit: geen

Uitkering inkomensvoorziening	Risico kenmerken
Vanuit de via het Rijk beschikbaar gestelde middelen voor de uitvoering van de Wet Bundeling van Uitkeringen Inkomensvoorzieningen aan Gemeente (BUIG) bekostigd de gemeente de inkomensvoorzieningen WWB, IOAZ, IOAW en een deel van de Bbz. In hoeverre de gemeente uit komt met deze middelen is afhankelijk van o.a. de economische ontwikkelingen binnen de regio als de ontwikkelingen van de verdeelmaatstaven waarop het Rijk de beschikbare middelen verdeelt. Hier zitten de grootste onzekerheden. In 2019 en 2020 is extra ingezet op het voorkomen van instroom en het stimuleren van uitstroom van uitkeringsgerechtigden. Het voordeel dat hierdoor mogelijk ontstaat, moeten de tekorten op de Sociale Werkvoorziening (deels) opvangen. De Corona- en de daaropvolgende verwachte economische crisis heeft op dit werkveld waarschijnlijk grote gevolgen. Deze gevolgen zijn in 2020 nog niet zichtbaar. Met de reserve BUIG worden financiële risico's (van voornamelijk fluctuerende Rijksinkomsten) opgevangen.	Kansklasse: Midden Effectklasse na maatregel: Zeer klein Restrisico: geen Ontwikkeling risico: Gelijk gebleven Risico sturing: Reduceren Risico karakter: Structureel Beslag op weerstandscapaciteit: geen

Organisatie - Personeel	Risico kenmerken
Een risico dat zich altijd kan voordien is het onverwacht wegvallen van personeel op kritische functies door langdurige ziekte, (gedwongen) vertrek van medewerkers en boven formatief personeel. Het is niet vooraf te voorzien wanneer en in welke mate dit zich zal voordoen in het personeelsbestand van de gemeente. De financiële consequenties van dit risico kunnen groot zijn. Voor het opvangen van bekende bestaande situaties van langdurige ziekte, bovenformatief personeel en vertrek van medewerkers is een reserve gevormd die incidenteel deze uitgaven opvangt. Binnen de begroting is niet voorzien in structurele middelen die toekomstige situaties afdekken. In 2020 (zie voortgangsrapportage) is gebleken dat voor langdurig zieken aanmerkelijk moest worden bij geraamd. Uit de afdelingsplannen 2021 blijkt dat bij de eerste voortgangsrapportage 2021 wederom aanvullend bedrag gevraagd zal worden voor langdurig zieken. Het lijkt hiermee een structureel groter probleem te zijn dan de huidige mogelijkheid tot incidentele dekking uit de reserve organisatieontwikkeling. Bij de begroting 2022-2025 zal dit risico en de structurele dekking daarvan integraal afgewogen moeten worden.	Kansklasse: Groot Effectklasse na maatregel: Groot Restrisico: € 295.000 Ontwikkeling risico: Toegenomen Risico sturing: Reduceren Risico karakter: Incidenteel Beslag op weerstandscapaciteit: € 177.000

Omgevingswet	Risico kenmerken
De Omgevingswet treedt 1 januari 2022 in werking en heeft gevolgen voor de hele gemeentelijke organisatie en de daarmee samenhangende financiële middelen. Naar aanleiding daarvan is het 'Programma Omgevingswet' ingericht voor de implementatie van de wet. Het gaat dan zowel om de inhoud van de (fors gewijzigde) regelgeving, als ook de ondersteuning daarvoor; Digitale ondersteuning, werkwijzen en processen die moeten worden aangepast en dienstverlening en participatie gericht op houding, gedrag en communicatie. De invoeringskosten van de Omgevingswet zijn geraamd in de begroting. Bij de huidige ontwikkeling voor het onderdeel bouwleges kan de lagere opbrengst nog worden gedekt door een onttrekking aan de risico/egalitatie reserve voor de invoering van de Omgevingswet tot en met 2023. In 2024 ontstaat een tekort van € 121.000, doordat de reserve niet meer toereikend is. De verwachting is dat vanaf 2025 de legesopbrengst rond € 400.000 lager ligt dan nu. Onderzocht zal moeten worden in hoeverre de lagere opbrengst wordt gecompenseerd door lagere uitgaven (personele capaciteit).	Kansklasse: Midden Effectklasse na maatregel: Midden Restrisico: € 130.000 Ontwikkeling risico: Toegenomen Risico sturing: Reduceren Risico karakter: Structureel Beslag op weerstandscapaciteit: € 52.000

Groot onderhoud accommodaties en sportvelden en btw sport	Risico kenmerken
Uit eerder onderzoek bleek dat de kosten van het groot onderhoud van accommodaties fors stijgen. Het beleidsvoornemen is dat accommodatiebesturen zelf de toegenomen kosten van groot onderhoud in de eigen begroting opnemen. Het risico is echter aanwezig dat de accommodaties niet in staat blijken deze stijgende kosten op te kunnen vangen. In de gemeentelijke begroting is ervan uitgegaan dat de betreffende stichtingen (Koekoek/Wieken, Hezebrink en PWA) in staat zijn om de helft van de stijgende groot onderhoudskosten voor eigen rekening te nemen. Uit een actualisatie blijkt dat de kosten voor groot onderhoud fors stijgen. Onafhankelijk onderzoek wijst daarentegen uit dat de huidige exploitatie van de PWA-hal zeer gunstig is. Weliswaar zijn er verbetermaatregelen maar die zijn echter beperkt. De Hezebrink heeft een volledig nieuw bestuur, na Corona zal deze een herstart maken, waarna exploitatie en reservering groot onderhoud ook aan de orde komen. Wat betreft Koekoek/Wieken zal de vraag beantwoord moeten worden hoe structureel invulling wordt gegeven aan de locatie de Wieken. De komende jaren zullen renovatiewerkzaamheden aan natuur- en kunstgrasvelden bij diverse verenigingen aan de orde komen. Uit een onderzoeksrapport blijkt dat grootschalige renovatie nodig is. Tegelijk blijkt dat op dit moment meer natuurgrasvelden gesubsidieerd worden voor onderhoud dan op basis van normering van de KNVB nodig is. Door een wetswijziging is het recht op aftrek van btw voor de stichtingen en verenigingen vervallen waardoor er een fors financieel nadeel ontstaat bij de stichtingen en verenigingen. Samenvattend is er nog steeds het risico dat de in gemeentebegroting opgebouwde buffer ontoereikend is.	Kansklasse: Midden Effectklasse na maatregel: Groot Restrisico: € 440.000 Ontwikkeling risico: gelijk gebleven Risico sturing: Reduceren Risico karakter: Structureel Beslag op weerstandscapaciteit: € 264.000

Onderhoud Openbare Ruimte	Risicokenmerken
Het beheer van de Openbare Ruimte is in de gemeente uitbesteed aan Axent via een dienstverleningsovereenkomst. Axent voert het onderhoud uit op basis van door de gemeente opgestelde specificaties. Echter de leefomgeving verandert door klimaatverandering, burgers hebben veranderde wensen/eisen ten aanzien van het onderhoudsniveau en bijvoorbeeld de biodiversiteit en verschillende onderdelen van het gemeentelijk "areaal" verouderen (denk bijvoorbeeld aan het ouder worden van bomen waardoor meer onderhoud nodig is). Daarnaast blijkt	Kansklasse: Groot Effectklasse na maatregel: Midden Restrisico: € 220.000 Ontwikkeling risico: Gelijk gebleven Risico sturing: Reduceren Risico karakter: Structureel

het contractueel afgesproken indexpercentage structureel lager te liggen dan de stijging van de werkelijke kosten die aannemers maken. Dit leidt tot het risico dat bij een nieuwe opdracht de kosten van dezelfde werkzaamheden structureel veel hoger liggen. Al met al zien we dat ook bij een gelijkblijvend niveau van onderhoud van de openbare ruimte de kosten zullen gaan stijgen de komende jaren. In de komende jaren zal in de reguliere periodieke actualisatie van beheerplannen, financiële voorzieningen en reserves rekening gehouden worden met deze ontwikkelingen.

Beslag op weerstandscapaciteit: € 135.000

Vervallen risico's en andere risicomutatatie

Ten opzichte van de vorige publicatie van risico's (bij de begroting 2021) is het risico ten aanzien van de heffing op de inzameling van grondstoffen niet meer opgenomen omdat de uiteenlopende scenario's van risico/kans, het risico per saldo naar nul gaat. Dat komt overeen met de aanname dat mensen zich gemiddeld zullen houden aan het gedrag van de inzameling van grondstoffen dat bij het nieuwe beleidsplan is ingeschat. Dit op basis van ruime ervaringen met (de invoering van) diftar bij andere gemeenten.

2.5 Conclusie weerstandsvermogen

De gekwantificeerde risico's afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit laat het volgende beeld zien:

Weerstandsvermogen	2020
Weerstandscapaciteit	2.911
Risico's	1.012
Weerstandsvermogen	1.899

Gerekend in ratio's wordt de weerstandscapaciteit ultimo 2020 als volgt weergegeven:

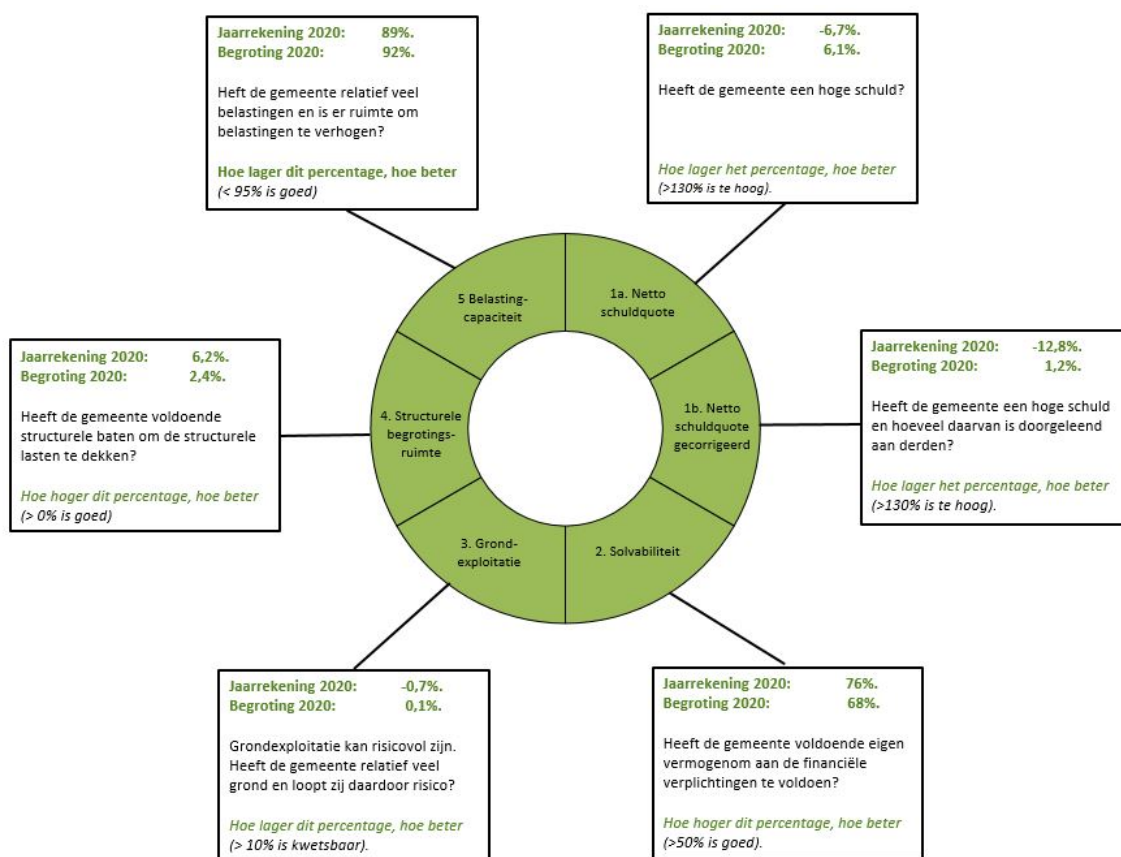
1. Algemene reserve in relatie tot de risico's: 2,4
2. Weerstandscapaciteit in relatie tot risico's: 2,9

De stand van de algemene reserve (na inzet van het surplus) bedraagt € 2,4 miljoen. De ratio weerstandscapaciteit in relatie tot de risico's (2,5) is uitstekend.

2.6 Kengetallen

De gemeente is op basis van de regelgeving (BBV) verplicht een vijftal kengetallen in de begroting op te nemen. Deze geven een inzicht in de financiële positie van de gemeente. In de onderstaande tabel worden deze kengetallen weergegeven.

Kengetal	Verslag 2019	Begroting 2020	Verslag 2020
1a. Netto schuldquote	-7,3%	6,1%	-6,7%
1b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-13,2%	1,2%	-12,8%
2. Solvabiliteitsratio	78%	68%	76%
3. Grondexploitatie	-0,5%	0,1%	-0,7%
4. Structurele exploitatieruimte	6,7%	2,4%	6,2%
5. Belastingcapaciteit	92%	92%	89%

2.6.1 Netto schuldquote

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Omdat er bij de door de gemeente verstrekte leningen onzekerheid kan bestaan over of ze allemaal worden terugbetaald wordt bij de berekening van de netto schuldquote onderscheid gemaakt door het kengetal te berekenen zowel inclusief als exclusief de doorgeleende gelden.

Duiding

In de afgelopen jaren zijn de langlopende (vaste) schulden van de gemeente gedaald naar nul in 2019. De totale kortlopende schulden en de overlopende passiva samen bedragen in de jaarrekening 2020 € 11 mln. Dit ligt rond het gemiddelde van de afgelopen 5 jaar en iets boven het niveau van eind 2019. De financiële bezittingen (in de vorm van uitgegeven lang- en kortlopende leningen, liquide middelen en overlopende activa) van de gemeente nemen de afgelopen jaren toe. Dit leidt er eind 2020 toe dat de financiële bezittingen van de gemeente groter zijn dan de totale schulden. Dit komt tot uitdrukking in het percentage van -6,7% (resp. -12,8%) bij de jaarrekening 2020.

2.6.2 Solvabiliteit

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen. Onder de ratio wordt verstaan het eigen vermogen (algemene en bestemmingsreserves en het gerealiseerde resultaat) als percentage van het balanstotaal.

Duiding

Het solvabiliteitspercentage van de gemeente is de afgelopen vier jaar redelijk stabiel met een percentage van 76% in de jaarrekening 2020. Sinds 2011 is de solvabiliteit gestegen (van 58% naar 76%) met name als gevolg van een toename van het eigen vermogen van de gemeente.

2.6.3 Grondexploitatie

Dit kengetal geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale baten. De boekwaarde van de gronden is van belang omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. Voor de risico's in de grondexploitatie heeft de gemeente op haar balans een risicoreserve gevormd. De

accountant beoordeelt ieder jaar in de controle de waardering van de gronden op de balans en de hoogte van de gevormde reserve.

2.6.4 Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal is van belang om te beoordelen welke structurele ruimte de gemeente heeft om de eigen lasten te dragen of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is.

Duiding

De structurele lasten zijn in 2020 lager dan de structurele baten per programma ook als daar de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves bij worden opgeteld. Dit houdt in dat de gemeente een structureel sluitende exploitatie heeft.

2.6.5 Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft inzicht hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde.

Duiding

Dit kengetal laat zien dat de woonlasten in de gemeente onder het landelijk gemiddelde liggen.

3 | Onderhoud kapitaalgoederen

3.1 Inleiding

In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen wordt het beleidskader over het onderhoud van kapitaalgoederen weergegeven. De belangrijkste criteria in het beleidskader zijn “schoon, heel en veilig”, waarbij het gekozen uitgangspunt de gewenste kwaliteit in verhouding tot de beschikbare middelen is. De kwaliteit en het onderhoud van de kapitaalgoederen is bepalend voor het voorzieningenniveau en de daarmee samenhangende jaarlijkse lasten. Omdat met het onderhoud van de kapitaalgoederen een aanzienlijk deel van de rekening is gemoeid, is een goed overzicht van belang voor het inzicht in de financiële positie van de gemeente. De paragraaf onderhoud kapitaalgoederen geeft, net als de andere paragrafen, een dwarsdoorsnede van de rekening omdat de kosten van het onderhoud van de kapitaalgoederen over verschillende programma's is verspreid.

3.2 Beleidskaders

Het beleid van de gemeente Epe voor het onderhoud van de kapitaalgoederen is vastgelegd in de onderstaande beleidsplannen.

- Wegenbeleidsplan
- Gemeentelijk Rioleringsplan
- Groenstructuurplan / Bomenbeleidsplan
- Beleidsplan Openbare Verlichting
- Beleidsplan Civiele Kunstwerken
- Beleidsplan gemeentelijke begraafplaatsen
- Beheervisie begraafplaatsen

3.3 Stand van zaken

Hieronder wordt – per gemeentelijk kapitaalgoed – aangegeven wat de stand van zaken is met betrekking tot de uitvoering van het beleid, welke relevante ontwikkelingen er spelen, of er noodzaak is voor bijstelling van het beleid, de financiële consequenties van het beleid en de vertaling ervan in de rekening.

Financiële vertaling van het onderhoud in de jaarrekening (bedragen in € 1.000):

Beleids-en beheerplan	Jaar vaststelling raad	Looptijd t/m	Achterstand onderhoud	Kosten 2020	Begroting 2020	Structureel m.i.v. 2021	Wijze
Wegen	2014	2018	Nee	2.188	2.175	2.246	structureel budget met egaliseringsreserve
Riool	2016	2020	Inventarisatie t/m 2020	783	752	697	structureel budget
Civiele kunstwerken	2017	2022	Nee	17	17	17	storting voorziening
				16	15	18	structureel budget

Bomen en groen	2010	-	Nee	914	917	980	structureel budget
Openbare verlichting	2018	2026	Nee	1	1	1	storting voorziening
				55	55	57	structureel budget
Gebouwen	-	-	Nee	299	263	283	storting voorziening
				234	208	220	structureel budget

3.3.1 Wegen

In gemeente Epe ligt 784 kilometer in lengte aan wegen. In oppervlakte is dat 2.762.655 m². De helft van deze oppervlakte bestaat uit asfalt, 27% uit elementen en 23% uit onverhard en beton. Jaarlijks wordt het wegareaal geïnspecteerd. Naar aanleiding van de inspectieresultaten wordt een onderhoudsprogramma opgesteld voor het jaar volgend op het jaar waarin de inspectie plaats had. Ten behoeve van het groot onderhoud van wegen beschikt de gemeente over een reserve voor de egalisatie van de onderhoudskosten. Ieder jaar worden in de hele gemeente werkzaamheden uitgevoerd om het kwaliteitsniveau constant te houden. Het actualiseren van het wegenbeleidsplan is uitgesteld naar 2021. Het opstellen van het wegenbeleidsplan dient gelijktijdig op te lopen met het mobiliteitsplan, aangezien deze plannen veel raakvlakken hebben, zoals landbouwroutes en (semi-)onverharde wegen. Ook worden daarin verschillende onderdelen toegevoegd, zoals het gladheidbestrijdingsplan.

3.3.2 Riolering

Het rioolnetwerk in de gemeente is 455 kilometer lang. Daarvan is 229 kilometer drukriolering en 226 kilometer vrijval rioolring. Het drukrioolstelsel is voorzien van 1.020 minigemalen en 28 rioolgemalen. Alle gemalen worden jaarlijks preventief onderhouden. In het verbreed Gemeentelijk Riolerings Plan (GRP) 2016 t/m 2020 zijn de benodigde maatregelen voor het verbeteren en in standhouden van de riolering genoemd. De verwachte uitgaven voor onderhoud en vervanging van de riolering zijn daarin opgenomen. De meeste urgente locaties gebaseerd op gebruik, leeftijd en materiaalsoort worden als eerste geïnspecteerd. Hiermee worden risico's verder ingeperkt.

Jaarlijks wordt met gedetailleerde camera-inspecties circa 7% (15 km) van het areaal geïnspecteerd. Deze wijze van inspecteren wordt de komende jaren doorgezet, hoe wordt omgegaan met de bevindingen wordt nader uitgewerkt in het Rioolbeheerplan. Het doel is aan het einde van de planperiode (2020) de kwalitatieve toestand van nagenoeg het gehele stelsel in beeld te hebben. Dit vraagt een intensivering van de inspanning, in de planperiode is hiervoor een budget van € 150.000 opgenomen waarmee ca. 45 km riool extra geïnspecteerd kan worden. Voor 2021 wordt de resterende fase uitgevoerd.

Hieronder volgt een opsomming van de uitgevoerde werken en werkzaamheden in 2020:

- Onderhoud van zowel druk als vrijval is uitgevoerd
- Diverse vervangen pompen, schakelkasten en toebehoren
- Vervangen riolering in centrumplan Vaassen Fase 1 en 2
- Vervangen riolering in de Hoge Weerd Epe fase 2
- Aanleg IT Hoge Weerd fase 2
- Aanleg IT in centrumplan Vaassen Fase 1 en 2
- Vervangen riolering Apeldoornseweg Vaassen
- Relinen riolering Apeldoornseweg Vaassen
- Aanvraag en uitkering subsidies afkoppelen verhard oppervlak van scholen
- Aanleg laatste gedeelte riolering industrieterrein aan de Rutgershof te Epe
- Opstellen Gemeentelijk Watertakenplan 2021 t/m 2025

3.3.3 Bruggen

Een brug is een overspanning over water om twee weggedeelten te verbinden. De gemeente Epe heeft in totaal 64 bruggen en 2 tunnels in eigendom: 41 met een draagconstructie van beton en 23 met een draagconstructie van staal met een kunststof, houten of metselwerk opbouw. De kosten voor de vervanging van bruggen worden betaald uit een daartoe ingestelde reserve. Voor het opvangen van kosten voor het onderhoud van de bruggen is een onderhoudsvoorziening ingesteld. De hoogte van deze voorziening is in lijn met het beleidsplan bruggen. De geraamde financiële middelen in de begroting zijn voldoende om het huidige niveau in stand te houden.

Hieronder volgt een opsomming van de werken en werkzaamheden die in dit kader zijn uitgevoerd.

- Vervangen betonbrug Kuiperkampsweg/Ooster Oenerweg in Oene
- Vervangen 4 houten bruggen in het bos Epe-Noord
- Onderhoud bruggen
- Vervangen leuningwerk aanrijdschades

3.3.4 Bomen en groen

Het Bomenbeleidsplan en Groenstructuurplan geven de toekomstvisie weer van de gemeente Epe op groen in de openbare ruimte van de bebouwde kommen van Epe, Vaassen, Ernst en Oene. In de kernen en het buitengebied (exclusief het bosgebied) staan circa 33.000 bomen op gemeentelijke gronden. Om de boomveiligheid te waarborgen is een boomveiligheidscontrole uitgevoerd. De frequentie van de boomveiligheidscontrole is gebaseerd op het beleidsstuk: Uitvoeringsplan Boomveiligheid. In 2020 is een nieuw Bomenbeleidsplan opgesteld, deze zal in het eerste kwartaal van 2021 ter vaststelling worden voorgelegd. Tevens zijn in dit kader de artikelen van de APV die gaan over het kappen van bomen aangepast. Deze zullen tegelijkertijd met het Bomenbeleidsplan ter goedkeuring aan de raad worden voorgelegd.

Het onderhoudsniveau van de openbare ruimte - waaronder bomen, gazons, zandwegen en begraafplaatsen - is vastgelegd in het Beeldkwaliteitplan Openbare Ruimte (BOR). De beeldkwaliteit wordt geborgd door maandelijks een schouw uit te voeren (door opdrachtnemer) De opdrachtgever schouwt steekproefsgewijs. Voor de centra en wijken van Epe en Vaassen vindt het onderhoud op tenminste het niveau 'basis' plaats. Het vastgestelde onderhoudsniveau voor buiten de bebouwde kom is laag, voor de begraafplaatsen geldt het onderhoudsniveau hoog. Het onderhoud van de openbare ruimte is uitbesteed aan Axent Groen en vastgelegd in een overeenkomst met een looptijd tot 2025. Gemeente Epe heeft hierin de rol van opdrachtgever en toezichthouder op de geleverde kwaliteit in de openbare ruimte.

De geraamde financiële middelen in de begroting zijn voldoende om het huidige niveau in stand te houden.

Er is een beheerplan voor de bestrijding van de eikenprocessierups opgesteld. Dit is de basis voor uitvoering voor aannemer Axent Groen. In 2020 is een onderzoek gestart naar mogelijkheden om het beheer van het groen in de openbare ruimte meer te richten op behoud en versterking van biodiversiteit, in plaats van esthetiek.

In 2020 is het laatste toilet toegankelijk gemaakt voor bezoekers en zijn plannen gemaakt voor het opknappen van de aula Norelbos. Daarnaast is er een nieuwe wachtruimte op de begraafplaats aan de Apeldoornseweg geplaatst.

3.3.5 Openbare verlichting

Het beleids- en beheerplan openbare verlichting is geactualiseerd in een nieuw plan met een looptijd van 2017 tot 2026. Het heeft als belangrijkste doel het leggen van een bestuurlijke, beheersmatige en financiële basis voor de zorg voor de openbare verlichting in de planperiode met een doorkijk naar de daaropvolgende jaren.

Eind 2020 zijn er 6060 masten in beheer bij de gemeente Epe. Binnen de gemeentegrenzen zijn bij de provincie Gelderland 8 masten in beheer, bij Dorpsbelang Oene 6 stuks en bij Triada 354 stuks. Op sommige lichtmasten zijn meer armaturen met meer lampen gemonteerd. Het doel is om de komende jaren de gemeente Epe geheel uit te rusten met ledverlichting. Eind 2020 was deze vervangingslag voor de helft uitgevoerd en liggen de werkzaamheden op schema. De komende jaren worden er nog 2250 armaturen vervangen door led. Voor het onderhoud is er een voorziening waarin jaarlijks een bedrag wordt gestort.

3.3.6 Gebouwen

Er zijn 46 gebouwen en woningen in beheer en onderhoud bij gemeente Epe, waarvan 6 gymlokalen. Het beheer en onderhoud bestaat hoofdzakelijk uit het reguliere (dagelijks) en groot onderhoud. Het groot onderhoud wordt onder andere uitgevoerd op basis van MJOP's.

Het MJOP is gericht op het in stand houden van de bestaande gebouwen. Per jaar wordt 50% van de MJOP's van de gebouwen geactualiseerd, zodat een cyclus van 2 jaar ontstaat. Een actuele MJOP levert een begroting voor de onderhoudsvoorziening en levert tevens de gegevens voor een

jaarplanning voor de uitvoering. Het onderhoudsniveau wordt bepaald op basis diverse uitgangspunten, zoals toekomst, bouwjaar, huidige status e.d. Op basis van de MJOP's zijn voorzieningen gevormd, waaruit het groot onderhoud wordt bekostigd voor het gemeentehuis, de buitenzijde van de gymzalen, de brandweerkazernes, kinderopvang St. Crusiusweg, de wijkgebouwen, de bibliotheken, de Ossental, gemeentewerf Kweekweg, de Milieustraat Vaassen en het Streekarchief.

4 | Financiering

4.1 Inleiding

De paragraaf financiering heeft tot doel inzicht te verschaffen in de activiteiten die zich richten op het besturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële stromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's, ofwel: treasury.

4.2 Beleidskaders

Het beleid ten aanzien van de treasuryfunctie is vastgelegd in het Treasurystatuut (2014)

4.3 Beleidsverantwoording

4.3.1 Treasurybeheer

De Wet Fido geeft twee concrete richtlijnen voor de gemeenten voor het beheersen van renterisico's. Het gaat daarbij om de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

4.3.2 Kasgeldlimiet

Een belangrijk uitgangspunt van de Wet Fido is het vermijden van grote fluctuaties in de rentelasten. Juist voor kortere financiering geldt dat het renterisico aanzienlijk kan zijn, aangezien fluctuaties in de rente bij korte financiering direct invloed hebben op de rentelasten. Om een grens te stellen aan de korte financiering is in de Wet Fido de kasgeldlimiet opgenomen. De kasgeldlimiet wordt berekend als een percentage (8,5%) van het totaal van de jaarbegroting van de gemeente bij aanvang van het begrotingsjaar. Voor Epe bedraagt de kasgeldlimiet voor 2020 € 7.515.000 (zie bijlage 3). Uitgangspunt is dat het financieringstekort zoveel mogelijk met kort geld wordt gefinancierd omdat het rentepercentage voor kort geld lager is dan het percentage voor leningen met een lange looptijd. In 2020 zijn geen nieuwe langlopende geldleningen afgesloten.

4.3.3 Renterisiconorm

Het doel van de renterisiconorm is het beperken van de gevolgen van een stijgende kapitaalmarktrente op de rentelasten van de organisatie. Dit wordt bereikt door een limiet te stellen aan dat deel van de vaste schuld waarover het rentepercentage in een bepaald jaar moet worden aangepast aan de op dat moment geldende markttarieven. De bedoelde aanpassingen van rentepercentages doen zich voor bij herfinanciering en renteherziening. Herfinanciering houdt in dat een vervangende lening wordt aangetrokken om aan de aflossingsverplichtingen van bestaande leningen te voldoen. Renteherziening doet zich voor wanneer de geldgever het rentepercentage van een lening gedurende de looptijd herziet.

De renterisiconorm stelt dat per jaar maximaal 20% van het begrotingstotaal in aanmerking mag komen voor herfinanciering en/of renteherziening. Voor Epe bedraagt de renterisiconorm ca. € 18 miljoen. Het werkelijke renterisico bedroeg in 2020 €0 en blijft ruim onder de renterisiconorm.

4.4 Financiering

4.4.1 Financieringspositie

Voor 2020 was een financieringstekort begroot op € 6,3 miljoen (op begrotingsbasis). Dit tekort zou gefinancierd worden met kortlopende geldleningen. Bij het opstellen van de begroting is uitgegaan van de volgende percentages:

Rente kort: 1 %
Rente lang: 2,4 %

In het voorjaar van 2020 zijn enkele kortlopende geldleningen aangetrokken met een rentepercentage variërend van -0,25% tot -0,38%. In het jaar 2019 is de laatste langlopende geldlening afgelost.

4.4.2 Leningenportefeuille

Sinds eind 2019 heeft Epe geen langlopende geldleningen schulden. In het kader van het financieel toezicht publiceert de provincie jaarlijks een overzicht van de schuldenpositie van de gemeenten in Gelderland. Uit dat overzicht blijkt dat de netto schuld per inwoner van Epe in vergelijking met de andere 54 gemeenten laag is. In de publicaties van de afgelopen jaren staat Epe op de 6e plaats van de gemeenten met de minste schulden.

4.4.3 Uitzettingen

Alle decentrale overheden, waaronder gemeenten, moeten hun overtollige middelen in de schatkist aanhouden. Voor Epe betekent dat, dat in 2020 de tijdelijke overtollige middelen gestort zijn in de schatkist van het rijk.

Daarnaast heeft de gemeente diverse uitzettingen/beleggingen bij o.a. de BNG en Vitens vanwege haar publieke taak.

4.5 EMU-saldo

In de wet zijn bepalingen opgenomen over het maximale toegestane EMU-saldo van de overheid en eventuele mogelijke sancties bij overschrijding van de deze norm. In het bestuurlijk overleg tussen rijk en de decentrale overheden van 23 mei 2018 is afgesproken dat de EMU-tekortnorm voor 2019-2022 wordt vastgesteld op -0,4 % van het bruto binnenlands product (bbp).

Ontwikkeling EMU-saldo decentrale overheden (percentage van het bruto binnenlands product)

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
tekortnorm	- 0,4%	- 0,3%	- 0,3%	- 0,4%	-0,4%	- 0,4%	-0,4%
realisatie (CBS)	- 0,3%	-0,15	-0,1%				
raming (CPB)				-0,2%	-0,2%	-0,2%	-0,2%

In 2016, 2017 en 2018 was het werkelijke EMU-saldo van de decentrale overheden lager dan de tekort norm. Voor de jaren 2019 t/m 2022 wordt, op basis van ramingen van het Centraal Planbureau, verwacht dat de decentrale overheden ook binnen de afgesproken norm blijven van het financieel akkoord.

4.6 Conclusie

Het financieren met kortlopende leningen en de tijdelijke uitzettingen heeft binnen de kaders van het treasury statuut plaatsgevonden.

5 | Bedrijfsvoering

5.1 Inleiding

De paragraaf bedrijfsvoering heeft tot doel inzicht te geven in de beleidsvoornemens op het gebied van de bedrijfsvoering en de ontwikkeling van de organisatie. Een goede bedrijfsvoering is een randvoorwaarde voor een succesvolle uitvoering van de primaire processen en ontwikkelingen zoals gebiedsgericht werken en de omgevingswet. Onder bedrijfsvoering wordt verstaan: personeel en organisatie, informatievoorziening en automatisering, financiën, huisvesting (incl. facilitaire zaken), interne communicatie en juridische zaken (PIOFHA-JC).

5.2 Beleidskaders

Het beleidskader voor de inrichting van de organisatie en de bedrijfsvoering is door het college vastgesteld in de volgende documenten:

- Organisatiebesluit
- Mandaatregister
- Financiële verordening 2017

De kaders en de ambitie voor de ontwikkeling van de organisatie zijn vastgelegd in de visiedocumenten:

- Epe regisserende gemeente
- Toekomstvisie Epe 2030
- Dienstverleningsvisie
- Programmaplan Sterk Werk

5.3 Beleidsvoornemens

Net als veel andere gemeenten staat Epe voor een grote opgave: de samenleving verandert snel en er wordt van overheidsorganisaties een andere rol invulling gevraagd. Waar we voorheen vaak de bepaler waren, hebben we steeds vaker de rol van medespeler. Dat vraagt nogal wat. Van de raad, het college en het ambtelijk apparaat. Voor iedereen heeft dit gevolgen.

Ook in Epe heeft deze ontwikkeling geleid tot een politieke ambitie om de organisatie en werkwijze hierop in te richten. 'We streven naar een ondernemende, op netwerken en samenwerking gerichte organisatie, die als vanzelfsprekend in verbinding staat met 'buiten'. De kernwaarden onderscheidend, duurzaam, verbindend en verrassend staan hierin voorop.

Om invulling te geven aan de visie op de organisatie is er in 2019 ingezet op de volgende onderdelen.

5.3.1 Organisatie

De activiteiten en projecten die nodig zijn om de gemeentelijke organisatie sterk en toekomstbestendig te maken zijn samengebondeld in het programma Sterk Werk. Het programma is een meerjarig traject, eindigt in 2021 en is georganiseerd in drie aandachtsgebieden: Sterke Werknemers, Sterke Werkwijze en Sterke Werkomgeving.

Sterke Werknemers

In 2020 is verder uitvoering gegeven aan de al in gang gezette projecten binnen het programmadeel Sterke Werknemers. Het Goede Gesprek is geïmplementeerd en om de medewerkers hierin te scholen is een organisatiebrede feedbacktraining georganiseerd. Vanwege Corona is deze echter wel vertraagd en loopt in 2021 door. Het HRM-instrumentarium is verder uitgewerkt. Zo is de pilot generatiepact geëvalueerd en met een aantal aanpassingen met een jaar verlengd. Dit bevordert de doorstroom van het personeel en een juiste werk/privé balans waarmee duurzame inzetbaarheid geëffectueerd wordt. De Eper Academie is met succes gelanceerd. Via een online tool kunnen medewerkers zich (deels verplicht) inschrijven voor basistrainingen die je nodig hebt om het werken in Epe eigen te maken (bv: inkoop/procesgericht werken/informatieveiligheid), maar ook is er aandacht voor competentiegerichte trainingen gericht op persoonlijke ontwikkeling. Continu leren en ontwikkelen is hiermee geborgd, wat bijdraagt aan aantrekkelijk, goed en toekomstgericht werkgeverschap. Een start is gemaakt met een nieuwe aanpak van arbeidsmarktcommunicatie om het juiste talent aan te trekken.

Sterke Werkwijze

In de pijler Sterke Werkwijze is een aanzet gemaakt voor het doorontwikkelen van projectmatig werken. Dit project wordt in 2021 verder uitgevoerd. Voor procesgericht werken is de standaard werkwijze, waarmee alle processen in de komende jaren worden beschreven en in de continu verbeteraanpak worden meegenomen, geïmplementeerd. Dit past in het lean gedachtengoed dat ook op andere manieren aandacht heeft gekregen: workshops, trainingen en begeleiding van teams bij weekstarts en procesverbeteringen.

Sterke Werkomgeving

De aanbestedingsprocedure voor de verbouw van het gemeentehuis is gegund en er is gestart met de verbouw. De verbouw verloopt volgens planning en wordt in 2021 afgerond. In het Definitief Ontwerp+ is rekening gehouden met energielabel A en zijn diverse bezuinigingsmaatregelen verwerkt om, ondanks de gestegen bouwkosten, binnen het door de gemeenteraad vastgestelde budget te blijven. Verder is het dankzij de oplevering van de projecten telefonie en ICT mogelijk gemaakt om tijd- en plaats-onafhankelijk te werken, hetgeen het beoogde nieuwe werkconcept ondersteunt en waarvan de meerwaarde nog eens extra duidelijk is geworden tijdens de Corona pandemie.

5.3.2 Communicatie

Inwonerparticipatie

Het betrekken van inwoners bij de ontwikkeling van beleid, met de participatieladder als leidraad én in eenvoudige taal, blijft een belangrijk aandachtspunt. In 2020 is de gemeente verder aan de slag gegaan met de adviezen die inwoners gegeven hebben over inwonerparticipatie. De focus ligt daarbij op drie projecten: de uitvoering van het grondstoffenplan, de opstelling van de omgevingsvisie en de plannen met het gebied de Renderklippen/Hertenkamp. Werkenderwijs en in kleine stappen voeren we verbeteringen door. We hebben gebruik gemaakt van nieuwe manieren van communiceren en ontmoeten, zoals onlinebijeenkomsten voor de omgevingsvisie en een webinar over grondstoffen. Waar het kan, bieden we inwoners de mogelijkheid om input te geven op beleid en concrete onderwerpen, waardoor trajecten een breder inwonersperspectief krijgen. Het inwonerspanel Epe Spreekt is in 2020 twee keer ingezet.

Actieve communicatie en uitvoeren strategische visie op communicatie

De gemeente zoekt door actieve communicatie met de samenleving de verbinding met de samenleving en communiceert doelgroepgericht. Om actieve communicatie voor elkaar te krijgen, is het van belang vanuit het perspectief van de inwoners te denken en ruimte te geven om mee te denken. De strategische visie op communicatie is in 2020 met input van inwoners en medewerkers geactualiseerd en in concept gereed. Ook is in 2020 het onderzoek naar een actueel instrumentarium voor actieve communicatie met de samenleving afgerond. Het resultaat is toegevoegd aan de (concept) visie op communicatie. Besluitvorming zal plaatsvinden nadat de gemeenteraad de brede beleidsvisie op verbinding met de samenleving heeft vastgesteld. Hierin komen de onderwerpen communicatie en inwonerparticipatie aan bod. Verder is coaching en advies aan de organisatie gegeven over de inzet van de juiste middelen en het trainen van communicatieve vaardigheden. Hiervoor blijven we een mix inzetten van online en offline middelen en maken we meer gebruik van foto's en video. Zo blijven we een klantgerichte organisatie die van "buiten naar binnen" denkt.

5.3.3 Informatievoorziening en Automatisering

Voor onze informatievoorziening en automatisering was 2020 een ander jaar dan gebruikelijk. Door de wereldwijde pandemie en de verplichting tot zoveel mogelijk thuiswerken kwamen er vragen als: kunnen de systemen het thuis werken aan? Hoe faciliteren we dit binnen de bestaande middelen dit zo optimaal mogelijk en welke verbeteringen kunnen we hier continu in doorvoeren? Hierdoor hebben wij bepaalde keuzes gemaakt qua prioritering, zo is de actualisatie van ons informatiebeleid doorgeschoven naar 2021.

Informatiebeveiliging

Op het gebied van informatiebeveiliging is gewerkt aan de implementatie van de BIO (Baseline Informatieveiligheid Overheid), dit is vertaald naar een actualisatie van ons informatieveiligheidsbeleid welke in december 2020 door het college is vastgesteld. De audits op DigiD (elektronisch identificatiemiddel) en Suwinet (elektronische samenwerking tussen UWV, SVB en Gemeenten) zijn met goed gevolg doorlopen.

Daarnaast is een aantal beveiligingsincidenten volgens de vastgestelde procedures afgehandeld. In 2020 waren er 19 meldingen met mogelijke hoge impact op Epe. Bij de impact gaat het dan om beschikbaarheid van systemen (11), integriteit/vertrouwelijkheid van gegevens (5). Drie meldingen bleken niet van toepassing te zijn op de situatie in Epe. Van de 19 meldingen waren er 12 op basis van een melding van de Informatiebeveiligingsdienst gemeenten (IBD). De 7 overige meldingen zijn intern of van leveranciers ontvangen. Daarnaast waren er 351 overige meldingen. Bij deze meldingen gaat het om password reset, melding spam/phishing mails, ontgrendelen accounts en verzoeken om autorisatie op mappen buiten de standaard autorisatie.

Er waren 28 meldingen van (mogelijke) datalekken. Hiervan zijn er 18 beoordeeld als datalek. Van de 18 zijn er 4 gemeld bij de AP en 4 gemeld bij betrokkene. Bij de overige ging het om een verwaarloosbare dan wel lage impact op persoonlijke levenssfeer van betrokkene dat van melding is afgezien conform regels van de AP. Tien (10) meldingen zijn beoordeeld als geen datalek. Waar relevant zijn adviezen gegeven tot aanpassing van het proces dan wel de inrichting van de betreffende applicaties

ICT (Informatie- en communicatietechnologie)

In 2019 is in het verlengde van de ICT visie gestart met het uitbesteden van onze ICT infrastructuur. De visie heeft als uitgangspunt het verminderen van kwetsbaarheid, verbetering van kwaliteit en efficiency van onze ICT-omgeving. In 2020 is de aanbesteding voorbereid en gestart. Verwacht wordt dat begin 2021 gegund kan worden. Hiermee zal de gemeente een geschikte leverancier selecteren en hiermee gezamenlijk de betrokken medewerkers en organisatie klaar te maken voor de rol van opdrachtgever en regievoerder. Verwachting is dat het outsourcingtraject in november 2021 gereed zal zijn.

Gegevensmanagement

In 2019 is het project Gegevensmanagement gestart, dit meerjarige project heeft ook in 2020 zijn vervolg gekregen. In dit project werken we aan het vergroten van de kwaliteit van onze gegevens (actualiteit, volledigheid, meervoudig gebruik) zodat we nog meer waarde uit onze gegevens kunnen halen t.b.v. onze dienstverlening en ter vergroting van de effectiviteit van ons beleid. Het zichtbaar maken van die gegevens in dashboards maakt ook deel uit van dit project.

Zaakgericht Werken

Vanuit de in 2019 gestarte evaluatie rondom Zaakgericht Werken is in 2020 begonnen met een project om Zaakgericht werken en daarmee onze dienstverlening naar een hoger niveau te brengen. Vanuit dit project is onder andere de hervorming van (Digitaal)Informatiebeheer ingezet, waarbij het gehele

informatiebeheer ondergebracht is bij team Informatisering. Er wordt continu gewerkt aan verbeteren van gebruikersondersteuning en het bieden van interne trainingen voor gebruikers. Daarnaast is er een projectstructuur voor de optimalisatie en volledig van zaaktypes in ons Zaaksysteem opgezet zodat dit in 2021 tot uitvoering kan komen.

5.3.4 Juridische Zaken

Om te voldoen aan de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) zijn een aantal Data protection impact assessments (DPIA's) uitgevoerd, is er een nieuwe functionaris voor de gegevensbescherming aangenomen en zijn de privacyaspecten in een vroeg stadium betrokken bij werkprocessen. De functie van privacy officer was een tijdelijke functie, er is besloten een structurele functie hiervan te maken in 2021.

5.3.5 Financiën

Vennootschapsbelasting

Met ingang van 1 januari 2016 is de Wet op de vennootschapsbelasting (Vpb) van toepassing op overheidsondernemingen. Aanleiding daarvoor zijn de EU-afspraken om het fiscale verschil tussen overheidsondernemingen en marktpartijen tegen te gaan en zo een gelijk speelveld te creëren voor overheid en marktpartijen. De activiteiten van de gemeente zijn samen met een extern fiscaal adviseurs doorgenomen. Voor de aangifte heeft voor het onderdeel grondexploitatie overleg plaatsgevonden met de belastingdienst.

In de verslagperiode is de aangifte vennootschapsbelasting definitief verwerkt tot en met het boekjaar 2019. Voor het jaar 2020 is een raming opgenomen op basis van de verwachte uitkomsten. De aangiften hebben plaatsgevonden op basis van de vaststellingsovereenkomst met de belastingdienst. Nieuw financieel systeem

Met ingang van 1 januari 2021 werken we met een nieuw financieel pakket. Het jaar 2020 is gebruikt om het nieuwe financiële pakket te implementeren. Het nieuwe financieel systeem biedt mogelijkheden om inkoop en financiën meer te integreren en hiermee als organisatie meer “in control” te komen. Dit gaan we in 2021 verder uitwerken.

5.3.6 Planning en Control

De planning en control cyclus kon in 2020, ondanks de beperkingen door de coronacrisis, toch grotendeels volgens planning worden uitgevoerd. Waar mogelijk zijn verbeteringen in de processen doorgevoerd. Op basis van regelmatige evaluaties is het doorvoeren van verbeteringen, vanuit de vraag naar de klantwaarde, onderdeel geworden van de reguliere werkwijze. In toenemende mate wordt gewerkt vanuit een ‘procesgerichte aanpak’, waarbij gaandeweg meer gebruik wordt gemaakt van geautomatiseerde toepassingen (zoals ‘workflow’).

Door verscherping van eisen bij de accountantscontrole en de impact van de taken in het sociale domein kan behandeling en vaststelling van de jaarstukken door de raad doorgaans niet eerder dan in juni/juli plaats vinden. Door een andere manier van vaststellen van de levering van de zorg, waaraan nu wordt gewerkt, zal dit in de komende jaren mogelijk eerder kunnen.

In 2020 is de raad in het najaar in de voortgangsrapportage geïnformeerd over de afwijkingen in de uitvoering van de geplande activiteiten en de verwachte financiële mee- en tegenvallers.

Dit jaar is er in overleg met de raad voor gekozen om (in plaats van de gebruikelijke 'perspectiefnota') een 'perspectiefbrief' op te stellen. Hierin zijn de verwachtingen en onzekerheden geschetst van het financiële meerjarenperspectief. Deze waren van invloed op de in het najaar aan de raad aangeboden programmabegroting voor de komende 4 jaar. Meest in het oog springend hierin zijn het onzekere financiële beeld en de hiermee samenhangende risico's, door de op handen zijnde 'herijking' van het gemeentefonds en de gevolgen van de coronacrisis.

Door middel van een projectmatige aanpak zijn de uitdagingen als gevolg van de coronacrisis aangegaan. De raad is meerdere keren geïnformeerd over de actuele stand van zaken (indicaties van de verwachte kosten en opbrengsten) en in samenspraak met de raad is een afwegingskader opgesteld voor de uitgaven van acute hulp en kosten, uitgaven voor overbrugging en herstel en voor het opstellen van een 'stimuleringsagenda'.

Epe viel in 2020 onder het repressieve toezicht van de provincie, de lichtste vorm van toezicht.

De 'verbijzonderde interne controle' (VIC) over 2020 is uitgevoerd, gericht op de opzet, het bestaan en de werking van processen en de daarin opgenomen beheersmaatregelen. Daarbij is de aandacht vooral gericht op de rechtmatige uitvoering van de processen. Verbeterpunten worden gerapporteerd en stap voor stap geïmplementeerd.

In 2020 zijn voorbereidingen getroffen waar het gaat om de nieuwe verplichting dat vanaf 2021 het college een verantwoording over de rechtmatigheid afgeeft bij de jaarrekening. Tot en met 2020 geeft de accountant een oordeel over de rechtmatigheid in de controleverklaring bij de jaarrekening. Er is een plan van aanpak opgesteld, waarin het ambitieniveau is bepaald voor de mate van 'in control' zijn. De besluitvorming door de raad (voorjaar 2021) over de te hanteren tolerantie- en rapporteringsgrenzen is voorbereid. Voor dit traject is meerdere keren aandacht geweest in de commissie planning en control. Bij de verdere uitwerking zal bepalend zijn in hoeverre het niveau van interne beheersing (kwaliteit en uitvoering van de processen) in relatie tot het risicomanagement voldoende op niveau zijn, zodat het college deze verantwoording kan afgeven. In de commissie planning en control heeft in 2020 viermaal overleg plaatsgevonden tussen vertegenwoordigers van gemeenteraad en vakspecialisten uit de gemeentelijke organisatie. Onderwerpen die aan de orde waren betreffen de planning en control cyclus, de rechtmatigheidsverantwoording, bedrijfsvoeringzaken en het overleg met de accountant. Met de huidige accountant is een contract gesloten met een looptijd van vier jaar (2020-2023).

6 | Verbonden Partijen

6.1 Inleiding

De paragraaf verbonden partijen geeft inzicht in de relaties en verbindingen van de gemeente met 'verbonden partijen. Van een verbonden partij' is sprake wanneer er vanuit de gemeente bestuurlijke invloed wordt uitgeoefend en wanneer er financiële belangen mee gemoeid zijn.

- Onder bestuurlijk belang wordt verstaan het hebben van een zetel in het bestuur van de verbonden partij of het hebben van stemrecht.
- Met financieel belang wordt bedoeld dat de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld (en die ze in geval van faillissement van de verbonden partij kwijt kan zijn) en/of in geval dat er financiële problemen ontstaan bij de verbonden partij er verhaal op de gemeente kan plaatsvinden.

6.2 Beleidskaders

Het beleid ten aanzien van de verbonden partij is vastgelegd in de Nota verbonden partijen (2016).

6.3 Beheersing risico's

De verbonden partijen van de gemeente Epe lopen sterk uiteen in (financiële) omvang en vorm. Hierdoor variëren ook de gemeentelijke belangen en risico's sterk. Op basis van de in de nota verbonden partijen 2016 opgenomen risico analysemodellen wordt per partij bezien hoeveel bestuurlijk (inhoudelijk) en financieel belang er is en hoeveel risico er wordt gelopen. Op basis van beide analyses wordt tweemaal per jaar het risicoprofiel bepaald. Hoe groter het bestuurlijk en/of financieel belang bij een verbonden partij, hoe intensiever de sturing. Er zijn drie risicoprofielen:

Basis pakket

Verbonden partijen waarbij de gemeente een laag bestuurlijk en financieel risico loopt worden ingedeeld in het Basis pakket. De gemeenteraad wordt over verbonden partijen in dit pakket geïnformeerd bij de gemeentelijke begroting en jaarrekening.

Pluspakket

Verbonden partijen waarbij de gemeente een gemiddeld bestuurlijk of financieel risico loopt worden ingedeeld in het Pluspakket. Aanvullend op het Basis pakket wordt de gemeenteraad ook bij de voortgangsrapportage geïnformeerd over deze verbonden partijen, zo nodig ook met een informatienota. Daarnaast zal de bestuurlijke en ambtelijke overleg frequentie met deze verbonden partijen hoger zijn dan bij de partijen in het basispakket. Tot slot worden deze verbonden partijen ook periodiek geagendeerd in het college.

Plusplus pakket

Verbonden partijen waarbij de gemeente een hoog bestuurlijk en financieel risico loopt worden ingedeeld in het Plusplus pakket. Aanvullend op het Pluspakket wordt de bestuurlijke en ambtelijke overleg frequentie met deze verbonden partijen verder opgevoerd.

6.4 Overzicht verbonden partijen

Op basis van regelgeving volgt hierna het overzicht van bestaande verbonden partijen. Daarin wordt per partij de voorgeschreven informatie verschaft. Bij de gemeenschappelijke regelingen die geen

eigen vermogen hebben is het financieel belang van de gemeente gelegen in de verplichting om bij te springen als er financiële problemen ontstaan bij de verbonden partij.

Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)			
Volledige naam	N.V. Bank Nederlandse Gemeenten		
Vestigingsplaats	Den Haag		
Vorm	Vennootschap		
Wijze van belang	Algemene vergadering		
Openbaar belang	Bank voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang		
		1 jan. 2020	31 dec. 2020
Financieel belang	van de gemeente	€ 4,6 mln.	€ 4,8 mln.
Eigen vermogen	van de verbonden partij	€ 4.887 mln.	€ 5.097 mln.
Vreemd vermogen	van de verbonden partij	€ 144.802 mln.	€ 155.262 mln.
Financieel resultaat	van de verbonden partij	p.m.	p.m.
Gerealiseerd beleidsvoornemen	Niet bekend. BNG publiceert geen begroting.		
Risicoprofiel	laag (basispakket)		

Circulus-Berkel			
Volledige naam	Circulus-Berkel B.V.		
Vestigingsplaats	Apeldoorn		
Vorm	Vennootschap		
Wijze van belang	Algemene vergadering		
Openbaar belang	Afvalverwijdering en straatreiniging		
		1 jan. 2020	31 dec. 2020
Financieel belang	van de gemeente	€ 732.000	€ 745.000
Eigen vermogen	van de verbonden partij	€ 14.673.000	€ 15.237.000
Vreemd vermogen	van de verbonden partij	€ 42.377.000	€ 38.474.000
Financieel resultaat	van de verbonden partij		€ 1.177.800 dit betreft voor € 564.000 winst uit dochterondernemingen waarin de gemeente Epe niet participeert.
Gerealiseerde beleidsvoornemens	De beleidsvoornemens van Circulus-Berkel staan beschreven in de Strategienota Circulus-Berkel BV 2015-2020. Centraal in dit plan staat dat samen met de aangesloten gemeenten gestreefd wordt naar een duurzame toekomst met minder afval en meer grondstoffen en een duurzaam beheer van de woon- en leefomgeving. Hierbij worden de inwoners betrokken zodat er een meerwaarde voor de samenleving ontstaat. In de afgelopen jaren zien we de trend dat de hoeveelheid ingezameld afval daalt en de hoeveelheid grondstof toeneemt. Deze trend zet zich in 2020 verder door. In Epe zijn heeft het nieuw vastgestelde grondstoffenplan geleid tot een verandering in de inzameling en tarievering met ingang van 2021.		
Risicoprofiel	laag (basispakket)		

GGD NOG			
Volledige naam	GGD Noord- en Oost Gelderland		
Vestigingsplaats	Warnsveld		
Vorm	Gemeenschappelijke regeling: openbaar lichaam		
Wijze van belang	Lid algemeen bestuur		
Openbaar belang	GGD NOG beschermt, bewaakt en bevordert de gezondheid van de inwoners van 22 gemeenten die bij GGD NOG zijn aangesloten.		
		1 jan. 2020	31 dec. 2020
Financieel belang	van de gemeente	€ 0,1 mln.	€ 0,1 mln.
Eigen vermogen	van de verbonden partij	€ 3,0 mln.	€ 2,9 mln.
Vreemd vermogen	van de verbonden partij	€ 2,9 mln.	€ 7,0 mln.
Financieel resultaat	van de verbonden partij		€ 69.000
Gerealiseerde beleidsvoornemens	GGD NOG beschermt, bewaakt en bevordert de gezondheid van de inwoners van 22 gemeenten die bij GGD NOG zijn aangesloten. Dat houdt in dat GGD NOG zorgt voor o.a. de algemene gezondheidszorg (infectieziektenbestrijding, epidemiologie etc.) en de jeugdgezondheidszorg voor 4-19 jaar (onderdeel van het CJG Epe). GGD NOG besteedt ook aandacht aan de invoering van de Omgevingswet. 2020 heeft vanaf maart in het teken gestaan van de Covid-pandemie. Voor zover mogelijk en binnen de richtlijnen heeft GGD NOG de dienstverlening van andere producten dan infectieziektenbestrijding door laten gaan.		
Risicoprofiel	laag (basispakket)		

Leisurelands	
Volledige naam	Leisurelands B.V.
Vestigingsplaats	Arnhem
Vorm	Vennootschap
Wijze van belang	Algemene vergadering
Openbaar belang	Openbare toegankelijkheid dagrecreatieterrein Kievitsveld

		1 jan. 2019	31 dec. 2019
Financieel belang	van de gemeente	€ 6.705	€ 6.705
Eigen vermogen	van de verbonden partij	€ 64,5 mln.	€ 68,9 mln.
Vreemd vermogen	van de verbonden partij	€ 14,8 mln.	€ 15,5 mln.
Financieel resultaat	van de verbonden partij		€ 4,4 mln.
Gerealiseerde beleidsvoornemens	Sterke uitgangspositie behouden, intensieve samenwerking met partners, ontwikkeling duurzame exploitatie.		
Risicoprofiel	laag (basispakket)		

Lucrato			
Volledige naam	Werkbedrijf Lucrato		
Vestigingsplaats	Apeldoorn		
Vorm	Gemeenschappelijke regeling: openbaar lichaam		
Wijze van belang	Lid dagelijks bestuur		
Openbaar belang	Het bieden van werkplekken voor inwoners met een arbeidshandicap, die niet zelfstandig kunnen werken (WSW) of alleen in een beschutte werkomgeving. En begeleiding naar werk (re-integratie) van mensen die onder de Participatiewet vallen met een korte afstand tot de arbeidsmarkt.		
		1 jan. 2020	31 dec. 2020
Financieel belang	van de gemeente	€ 473.920	€ 496.350
Eigen vermogen	van de verbonden partij	€ 2.962.000	€ 3.309.000
Vreemd vermogen	van de verbonden partij	€ 2.158.000	€ 4.037.000
Financieel resultaat	van de verbonden partij		€ -99.000
Gerealiseerde beleidsvoornemens	Voor het realiseren en vergroten uitstroomdoelstelling Participatiewet: -Efficiënte inzet op begeleiden inwoners naar passende arbeidsplek. -Doorontwikkelen inzet Maatwerkdienstverlening (voorheen PMC's); expertise bieden voor de brede doelgroep die onder de Participatiewet valt. -Inzet WerkClub statushouders en inzet extra consultant om intensievere passende dienstverlening te kunnen bieden.		
Risicoprofiel	gemiddeld (pluspakket)		

Omgevingsdienst OVIJ			
Volledige naam	Omgevingsdienst Veluwe IJssel (OVIJ)		
Vestigingsplaats	Apeldoorn		
Vorm	Gemeenschappelijke regeling: openbaar lichaam		
Wijze van belang	Voorzitter dagelijks bestuur		
Openbaar belang	Uitvoering wettelijke milieutaken		
		<i>concept</i>	
		1 jan. 2020	31 dec. 2020
Financieel belang	van de gemeente	€ 81.000	€ 36.668
Eigen vermogen	van de verbonden partij	€ 667.707	€ 297.582
Vreemd vermogen	van de verbonden partij	€ 2.624.130	€ 1.383.774
Financieel resultaat	van de verbonden partij		€ n.n.b.
Gerealiseerde beleidsvoornemens	Uitvoering (wettelijke) milieutaken		
Risicoprofiel	laag (basispakket)		

OMVV			
Volledige naam	Ontwikkelingsmaatschappij Vitale Vakantieparken B.V.		
Vestigingsplaats	Arnhem		
Vorm	Vennootschap		
Wijze van belang	Algemene vergadering		
Openbaar belang	Revitalisering vakantieparken		
		<i>cijfers bij oprichting</i>	
		1 jan. 2018	31 dec. 2018
Financieel belang	van de gemeente	-	€ 1.565
Eigen vermogen	van de verbonden partij	-	€ 4.000.000
Vreemd vermogen	van de verbonden partij	-	-
Financieel resultaat	van de verbonden partij	-	-
Gerealiseerde beleidsvoornemens	het verbeteren van de kwaliteit van de vakantieparken en hiermee bij te dragen aan een sterkere positie van de Veluwe als toeristisch-recreatieve bestemming.		
Risicoprofiel	laag (basispakket)		

Basismobiliteit	
Volledige naam	Basismobiliteit
Vestigingsplaats	Lochem
Vorm	Gemeenschappelijke regeling: bedrijfsvoeringsorganisatie
Wijze van belang	Lid bestuur
Openbaar belang	Doelgroepen prettig en efficiënt vervoeren wanneer er geen vervoersalternatief is.

		<i>concept</i>	
		1 jan. 2020	31 dec. 2020
Financieel belang	van de gemeente	€ -	€ 72.230
Eigen vermogen	van de verbonden partij	€ 460.890	€ 620.919
Vreemd vermogen	van de verbonden partij	€ 4.124.281	€ 7.210.898
Financieel resultaat	van de verbonden partij		€ 160.029
Gerealiseerde beleidsvoornemens	De roosters van de frontofficemedewerkers zijn flexibeler gemaakt, de processen in het routegebonden vervoer (monitoring, telefonie) en de ict-infrastructuur is verbeterd. Tevens zijn voorbereidingen getroffen voor het invoeren van een nieuw planningsstelsel voor het routegebonden vervoer. Hierdoor zijn de financiële lasten afgenomen en de klanttevredenheid toegenomen.		
Risicoprofiel	gemiddeld (pluspakket)		

Regio Stedendriehoek			
Volledige naam	Gemeenschappelijke regeling regio Stedendriehoek		
Vestigingsplaats	Apeldoorn		
Vorm	Gemeenschappelijke regeling: openbaar lichaam		
Wijze van belang	Lid/plaatsvervangend voorzitter dagelijks bestuur en lid regionaal		
Openbaar belang	Belangenbehartiging op gebied van ruimtelijke ordening en landschapsontwikkeling, volkshuisvesting, sociaaleconomische ontwikkeling en arbeidsvoorziening, verkeer en vervoer, milieu, onderwijs en welzijn en recreatie.		
		<i>voorlopig</i>	
		1 jan. 2020	31 dec. 2020
Financieel belang	van de gemeente	€ 9.194	€ 9.194
Eigen vermogen	van de verbonden partij	€ 122.000	€ 172.600
Vreemd vermogen	van de verbonden partij	€ 1.241.000	€ 2.089.739
Financieel resultaat	van de verbonden partij		€ 0
Gerealiseerde beleidsvoornemens	Agenda is overeenkomstig planning uitgevoerd.		
Risicoprofiel	laag (basispakket)		

Streekarchief			
Volledige naam	Streekarchief Epe, Hattem en Heerde		
Vestigingsplaats	Epe		
Vorm	Gemeenschappelijke regeling: centrumgemeente		
Wijze van belang	Voorzitter commissie en plaatsvervangend lid		
Openbaar belang	Het beheer van de oude openbare archieven en het toezicht op het beheer van de nieuwe archieven.		
		<i>prognose</i>	
		1 jan. 2020	31 dec. 2020
Financieel belang	van de gemeente	€ 0	€ 0
Eigen vermogen	van de verbonden partij	€ 0	€ 0
Vreemd vermogen	van de verbonden partij	€ 0	€ 0
Financieel resultaat	van de verbonden partij		€ n.n.b.
Gerealiseerde beleidsvoornemens	Het beheer van de oude openbare archieven en het toezicht op het beheer van de nieuwe archieven.		
Risicoprofiel	laag (basispakket)		

Tribuut			
Volledige naam	Tribuut belastingsamenwerking		
Vestigingsplaats	Epe		
Vorm	Gemeenschappelijke regeling: bedrijfsvoeringsorganisatie		
Wijze van belang	Voorzitter bestuur		
Openbaar belang	Het uitvoeren van de gemeentelijke belastingen en Wet waardering onroerende zaken.		
		1 jan. 2020	
		31 dec. 2020	
Financieel belang	van de gemeente	€ 3.000	€ 36.000
Eigen vermogen	van de verbonden partij	€ 27.000	€ 327.000
Vreemd vermogen	van de verbonden partij	€ 1.421.000	€ 1.979.000
Financieel resultaat	van de verbonden partij		€ 327.000
Gerealiseerde beleidsvoornemens	Taxeren op basis van oppervlakte voor 4 van de 5 gemeenten. Plan voor doorontwikkeling Tribuut opgesteld.		
Risicoprofiel	laag (basispakket)		

Veiligheidsregio			
Volledige naam	Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland		
Vestigingsplaats	Apeldoorn		
Vorm	Gemeenschappelijke regeling: openbaar lichaam		
Wijze van belang	Lid algemeen bestuur		
Openbaar belang	De missie van de VNOG is "Samen werken aan veiligheid". Dit bereikt de VNOG door zich sterk te maken voor de kwaliteit en efficiency van de brandweerzorg, geneeskundige hulpverlening, bevolkingszorg en crisisbeheersing en rampenbestrijding.		

		1 jan. 2020	31 dec. 2020
Financieel belang	van de gemeente	€ 290.000	€ 560.837
Eigen vermogen	van de verbonden partij	€ 7,8 mln.	€ 14,5 mln.
Vreemd vermogen	van de verbonden partij	€ 45,7 mln.	€ 42,3 mln.
Financieel resultaat	van de verbonden partij		€ 4,9 mln.
Gerealiseerde beleidsvoornemens	Voor de VNOG betekende de crisis een enorme inzet van capaciteit. Vanwege corona werden diverse (reguliere) activiteiten noodgedwongen uitgesteld of op een andere manier vormgegeven. Niet alle beschikbare middelen konden worden besteed zoals in de begroting 2020 was voorzien. Dit was een belangrijke oorzaak van de lagere uitgaven, die leidden tot een overschot over het jaar 2020.		
Risicoprofiel	gemiddeld (pluspakket)		

Vitens			
Volledige naam	Vitens N.V.		
Vestigingsplaats	Zwolle		
Vorm	Vennootschap		
Wijze van belang	Algemene vergadering		
Openbaar belang	Het beschikbaar stellen van voldoende betrouwbaar drinkwater.		
		1 jan. 2020	31 dec. 2020
Financieel belang	van de gemeente	€ 35.000	€ 35.000
Eigen vermogen	van de verbonden partij	€ 533,3 mln.	€ 557,1 mln.
Vreemd vermogen	van de verbonden partij	€ 1.293,0 mln.	€ 1.340,1 mln.
Financieel resultaat	van de verbonden partij		€ 23,9 mln.
Gerealiseerde beleidsvoornemens	In 2020 is er gewerkt aan: - 24/7 betrouwbaar en betaalbaar drinkwater - meer gemak voor de klant - voldoende beschikbare schone bronnen		
Risicoprofiel	laag (basispakket)		

7 | Grondbeleid

7.1 Beleidskaders

In december 2013 is de Nota Grondbeleid 2013 door de gemeenteraad vastgesteld. De in deze nota verwoorde uitgangspunten worden gehanteerd als kaders voor het grondbeleid van de gemeente Epe.

7.2 Grondbeleid in Epe

Het grondbeleid heeft een grote invloed op en samenhang met de realisatie van het collegeakkoord en de volgende programma's in de programmabegroting:

- Ruimte en wonen (programma 5)
- Bedrijvigheid (programma 9).

De gemeente Epe voert een facilitair grondbeleid. Daarbij volgt de gemeente de ontwikkelingen eerder dan dat ze die initieert. De gemeente speelt in op particuliere initiatieven, zonder zelf de beschikking te verkrijgen over de grond. Hierbij heeft de gemeente een voorwaardenscheppende rol door middel van de structuurvisie en het bestemmingsplan. Marktpartijen verwerven en exploiteren de grond. De risico's voor de gemeente bij facilitair grondbeleid zijn minimaal; de gemeente koopt geen grond en het ontwikkelrisico ligt bij een private partij.

De gemeente Epe beschikt over een voorraad aan (eigen) grond die kan worden ontwikkeld. Voorbeelden hiervan zijn: Eekterveld IV Vaassen, Oosterhof-Zuid Vaassen, 't Slath in Epe en Hoge Weerd in Epe. Dit is ontstaan door (actief) verwerven of doordat de grond (historisch) al in eigendom bij de gemeente was. Een deel van deze gronden worden opgenomen in grondexploitaties en zullen nadat ze bouwrijp zijn gemaakt, als bouwterrein worden uitgegeven door verkoop. Daarnaast geldt voor een deel van de gronden dat de ontwikkelingen nog in voorbereiding zijn.

7.3 Grondexploitaties

7.3.1 Afgesloten exploitaties

Op 31 december 2020 is het plan Oene-West met een winst van € 752.149 afgesloten

7.3.2 Voortgang van de plannen

Kweekweg VI Epe

In dit plan is in 2020 één perceel bedrijfsterrein verkocht. Er kan nog 591 m² bedrijfsterrein worden uitgegeven.

De Pirk-Noord Vaassen

Voor dit plan is in 2007 een anterieure overeenkomst gesloten met De Pirk BV. Door een tussentijdse wijziging van het plan in 2015 is het totaal aantal te bouwen woningen gewijzigd van 83 in 74 woningen. Hiervan zijn er 56 opgeleverd. Er is een voorlopig oordeel van deskundigen over de hoogte van de schadeloosstelling t.b.v. een te onteigenen perceel.

De overige plannen (Warande Epe en Klaarbeek Epe) kunnen op korte termijn worden afgesloten. Voor deze plannen worden geen inkomsten meer verwacht en zijn de nog te verwachten uitgaven relatief laag.

7.3.3 Parameters grondexploitatiebegrotingen

Bij de actualisatie van de grondexploitatiebegrotingen zijn de volgende parameters gehanteerd en tussen haakjes zijn de wijzigingen ten opzichte van de begrotingen per 30 juni 2019 aangegeven:

1. Kostenstijging:
 - o 2,5% per jaar (was 3% per jaar)
2. Opbrengstenstijging:
 - o bedrijfsterrein: 1% per jaar (was n.v.t.)
 - o bouwterrein voor woningen: 1% per jaar (was n.v.t.)
3. Rekenrente:
 - o 0,34% per jaar (was 0,27% per jaar)

7.3.4 Tussentijdse winst- en verliesnemingen

Met zekerheid in de plannen gerealiseerde winsten moeten (op grond van voorschriften) tussentijds worden overgeboekt naar de reserve bouwgrondexploitatie. In 2020 zijn op 30 juni en 31 december tussentijdse winsten overgeboekt. Deze bedroegen totaal per plan:

Plan	Winstneming per 30-06-2020	Winstneming per 31-12-2020	Totaal tussentijdse winstneming 2020
Warande Epe	€ 13.553	€ 27.012	€ 40.565
Kweekweg VI Epe	€ 69.401	€ 68.298	€ 137.699
De Pirk-Noord Vaassen	geen	geen	geen
Klaarbeek, Epe		€ 9.800	€ 9.800

Als uit een grondexploitatiebegroting blijkt, dat er een verlies op een plan ontstaat, wordt dit verlies direct ten laste van de reserve bouwgrondexploitatie gebracht. In dit kader is op basis van de geactualiseerde grondexploitatiebegrotingen per 30 juni 2020 voor het plan De Pirk-Noord een bedrag van € 12.661 en voor het plan Oene-West een bedrag van € 22.536 als tussentijds verlies genomen en op basis van de geactualiseerde grondexploitatiebegroting per 31 december 2020 - en op basis van een herijking per 1 juni 2021 vanwege inzichten in onteigeningskosten en risico's voor de verkoop van percelen - voor het plan De Pirk-Noord een bedrag van € 252.246 als tussentijds verlies genomen. Dit verlies wordt gedekt uit de reserve bouwgrondexploitatie.

7.3.5 Cijfers geactualiseerde grondexploitatiebegrotingen

In onderstaande tabel zijn de belangrijkste cijfers weergegeven van de grondexploitatiebegrotingen per 31 december 2020.

Plan	boekwaarde 31-12-2020*	verwacht eindresultaat grexen*	jaar afsluiting plan
Warande	+ € 85.142	+ € 221.014	2021
De Pirk-Noord	+ € 12.526	- € 289.281	2023
Kweekweg VI	+ € 302.538	+ € 793.454	2022
Klaarbeek	+ € 16.374	- € 164.459	2022

* min (-) = nadelig; plus (+) = voordelig

De reeds tussentijds genomen winst- en verliesnemingen zijn meegenomen bij het bepalen van de verwachte eindresultaten.

7.4 Aan- en verkopen van gronden en opstallen

7.4.1 Aankopen

In 2020 is 59 m² grond aangekocht voor de aanleg van een passeerhaven.

7.4.2 Verkopen

In 2020 is verkocht:

- bedrijfsterrein 1.976 m²
- bosgrond, reststrook Molenweg 1.296 m²
- agrarische gronden 7.679 m²
- snippergroen 132 m²

7.5 Reserve bouwgrondexploitatie

Voor het afdekken van de risico's van de bouwgrondexploitatie is een reserve bouwgrondexploitatie gevormd. Het te hanteren model voor het berekenen van de reserve bouwgrondexploitatie is opgenomen in de Nota Grondbeleid 2013.

De benodigde reserve bouwgrondexploitatie bedraagt per 1 januari 2021 € 3.551.123. De werkelijke stand van de reserve bouwgrondexploitatie bedraagt per 31 december 2020 € 3.564.916. Bij de begroting 2021 is van deze reserve een bedrag van € 226.000 ingezet als algemeen dekkingsmiddel. Daardoor ontstaat een tekort. Het tekort wordt betrokken bij de opstelling van de begroting 2022.

8 | Demografische ontwikkelingen

8.1 Inleiding

Het is belangrijk de demografische ontwikkelingen en specifiek de ontwikkeling van de bevolking te monitoren. Demografische ontwikkelingen kunnen leiden tot een verandering van de bevolkingssamenstelling. Dit heeft een impact op de gehele samenleving en de beleidskeuzes die gemaakt moeten worden op o.a. wonen, werk, welzijn, voorzieningen en vrije tijd. Dit kan gevolgen hebben voor de gemeentelijke financiële middelen. Hierna wordt ingegaan op de stand van zaken met betrekking tot de Eper situatie.

8.2 Beleidskaders

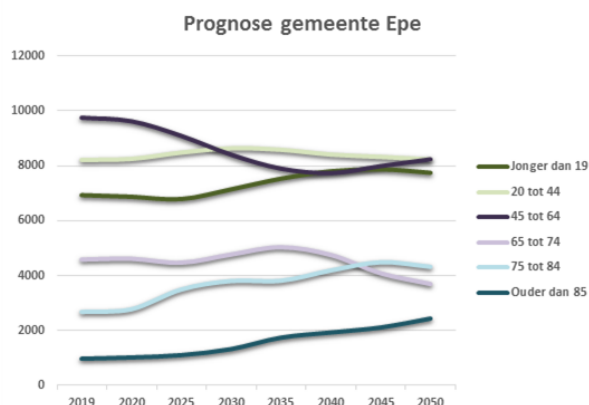
Het beleid is vastgelegd in diverse documenten. Het jaar van vaststelling is tussen haakjes aangegeven.

- Toekomstvisie Epe 2030 (2013)
- Sociale Agenda 2015-2021 (2015)
- Gebiedsgericht werken/Transformatieagenda (2016)
- Ruimtelijk structuurplan Epe (2006)
- Woonagenda 2019-2023
- Economische visie (2016)
- Nota verblijfsrecreatie (2016)
- Cleantech agenda (2016)

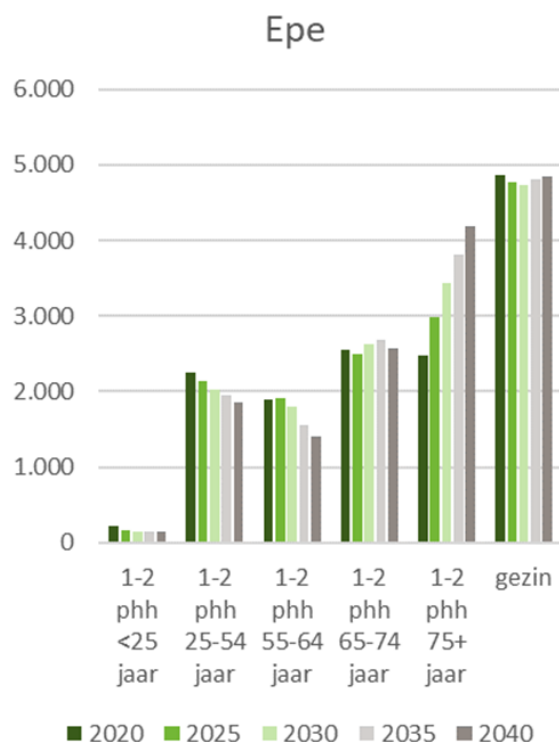
8.3 Stand van zaken

Kijkend naar het aantal inwoners, dan zien we de laatste jaren een lichte stijging. In 2018 waren er 32.863 inwoners. In 2020 stond de teller op 33.160 inwoners. Dit is nagenoeg hetzelfde aantal inwoners als in 2019: 33.155. Eind 2020 stond de teller op 33.186 inwoners.

De bevolkingsontwikkeling voor de gemeente Epe is in onderstaande grafiek uitgesplitst per leeftijdscategorie.

De huishoudensontwikkeling is als volgt:

8.4 Koersbepaling op demografische ontwikkelingen

De gemeente Epe wil de ontgroening en vergrijzing op een goede manier begeleiden. De hoofdlijnen staan in de Toekomstvisie Epe 2030 beschreven voor de beleidsdomeinen economie, sociaal en ruimte. Om in te spelen op de vergrijzing, ontgroening en leefbaarheid in de gemeente zal Epe een attractieve gemeente moeten zijn en blijven om te wonen, te werken, te leven en te bezoeken. Speciale focus daarbij dient te zijn het behoud van en het extra aantrekken van 20 tot 35-jarigen als potentiële toekomstige beroepsbevolking. Wat de komende jaren ook gaat spelen is de toenemende vergrijzing en de gevolgen van de scheiding tussen wonen en zorg. In deze jaarrekening is in beeld gebracht welke acties zijn uitgezet als gevolg van de demografische ontwikkelingen.

8.5 Beleid gericht op gevolgen van demografische ontwikkelingen

Het beleid voor de gevolgen van demografische ontwikkelingen kan onderscheiden worden in vier thema's: Wonen, Openbare Ruimte, Voorzieningen en Arbeidsmarkt. Hierna worden ze toegelicht.

Wonen

Geplande activiteiten	Uitgevoerd in 2020
Voldoende betaalbare woningen beschikbaar krijgen voor starters, alleenstaanden en huishoudens met een laag inkomen en een zorgvraag.	Met Triada lopen gesprekken om de extra sociale woningbouwopgave te realiseren in de verschillende kernen. Verschillende locaties zijn in beeld. Lopende ontwikkelingen bieden voldoende aanbod in het betaalbare segment. Daar wordt de komende jaren ook extra inzet op gepleegd.
Het bevorderen van de doorstroming van senioren naar levensloopgeschikte woningen	Er zijn/worden appartementen in het middensegment en duur toegevoegd. Zowel in de huur, als koop. Hierdoor ontstaat een verhuisketen en kunnen meerdere doelgroepen aan een woning geholpen worden.
De Woonvisie is in 2016 geconcretiseerd in de Woonagenda 2016-2020. De woonagenda wijst de gemeentelijke volkshuisvestelijke koers aan, onder andere richting de corporaties voor het jaarlijks bod van de corporatie op het gemeentelijk beleid en de te maken prestatieafspraken. In 2016 zijn die afspraken voor het eerst in de nieuwe constellatie vastgelegd, o.a. over de betaalbaarheid en de beschikbaarheid van de sociale woningvoorraad. Met Triada, Heerde en Hattem is een woonbehoefteonderzoek opgesteld. Deze dient als onderlegger voor de komende afspraken met Triada. Verder wordt de Woonagenda in 2018/2019 geactualiseerd en wordt daaraan de component wonen met zorg toegevoegd.	De regionale Woonagenda is geactualiseerd en houdt een forse toename in van de te realiseren woningen in de komende 10 jaar. De Woonzorgagenda wordt medio 2021 ter vaststelling aan de gemeenteraad aangeboden. Er is een behoefte aan intramuraal- en beschut wonen, waarvoor in de toekomst locaties nodig zijn om onze inwoners blijvend passende huisvesting te kunnen aanbieden.
Binnen de regio Stedendriehoek worden in 2018 nieuwe afspraken gemaakt over nieuw te realiseren woningen. Deze afspraken zijn op aantallen gericht, maar hebben vooral een kwalitatieve insteek. Kern is dat de opgave centraal staat.	Er zijn in 2020 nieuwe afspraken gemaakt.
Het project "Thuis wonen, nu en later", gericht op het langer zelfstandig thuis wonen, heeft een vervolg gekregen. Koppel/Swoe voert dit nu uit.	Dit project is gecontinueerd.

Openbare Ruimte

Vanuit het uitvoeringsplan zijn in 2020 op de centrale looproutes een aantal op- en afritjes aangelegd. Hierdoor is de toegankelijkheid voor mensen met een beperking op de centrale looproutes verbeterd. Verder is de toegankelijkheid verbeterd bij herinrichtingsprojecten, zoals Hoge Weerd fase 3, het centrumplan van Vaassen en de reconstructie van de Apeldoornseweg in Vaassen.

Voorzieningen

Beschreven effecten in begroting

Er is geen verandering in het beschreven effect, te weten: herijking van het voorzieningenaanbod door veranderende vraag, vanuit kostenoverwegingen (3 D's) een groter beroep op algemene voorzieningen, minder schoolgebouwen door afname leerlingenaantal.

Geplande activiteiten	Uitgevoerd in 2020
Het versterken van vrijwilligerswerk en -zorg in wijken en buurten door onder meer in te zetten op wijkgericht werken, het faciliteren van vrijwilligersorganisaties en het laten ondersteunen van vrijwilligers(organisaties) door professionele organisaties.	In 2020 lag de nadruk op het zoveel mogelijk voortzetten van het vrijwilligerswerk en de vrijwilligerszorg inde wijken en buurten, ondanks de beperkingen door Covid 19. Zo bleven de buurtpunten zoveel mogelijk open voor kwetsbare groepen.
Vaststellen van het minimale basisvoorzieningenniveau. Vanuit een vastgesteld basisvoorzieningenniveau in combinatie met het project Accommodaties II zal de komende jaren gewerkt worden aan de vernieuwing en logische spreiding van een aantal accommodaties in welzijn en sport.	Eind 2019 is een start gemaakt met het opstellen van een toekomstbestendig plan voor maatschappelijke accommodaties op het gebied van welzijn, cultuur, sport en onderwijs. Als gevolg van de Covid19 pandemie is dit project medio maart 'on hold' gezet. In 2021 wordt er een doorstart gemaakt, zodat het plan eind 2021 opgeleverd kan worden. Binnen het project accommodaties II wordt in 2021 gestart met de daadwerkelijke uitvoering van de renovatie van het wijkgebouw Triton Vaassen. Naar verwachting zal dit mei/juni zijn. Alvorens de start van de uitvoering zal de gemeenteraad een voorstel voorgelegd worden om het krediet ad. € 205.000,- beschikbaar te stellen.
In overleg met het onderwijs bepalen hoe om te gaan met afname van het leerlingenaantal. Schoolgebouwen zijn niet meer uitsluitend gericht op het invullen van de onderwijsfunctie maar bieden ook plaats aan functies zoals kinderopvang, culturele vorming en sportactiviteiten. Ze vervullen een belangrijke dorps-/wijkfunctie.	In 2021 wordt verder gewerkt aan de verschillende uitwerkingen in drie gebieden. Hoge prioriteit heeft het project Epe Zuid West. Hiervoor gaan we een nader plan ontwikkelen, te starten met het opstellen van een startdocument (gedeelte van het uiteindelijke projectplan) wat vervolgens aan het college wordt aangeboden. Gestart zal gaan worden met het beantwoorden van vragen over locatieonderzoek, ruimtebehoefte e.d.

Arbeidsmarkt

Beschreven effecten in begroting

Er is geen verandering in het beschreven effect, te weten: ontstaan van een krappe arbeidsmarkt waarbij de vraag naar arbeidskrachten het aanbod overstijgt.

Geplande activiteiten	Uitgevoerd in 2020
De economische visie is vastgesteld. Daaraan is een uitvoeringsprogramma gekoppeld. Met betrokkenen worden acties uitgevoerd die bijdragen aan een versterking van de (lokale) economie. Daarbij wordt aangehaakt bij de Omgevingsagenda.	De economische visie en het daarbij behorende actieprogramma is enkele jaren geleden vastgesteld. De visie is opgesteld in overleg met externe partners en heeft aandacht voor demografische ontwikkelingen. De bij de Economische Visie behorende uitvoeringsprogramma is inmiddels grotendeels uitgevoerd, maar vanuit de Lokale Cleantech Agenda wordt er blijvend gewerkt aan een versterking van de lokale economie.
Uitvoeren projecten voortkomend uit het (voormalige) Akkoord van Beekbergen en gericht op het terugdringen van werkloosheid, goed en snel vervullen van vacatures, goede aansluiting onderwijs en werk en het activeren van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.	Human Capital is één van de speerpunten van de Cleantech Regio. Er wordt een regionaal actieplan opgesteld. Epe draait hier in mee. Aandacht voor aansluiting onderwijs en werk is daarmee een blijvend aandachts- en actiepunten. Vanuit het lokale convenant "samen werken in Epe" werken het bedrijfsleven, onderwijs en de overheid samen aan een inclusieve arbeidsmarkt. Ook is het onderwerp een vast agendapunt in de reguliere overleggen met het bedrijfsleven.
Het uitvoeren van het lokaal convenant "samen werken in Epe". Het convenant heeft als doel om met het bedrijfsleven, onderwijs en de overheid gezamenlijk de weg te bewandelen richting een inclusieve arbeidsmarkt. Een arbeidsmarkt waaraan mensen zoveel mogelijk en duurzaam meedoen. Niet kijkend naar beperkingen, maar naar mogelijkheden.	Regionaal wordt er vanuit de Agenda Cleantech Regio 2019 - 2023 gewerkt aan acties die bijdragen aan het optimaliseren van een goed vestigingsklimaat. Daarnaast is een lokale economische visie waar onder de noemer 'uitnodigend' het vestigingsklimaat één van de speerpunten benoemd. Samen met het bedrijfsleven wordt hier onverminderd aan gewerkt. In 2020 is de Regio Deal binnengehaald door de Cleantech Regio. In deze deal zijn afspraken gemaakt om regionale opgaven integraal aan te pakken. Dit geeft een stevige impuls aan het versterken van onze groene, duurzame en inclusieve economie en daarmee een goed vestigingsklimaat.
Bieden van een goed vestigingsklimaat voor bedrijven en organisaties. Dit uit zich in goede voorwaarden en faciliteiten en mogelijkheden in het kader van "het nieuwe werken", zoals bedrijfsverzamelgebouwen. In de economische visie is het vestigingsklimaat een belangrijk terugkerend thema, vooral ook ten aanzien van jongeren en hun plek op de arbeidsmarkt. Door middel van het uitvoeringsprogramma moeten verdere stappen gezet worden om het economisch profiel van Epe te versterken.	De recreatiesector en de Stichting Promotie Gemeente Epe (SPGE) werken aan de online en offline zichtbaarheid van het profiel '100% wildgarantie'.
Een extra focus in de ontwikkeling van de speerpuntsectoren zorg en recreatie/toerisme. Met aandacht voor onderscheidende elementen daarin draagt het bij aan een goed woon- en leefklimaat en aan werkgelegenheid.	

9 | Decentralisaties sociaal domein

9.1 Inleiding

De gemeente is verantwoordelijk voor het uitvoeren van de Wet maatschappelijke ondersteuning, de Jeugdwet, de Participatiewet en de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening. In 2015 kwamen door de decentralisaties in het sociale domein meer taken terecht bij de gemeenten en werden daarmee gemeoede budgetten voor de overheveling gekort. Gemeenten moeten met minder geld de zorg- en ondersteuningstaken uitvoeren. De genoemde taken zijn inmiddels ingeregeld binnen de gemeente Epe en met behulp van de transformatieagenda en het integraal beleidsplan voor het Sociale Domein 2019 e.v wordt doorlopend gekeken hoe de uitvoering verbeterd kan worden. Daarbij ligt de nadruk op meer algemene voorzieningen voor alle inwoners van Epe, op preventie en op zorg dicht bij huis die aansluit op wat inwoners nodig hebben en op uitvoering van de genoemde taken binnen de

beschikbare middelen. Om de transformatie daadwerkelijk te realiseren heeft de gemeente extra financiële middelen ingezet. Daarmee is onder andere de doorontwikkeling van de algemene voorziening Buurtpunten gefinancierd en wordt uitvoering gegeven aan het in 2020 opgestarte project 'grip op zorg'.

9.2 Beleidskaders

Het beleid ten aanzien van de decentralisatie en transformatie in het sociaal domein is vastgelegd in:

- Beleidsplan Sociaal Domein 2019-2022 (2018)
- Visie Gebiedsgericht werken (2016)
- Transformatieagenda 2016-2019 (2016)
- Sociale Agenda 2015-2021 (2015)
- Toekomstvisie Epe 2030 (2013)

9.3 Beleid gericht op uitvoering taken sociaal domein

Gemeenten hebben vanuit het Rijk de opdracht gekregen om de Wmo, Jeugdwet en Participatiewet uit te voeren en ondersteuning en zorg dichtbij inwoners te organiseren. Het is daarbij belangrijk dat zorg en ondersteuning aansluiten bij de individuele wensen en behoeften van inwoners en dat er oog is voor maatwerk.

In 2016 is gestart met de transformatie. Daarmee wordt bedoeld dat we de ondersteuning voor inwoners die dit nodig hebben fundamenteel anders inrichten. Het doel van deze transformatie voor Epe is: om de zelfredzaamheid te vergroten en zodat alle inwoners kunnen meedoen. De transformatie wordt vormgegeven samen met onze inwoners en uitvoeringpartners. Hiervoor is een transformatieagenda opgesteld, gericht op innovatief aanbod, integrale toegang en gebiedsgericht werken. Centraal in de drie decentralisaties staat: één gezin, één plan, één regisseur.

De gemeente Epe hanteert de Sociale Agenda voor de toekomst als kader voor al het sociaal beleid, inclusief de drie decentralisaties.

9.3.1 Wmo

De gemeente biedt ondersteuning voor inwoners voor wie meedoen niet vanzelfsprekend is (Wmo, Jeugdwet, Participatiewet). Dit doen wij op de volgende manier:

- het ondersteunen van de zelfredzaamheid en participatie van inwoners met een beperking of chronische, psychische of psychosociale problemen;
- het bevorderen van de sociale samenhang, mantelzorg, vrijwilligerswerk en het voorkomen van huiselijk geweld;
- het bieden van opvang (maatschappelijke opvang, vrouwenopvang, beschermd wonen en verslavingszorg).

Onze belangrijkste opgave is de transformatie: samen met onze uitvoeringpartners de mensen centraal zetten en integraal werken. Dit doen wij met het doel om de zelfredzaamheid te vergroten en zodat alle inwoners kunnen meedoen.

Wat hebben we gedaan in 2020?

De activiteiten in het kader van Wmo zijn in programma 3 benoemd. De activiteiten richten zich op het bieden van individuele en groepsbegeleiding, kortdurend verblijf/logeeropvang en beschermd wonen. Uitgangspunten hierbij zijn dat: zorg en ondersteuning dichtbij inwoners is georganiseerd, er keuzevrijheid is in het ondersteuningsaanbod, de eigen regie en zelfredzaamheid van inwoners wordt versterkt en de financiën beheersbaar blijven. In 2020 hebben we onder andere het volgende gedaan:

- De uitbraak van COVID-19 (Corona) eind februari 2020 heeft een enorme impact op ons allemaal. Dit raakt ook veel beleidsterreinen van onze organisatie waaronder de Wmo. Specifieke aandacht vanuit de rol van de gemeente is uitgegaan naar het organiseren van zorgcontinuïteit en het aanbieden van alternatieve zorg;
- Uitvoeren van het Actieprogramma Sociaal Domein 2019-2022 (jaar 2020), die voortvloeit uit het beleidsplan Sociaal Domein 'Samen meedoen mogelijk maken' 2019-2022.
- Voortzetten van het huidige Wmo-beleid, in combinatie met het evalueren en oprichten van algemene voorzieningen, zoals de Scootmobielpool, de Buurtpunten en de Was- & Strijkservice;
- Voortzetten, evalueren en waar nodig bijsturen van de raamovereenkomst voor de individuele maatwerkvoorzieningen voor Jeugd, Wmo en Beschermd Wonen;
- Uitvoeren van de Transformatieagenda Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen door uitvoering te geven aan het regionale en lokale Jaarwerkplan.

- Uitvoeren van de uitvoeringsagenda 'Samen tegen huiselijk geweld 2020 t/m 2023' samen met het beleidsterrein Jeugd. De regiovisie 'Samen tegen huiselijk geweld 2020 t/m 2023' is vastgesteld.;
- Doorontwikkelen van de monitoring gericht op de financiële en inhoudelijke uitvoering en de uitkomsten en bevindingen vertalen naar beleidskeuzes binnen het project 'Grip op zorg';
- Uitvoeren van een plan voor het ondersteunen van jonge mantelzorgers en het uitreiken van een waardering voor jonge mantelzorgers.

9.3.2 Jeugdzorg

Vanaf 2015 zijn de gemeenten verantwoordelijk voor alle vormen van jeugdhulp zoals die geboden werden door de provinciale jeugdzorg, de geestelijke gezondheidszorg voor jeugdigen (J-GGZ) en de zorg voor jeugdigen met een (licht) verstandelijke beperking (J-LVB). Omdat de gemeente dicht bij de inwoner staat, kan zorg en ondersteuning voor een inwoner goed georganiseerd worden. In Epe doen we dat door de regie van inwoners te versterken, preventief te werken en ondersteuning dichtbij te organiseren.

Een deel van de jeugdhulp wordt lokaal georganiseerd, een deel regionaal met de regio Midden-IJssel/Oost-Veluwe (Apeldoorn, Brummen, Epe, Hattem, Heerde, Lochem, Voorst en Zutphen).

Uitgangspunt is: lokaal wat lokaal kan, regionaal wat moet. De regie op de uitvoering ligt op lokaal niveau.

Wat waren de ambities voor 2020?

De activiteiten in het kader van jeugdzorg zijn in programma 1 benoemd. Er is een integraal beleidsplan opgesteld 'Samen Meedoen Mogelijk Maken', lopend van 2019-2022. Op basis hiervan is een actieprogramma opgesteld voor de periode 2019-2022. Jaarlijks wordt deze bijgesteld. De activiteiten komen voort uit de regionale afspraken die betrekking hebben op de aansturing en organisatie van de inkoop van individuele voorzieningen voor Jeugd en de maatwerkvoorzieningen WMO -daarbij ook horend kwaliteitscontrole, toezicht, accountmanagement/contractmanagement, monitoring en resultaatsturing- en transformatie opgaven jeugd. Daaraan toegevoegd gaat het om lokale activiteiten gericht op preventie, ontwikkeling van de toegang, de verbinding met het onderwijs en de huisartsen.

Wat hebben we bereikt in 2020?

Geplande activiteiten	Uitgevoerd in 2020
Contract regionale maatwerkvoorzieningen jeugd en wmo (bw/mo) wordt met 2 jaar verlengd.	Vanaf 1-1-2019 was er een raamovereenkomst van kracht met een looptijd van 2 jaar. Deze is verlengd. Er is een begin gemaakt om 8 maatregelen verder uit te werken die meer sturing kunnen geven aan de transformatie opgave binnen de huidige raamovereenkomst. In 2021 wordt besloten of de uitgewerkte maatregelen ingevoerd gaan worden per 2022.
Verbinding CJG-huisartsen.	De GZ-psycholoog werkt vanuit het CJG om de verbinding met de huisartsen te leggen. Er is in 2019 meer capaciteit gecreëerd, zodat alle huisartsen in de gemeente Epe goed bediend kunnen worden. In 2020 is deze samenwerking vervolgd.
Transformatie opgave: kinderen zo thuis mogelijk laten opgroeien.	Er zijn regionaal een aantal pilots gestart om hier vorm aan te geven. Te denken valt aan: - Pleegzorg maatwerk GGZ, waarbij een pleegzorgorganisatie de samenwerking met een sGGZ zorgaanbieder heeft gezocht om voor kinderen met een complexe problematiek een zo gewoon mogelijk gezin te vinden om in op te groeien als dat thuis niet lukt. - Kindgericht werven, waarbij een pleegzorgorganisatie op zoek gaat naar een uniek pleeggezin voor een specifiek kind (in het brede netwerk zoeken naar mogelijkheden). - Shelter, een time-out voorzieningen voor gezinnen waar het kind al ambulante zorg ontvangt, om uithuisplaatsingen of gedwongen opnamen te voorkomen. Daarnaast is er wederom een pleegzorgcampagne gehouden om meer pleegouders te werven, zodat jongeren/kinderen dichterbij huis opgevangen kunnen worden.
Transformatie opgave: kwetsbare jongeren beter op weg helpen zelfstandig te worden.	Team ED (ervaringsdeskundigen) is verder doorontwikkeld; er is meer bekendheid gekomen voor de ervaringsdeskundigen. Verder zijn er regionaal een aantal pilots gestart om het pedagogische klimaat te verbeteren, in samenwerking met onderwijs. Vanuit Epe houden we de ontwikkelingen in de gaten en onderzoeken we wat we eventueel ook in onze eigen gemeente kunnen inzetten. Lokaal wordt de verbinding met het onderwijs, welzijn en kindvoorzieningen verdiept in het project Duurzame Kindvoorzieningen. Onderdeel daarvan is het vormgeven van een 'expertisecentrum' om doorgaande leer- en zorglijnen te realiseren. In 2021 worden lokale pilots vormgegeven.
Monitoring/Grip op Zorg	Vanuit Grip op Zorg is onderzocht hoe we op korte en (middel)lange termijn geld kunnen besparen om weer binnen de Sociaal Domein begroting te blijven. Dit heeft geleid tot 3 ombuigvoorstellen jeugd die vanaf 2021 geïmplementeerd worden. Het klanttevredenheidsonderzoek voor Jeugd is uitgevoerd. Dit bestond uit een schriftelijke enquête en diepte interviews.
Voorliggende voorzieningen.	Het project Steunouder, waarin vrijwilligers hulp bieden aan ouders en/of kinderen die een (hulp)vraag hebben, is geëvalueerd en kan de komende jaren gecontinueerd worden. Het uitgangspunt hierbij is dat er in een gezin (tijdelijk) iets niet als vanzelf gaat en het gezin hierbij ondersteuning nodig heeft.

	De extra uren schoolmaatschappelijk werk die de afgelopen jaren zijn ingezet om zorg en ondersteuning zo preventief mogelijk in te zetten in de leefomgeving van de jongere, wordt met twee jaar gecontinueerd. De omgangsregeling van Humanitas is ingezet (complexe scheidingsproblematiek).
Verbinding onderwijs en jeugdzorg.	In februari 2020 is een dag georganiseerd voor zowel het onderwijs, de opvang, het welzijnswerk en het CJG om tot concrete plannen te komen om de samenwerking te versterken. Vanuit het project Duurzame Kindvoorzieningen is er twee maandelijks overleg geweest met schoolbesturen, het CJG, de welzijnsorganisatie Koppel/SWOE en kinderopvangorganisatie KOM. Dit om doorgaande leer- en zorglijnen te realiseren binnen gemeente Epe. Er is een regionale bijeenkomst georganiseerd voor beleidsmedewerkers onderwijs en jeugdzorg om onderlinge samenwerking te verbeteren in het belang van het kind.

9.3.3 De arbeidsmarkt (Participatiewet)

Met de Participatiewet is er één regeling gekomen voor de onderkant van de arbeidsmarkt. De budgetten voor de oude doelgroep, de Wsw en voor de nieuwe doelgroep zijn samengevoegd. Bij de decentralisatie is bezuinigd op het budget voor de sociale werkvoorziening, terwijl de oud-Wsw'ers hun rechten en plichten behouden. Per arbeidsmarktregio hebben gemeenten en sociale partners de opdracht gekregen om een werkbedrijf te ontwikkelen voor het organiseren van (beschut) werken naar vermogen.

De Participatiewet moet leiden tot meer participatie, meer gerichte en effectieve inzet van budgetten en besparing van kosten. Er is minder geld beschikbaar om een uitkeringsgerechtigde naar werk toe te kunnen leiden. Dit is merkbaar voor partners als bedrijven, onderwijs- en zorginstellingen. Uitdaging is om op een houdbare manier met deze financiële opgave om te gaan.

Wat hebben we gedaan in 2020?

De activiteiten in het kader van Participatiewet zijn in programma 10 benoemd. De uitgangspunten uit de Kadernota Participatiewet zijn verder uitgewerkt in de Verordening Participatiewet en in beleidsregels.

In 2020 hebben we onder andere het volgende gedaan*:

- Verhogen van het uitstroombudget participatiewet (voormalig WWB, voormalig WSW en jonggehandicapten):
 - a. Er zijn prestatieafspraken gemaakt met Werkbedrijf Lucrato over de uitstroom.
 - b. Er zijn baanafspraken gerealiseerd met werkgevers en maatschappelijke organisaties voor de Eper doelgroep samen met FactorWerk.
 - c. Er zijn projecten gestart gericht op extra inzet bij het activeren van mensen die al langere tijd een uitkering ontvangen.
- Voortzetten van het huidige participatiebeleid en armoede- en schuldenbeleid waaronder het in stand houden en versterken van de toegang van de gemeentelijke minimaregelingen: meedoenregeling, schoolfonds en het kindpakket;
- Uitvoering geven aan de verzamelverordening en verzamelbeleidsregels voor de Participatiewet;
- Het realiseren van baanafspraken voor de Eper doelgroep door zowel regionale (op arbeidsmarktregio niveau via Factor Werk) als lokale samenwerking vorm te geven met werkgevers;
- Doorontwikkelen van de uitvoeringsorganisaties voor de Participatiewet en de oud-Wsw'ers gericht op de transformatie;
- Er is intensiever ingezet op de doelgroep statushouders binnen het zittend uitkeringsbestand door de integrale aanpak van de WerkClub.
- Afronding van het driejarige vertrouwensexperiment 'Zelf aan het stuur op maat' (voorheen Regelluw);
- Alle inwoners met een bijstandsuitkering zijn opnieuw op de participatieladder geplaatst en voorzien van een perspectieftrede om zodoende gerichte ondersteuning te kunnen bieden met als doel inwoners te laten participeren naar vermogen;
- Vervolg geven aan de monitoring op de uitvoering (inhoud en financiën) die zowel landelijk, regionaal als lokaal wordt vormgegeven.

*door de coronacrisis en de RIVM-maatregelen is een aantal in te zetten instrumenten uitgesteld, zoals de empowerment voor vrouwen, jobcoaching voor doelgroepregisterkandidaten en fysieke bijeenkomsten zoals het Meet & Greet evenement en vacaturegroepen.

9.4 Financiën en risico's

Wat zijn de financiële effecten van de drie decentralisaties?

Tot 2019 kregen gemeenten via integratie-uitkeringen de middelen beschikbaar voor de Participatiewet, Wmo-begeleiding en de Jeugdwet. In 2019 zijn de integratie-uitkeringen voor Wmo-begeleiding, Wmo-huishoudelijke verzorging en een deel van de Jeugdwet overgeheveld naar het algemene deel van de uitkering. Deze overheveling zorgt ervoor dat een verdeling tussen de twee uitkeringen voor Wmo niet meer te maken is. Voor de jeugdwet geldt dat de middelen voor Voogdij/18+ nog wel een integratie-uitkering blijft en deze dus nog specifiek te volgen blijft. Naast de overheveling naar het algemene deel van de uitkering, was de planning dat in de meicirculaire 2020 een nieuwe herverdeling plaats zou vinden op basis van vernieuwde maatstaven. Door de uitbraak van Covid-19 is de herverdeling uitgesteld en zal deze naar verwachting ingaan per 1 januari 2022. Deze wijziging zorgt ervoor dat de toekomstige middelen niet in te schatten zijn.

De gemeente kan dat geld naar eigen inzicht besteden, verantwoording aan het Rijk is niet nodig. De volgende bedragen (€ x 1.000) waren beschikbaar:

Taak	2020
WMO	9.597
Jeugdzorg	5.844
Arbeidsmarkt / Participatie	6.753
Totaal	22.194

Wat hebben we gedaan?

- Vanuit de transformatieagenda en de daarvoor beschikbaar gestelde middelen is gewerkt aan de verschuiving van specialistische zorg en ondersteuning naar voorliggende-, algemene voorzieningen.
- Het project 'grip op zorg' is vastgesteld met als doel uitvoering te geven aan de ambitie om structureel €1 miljoen om te buigen binnen het sociaal domein, om ook in de toekomst binnen de beschikbare middelen te blijven. 'Grip op zorg' omvat 14 ombuigvoorstellen op het gebied van Wmo, Jeugd en contractmanagement.
- De raadsmonitor sociaal domein wordt twee keer per jaar aan de raad gepresenteerd. Daarnaast is er een integrale beleids- en financiële monitor die maandelijks geanalyseerd wordt en kan de Datamonitor Epe (DaME) worden gebruikt om analyses en prognoses op te stellen.
- Er is een reserve Risico's Sociaal Domein. Daaruit worden de financiële risico's in het sociale domein opgevangen.

10 | Covid-19

10.1 Inleiding

De coronacrisis heeft een grote impact op de samenleving. Dat zal nog wel enige tijd merkbaar blijven. De gemeente Epe wil de maatschappelijke effecten van de coronacrisis zoveel mogelijk bestrijden.

In 2020 zijn financiële middelen ingezet voor de kosten van maatregelen in de acute en overbruggingsfase als gevolg van de coronacrisis. Bij de vaststelling van de begroting 2021 in november 2020 heeft de gemeenteraad een bedrag van €5,4 miljoen beschikbaar gesteld voor de benodigde maatregelen in de komende periode. De gemeente ontvangt ook financiële ondersteuning van de rijksoverheid en de provincie.

In deze paragraaf volgt een integraal beeld van de beleidsmatige en financiële inzet vanuit doelen en uitgangspunten naar een daarop afgestemde uitwerking van maatregelen.

10.2 Doel

Het gemeentelijke doel is te investeren om de ongewenste maatschappelijke effecten van de coronacrisis op lokale activiteiten te beperken danwel tegen te gaan. Daartoe in 2021 en 2022 maatregelen in te zetten gericht op de fase van overbruggen van de periode met coronabeperkingen en de eerste stappen in de fase van herstel en stimuleren.

De gemeente zet zich met name in op het sociaal maatschappelijk en economisch terrein waar de impact het grootst is.

10.3 Uitgangspunten

Het zal niet mogelijk zijn om als gemeente in te gaan op alle effecten van deze crisis. Keuzes zijn nodig waar ondersteuning te bieden, welke organisaties en doelgroepen dat zijn. Dit rekening houdend met wat voor de gemeente te dragen is. De volgende uitgangspunten gelden daarbij:

1. De maatregelen zijn aanvullend op reguleringen en maatregelen van het Rijk en andere reguleringen.
2. De compensatiebudgetten vanuit het Rijk worden ingezet conform het doel met daar waar mogelijk en wenselijk een lokale invulling.
3. De maatregelen richten zich op de middellange termijn, zijnde de jaren 2021 en 2022. De maatregelen bieden geen zekerheid, garantie of doorkijk voor daarna.
4. De maatregelen richten zich op specifieke doelgroepen en organisaties en niet op het totaal aan organisaties in de gemeente.
5. Per doelgroep gelden niet alleen de reguleringen van het Rijk en de provincie, maar ook wat andere partijen (kunnen) doen zoals banken, vastgoedeigenaren en de bedrijven, organisaties en instellingen zelf.
6. De maatregelen zijn tijdelijk, direct uitvoerbaar, geven op korte termijn effect.
7. Maatregelen en investeringen sluiten zoveel als mogelijk aan bij het collegeprogramma en actueel bestaand beleid.

10.4 Maatschappelijke effecten

De gemeentelijke inzet richt zich op het sociaal maatschappelijk en economisch domein. Per domein is een aantal beleidsterreinen geformuleerd voortkomend uit het doel, de uitgangspunten en de lokale situatie.

Sociaal maatschappelijk

De gemeentelijke inzet is gericht op:

- het voortbestaan en de continuïteit van een organisatie of van sociaal-maatschappelijke structuren, die onmisbaar zijn in onze gemeente.
- toekomstbestendigheid, levensvatbaarheid en ondersteuning voor een korte periode (2021-2022).
- het ondersteunen van mensen in een kwetsbare situatie en bij te dragen aan verbinding in de samenleving.

De maatregelen richten zich op de volgende drie beleidsterreinen:

1. Zorg en ondersteuning (*Jeugdzorg, WMO*): Bieden van continuïteit van zorg. De gemeentelijke budgetten voor zorg en ondersteuning, waar nodig de komende twee jaar verhogen (geraamd bedrag: € 1.666.000 (voor gehele periode))
2. Welzijn, sport en cultuur (*gesubsidieerde gemeentelijke instellingen*): Financieel bijdragen in de stijgende kosten als gevolg van de corona-crisis. Instellingen (dorpshuizen, sportcentra, bibliotheek etc.) met een exploitatie/instandhouding subsidie: gedeeltelijke compensatie van de stijging van het exploitatietekort (geraamd bedrag: € 520.000 (voor gehele periode))
3. Leefbaarheid (*verbinding in de samenleving*): Impuls geven aan sociale cohesie in de dorpen. Stimuleringsfonds welzijn, zorg, sport en cultuur (geraamd bedrag: € 330.000).

Economisch

De gemeentelijke inzet is gericht op:

- ondersteunen van ondernemers en bedrijven aanvullend op het rijksbeleid faciliteren.
- bij te dragen aan meer economische activiteiten in de lokale samenleving door extra te gaan investeren, voor zover het bijdraagt aan het beperken danwel tegengaan van ongewenste maatschappelijke effecten als gevolg van de coronacrisis.
- zoveel mogelijk lokale ondernemers en bedrijven te betrekken bij diverse werken en diensten van de gemeente, maar binnen de grenzen die de regelgeving voor aanbesteden daarvoor stelt.

De maatregelen richten zich op de volgende drie beleidsterreinen.

1. Lokale economie: Faciliteren en ondersteunen van lokale ondernemers en bedrijven.
 - Incidenteel budget voor extra uitvoeringskosten accountmanagement economie (geraamd bedrag: € 80.000 (voor gehele periode))
 - Incidenteel budget voor extra uitvoeringskosten voor versnelling woningbouwprogramma (geraamd bedrag: € 240.000 (voor gehele periode))

- Stimuleringsfonds voor versnelde uitvoering actieprogramma economische visie (geraamd bedrag: € 100.000)
- 2. Investeren en stimuleren: Stimuleren economische activiteiten met multiplier effect. Stimuleringsfonds voor versnelling investeringen gericht op versterking lokale economie en kwaliteitsverbetering toerisme (geraamd bedrag: € 1.400.000).
- 3. Participatie en armoedebestrijding (werkgelegenheid, armoede- en minimabeleid, schuldhelpverlening): Voldoende ondersteuning kunnen bieden in de vorm van bijstandsuitkering, bijzondere bijstand, en schuldhelpverlening.
 - Faciliteren van aanvullende maatregelen ten behoeve van het beleidsterrein werk en inkomen. (geraamd bedrag: € 769.000 (voor gehele periode))
 - De betreffende gemeentelijke budgetten, waar nodig de komende twee jaar verhogen (geraamd bedrag: € 1.144.000 (voor gehele periode))
 - Stimuleringsfonds voor ondersteuning/begeleiding van ondernemers in relatie tot schuldenproblematiek (geraamd bedrag: € 250.000)

10.5 Financiële verantwoording over 2020

In de derde coronarapportage behandeld in de raad in februari 2021 is gerapporteerd over de verwachte uitgaven ten aanzien van corona over 2020. De financiële gevolgen van corona worden transparant gemaakt in deze verantwoording, waarbij de werkelijkheid is afgezet tegen de verwachting.

Omschrijving	3e coronarapportage 2020	Werkelijk 2020	Verschil (+positief / -negatief)
Pijler Bestuur en organisatie			
Precario belasting; minder inkomsten (markt, terrassen)	16.100	30.000	-13.900
Toeristenbelasting; minder inkomsten	63.000	103.000	-40.000
Communicatie, P&O; extra personele kosten	89.000	78.700	10.300
Zaakgericht werken; extra personele kosten	10.000	-	10.000
Opleidingen; extra kosten	27.500	26.700	800
Facilitaire zaken gemeentehuis	15.000	13.200	1.800
Inwonerparticipatie; extra kosten	15.000	8.800	6.200
Burgerzaken; restitutie leges en kosten inhaalvraag	6.250	500	5.750
Administratieve/personele lasten projectgroep corona	12.000	2.500	9.500
Pijler Sociaal			
Peuterspeelzaalwerk; terugbetaling ouderbijdrage	11.000	11.000	-
Eigen bijdrage WMO; inkomsten derving	57.500	55.600	1.900
Plus OV/vervoerders; meerkosten corona protocol	10.000	5.400	4.600
Evenementen; leges	6.000	6.300	-300
Extra inzet/personele capaciteit team leefbaar	20.000	35.900	-15.900
Extra inzet/personeel OOV	86.000	70.000	16.000
Schuldhelpverlening:			
- extra capaciteit team SHV	21.000	-	21.000
- hogere uitvoeringskosten o.b.v. DVO Apeldoorn	15.000	-	15.000
Minimaregelingen; stijging aantal aanvragen	40.000	-	40.000
Lucrato; daling omzetten/stijging nadelig saldo	321.000	321.000	-
Uitvoeringskosten Activerium DVO Apeldoorn	5.000	-	5.000
Buig; toename aantal uitkeringen	135.000	-	135.000
Voedselbank: Extra kosten i.v.m. corona protocol	p.m.	1.000	-1.000
Voedselbank: Toename vraag/afname	p.m.	-	-
Over Rood; meer aanvragen	3.500	-	3.500
Kinderopvang; extra kosten op diverse terreinen (noodopvang)	44.000	-	44.000
Basismobiliteit; vervallen eigen bijdrage	1.300	1.000	300
Cultuur; oranje verenigingen, kunsthuisen, exposities, e.d.	p.m.	-	-
Cultuur; muziekverenigingen, koren e.d.	p.m.	-	-
Cultuurplein Noord Veluwe	12.700	-	12.700
Cultuur; Veluws museum Hagedoorns Plaatsse	5.500	5.300	200
Sport; PWA hal	15.000	-	15.000
Multifunctionele accommodaties:			
- Koekoek/Wieken	200.000	146.000	54.000
- Kulturhus Epe/EGW	45.000	45.000	-
- Hezebrink	12.000	45.000	-33.000
Verian:			
- Hogere kosten maatschappelijk werk:	p.m.	-	-
- Extra inzet personeel voor bron- en contact onderzoek:	8.000	-	8.000
Welzijn: Stichting Present; actie kerst met een missie	2.500	2.200	300
Pijler Ruimte en economie			

Afdeling Ruimte; extra inzet personeel	65.000	54.600	10.400
Afdeling Ruimte; productiviteitsverlies, vertraging in projecten o.a. omgevingswet	20.000	3.400	16.600
(Ver)huur accommodaties; derving inkomsten extra huur	12.900	22.200	-9.300
Inrichting openbare ruimte diverse maatregelen	79.500	57.700	21.800
Grondstoffenplan; extra kosten webinar	5.000	-	5.000
Duurzaamheid; extra kosten communicatie en participatie	5.000	-	5.000
Omgevingsvisie; extra kosten participatie en communicatie	25.000	16.000	9.000
Energieket; kosten ontwikkelen digitale werkvormen	10.000	-	10.000
Afvalverwerking; hogere kosten inzameling papier & grof afval	16.000	20.100	-4.100
Totaalsaldo acute- overbruggings- en herstelkosten (incl. afronding)	1.569.250	1.190.615	378.635
Totaalsaldo inkomsten	1.642.250	1.444.350	-197.900
Saldo beschikbaar als stortingsvoorstel in reserve herstel- en stimuleringsagenda coronacrisis		253.735	

Toelichting op verschillen in de kosten en inkomsten:

- Voor de BUIG was door corona een toename verwacht in het aantal uitkeringen van 135k. De inkomsten voor BUIG stijgen evenredig aan de uitgaven. Deze ontwikkeling heeft zich niet voorgedaan in 2020, waardoor de kosten en de inkomsten 135k lager zijn dan voorzien in de 3e coronarapportage.
- De inkomsten zijn naast de minder inkomsten op basis van de uitgaven BUIG ook 49k lager dan ingeschat, omdat de hoogte van de compensatie afvalverwerking en de provinciale bijdrage t.b.v. dorpshuizen nog onzeker zijn.
- In de Pijler Bestuur zijn de inkomsten voor precariobelasting en toeristenbelasting nog lager geweest dan voorzien in de 3e coronarapportage. De aanhoudende maatregelen hebben minder toeristen naar Epe gebracht en tot 1 juni heeft de markt geen inkomsten opgeleverd. De rest van het jaar is de bezetting op de markt lager geweest dan gebruikelijk. Gezamenlijk betekent dit een extra nadeel van 54k.
- Bij minimabeleid en schuldhulpverlening was een hogere toestroom voorzien. De steunmaatregelen van het Rijk hebben er waarschijnlijk aan bijgedragen dat (nog) geen sprake is van meer hulpvragen. Dit zorgt voor een voordeel van 76k.
- De noodopvang voor kinderen van ouders in cruciale beroepen heeft niet geleid tot extra kosten in Epe. Dit levert een voordeel op van 44k.
- Voor instellingen met instandhoudingssubsidies van de gemeente was rekening gehouden met een aanvullende bijdrage om het negatief resultaat te ondervangen. Op basis van de jaarrekeningresultaten van die organisaties is de bijdrage over het geheel genomen 49k minder hoog dan begroot.
- Over alle pijlers genomen zijn de personele kosten 57k lager dan verwacht in de 3e coronarapportage. De personele middelen zijn zo efficiënt mogelijk ingezet en gecombineerd met bestaande personele budgetten.

Bij het vaststellen van het Beleidskader Herstel- en stimuleringsagenda coronacrisis (vastgesteld door de raad in februari 2021) is het uitgangspunt dat de beschikbare middelen van rijk en provincie, samen met de gemeentelijke middelen, worden ingezet voor de uitvoering van het beleidskader. In 2020 zijn niet alle beschikbare middelen besteed, waardoor deze nu onderdeel uitmaken van het resultaat van de jaarrekening. Het gaat om een bedrag van € 254.000. Om deze toch beschikbaar te houden voor uitvoering van het beleidskader, wordt bij het voorstel tot bestemming van het resultaat aan de raad voorgesteld om dit deel van het positieve saldo van de jaarrekening toe te voegen aan de reserve herstel- en stimuleringsagenda.

Jaarrekening

Overzicht van baten en lasten

(bedragen x € 1.000)	Raming 2020 voor wijziging			Raming 2020 na wijziging			Realisatie 2020		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programma's									
1. Opgroeien in Epe	620	13.921	-13.301	570	13.964	-	454	11.678	-
2. Actief in Epe	506	4.462	-3.956	541	4.208	-3.667	662	4.545	-3.883
3. Zorg en opvang	267	10.707	-10.439	267	10.806	-	950	10.771	-9.821
4. Leefbaar en veilig	2	2.289	-2.287	2	2.279	-2.277	-	2.019	-2.019
5. Ruimte en wonen	3.217	3.730	-513	3.217	4.050	-833	2.393	3.954	-1.561
6. Epe op orde	1.144	6.956	-5.812	1.116	7.078	-5.963	1.235	6.898	-5.663
7. Duurzaamheid	7.260	7.446	-186	7.505	7.593	-89	7.203	7.764	-561
8. Toezicht en handhaving	107	1.239	-1.132	107	1.223	-1.116	89	1.523	-1.434
9. Bedrijvigheid	8	790	-782	8	824	-817	38	828	-790
10. Weer aan het werk	6.830	15.378	-8.548	6.830	15.272	-8.442	9.990	17.791	-7.801
11. Bestuur en organisatie	385	3.036	-2.651	385	3.008	-2.622	340	3.374	-3.034
Saldo v.d. programma's	20.347	69.955	-49.607	20.549	70.305	-	23.353	71.145	-
						49.757			47.792
Algemene dekkingsmiddelen:									
- Lokale heffingen	8.594	457	8.137	8.601	505	8.097	8.226	505	7.721
- Algemene uitkering	48.875	124	48.751	49.008	121	48.886	51.170	-	51.170
- Dividend	172	6	166	172	6	166	82	5	77
- Financieringsfunctie	1.624	-121	1.745	1.624	-121	1.745	1.585	153	1.432
- Overige	-	125	-125	-	125	-125	5	-71	76
Subtotaal algemene dekkingsmiddelen	59.265	591	58.674	59.405	635	58.770	61.067	592	60.476
Overhead	-	9.790	-9.790	-	9.018	-9.018	-	9.284	-9.284
Heffing Vennootschapsbel.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Onvoorziene uitgaven	-	89	-89	-	80	-80	-	-	-
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	79.612	80.425	-813	79.954	80.038	-84	84.421	81.021	3.400
Mutaties in reserves									
1. Opgroeien in Epe	89	529	-440	89	529	-440	58	2.518	-2.460
2. Actief in Epe	3	5	-1	3	5	-1	186	6	180
3. Zorg en opvang	376	59	317	376	59	317	376	1.983	-1.607
4. Leefbaar en veilig	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. Ruimte en wonen	1.302	525	776	1.483	525	957	2.338	551	1.787
6. Epe op orde	1.045	341	704	1.067	341	726	1.382	401	980
7. Duurzaamheid	319	13	306	319	13	306	44	9	35
8. Toezicht en handhaving	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9. Bedrijvigheid	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10. Weer aan het werk	1.274	67	1.207	1.274	67	1.207	1.274	1.176	98
11. Bestuur en organisatie	6.063	6.122	-60	10.187	11.412	-1.225	9.432	11.268	-1.836
Algemene dekkingsmidd.	445	2.643	-2.197	445	2.643	-2.197	425	330	96
Overhead	851	635	216	1.390	956	434	841	1.026	-184
Totaal mutaties in reserves	11.767	10.938	829	16.633	16.549	84	16.356	19.268	-2.911
Gerealiseerd resultaat	91.378	91.363	15	96.587	96.587	-	100.777	100.289	488

Toelichting op de baten en lasten

Begrotingsrechtmatigheid

Bij de rechtmatigheidscontrole vormt het begrotingscriterium een belangrijk toetsingscriterium. Uitgangspunt is dat begrotingsoverschrijdingen onrechtmatig zijn. Er zijn echter situaties waarbij overschrijdingen binnen het door de raad uitgezette beleid vallen en binnen het doel blijven waarvoor het budget beschikbaar is gesteld. Hierbij kan gedacht worden aan overschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct daaraan gerelateerde opbrengsten (bijvoorbeeld via subsidies en kostendekkende omzet) en overschrijdingen bij open einde (subsidie)regelingen. In deze gevallen hebben de overschrijdingen geen effect op het oordeel over de rechtmatigheid. Zie hiervoor de Kadernota Rechtmatigheid 2018 van de Commissie BBV.

In onderstaand overzicht zijn de programma's opgenomen waarbij sprake is van een overschrijding van de lasten, met daarbij een verklaring in hoeverre de afwijking past binnen het door de raad geformuleerde beleid. Voor een nadere uitwerking van de verschillen wordt verwezen naar de financiële analyse van de programma's. De raad autoriseert deze kostenoverschrijdingen met het vaststellen van de jaarrekening.

Programma	Begrotingsafwijking lasten			Verklaring voor verschil	Conclusie
	Begroort	Werkelijk	Vershil		
2. Actief in Epe	4.208	4.545	-337	De hogere lasten zijn in hoofdzaak veroorzaakt door hogere uitgaven voor subsidies aan accommodaties, gedeeltelijk als gevolg van de coronacrisis. Deze worden gedekt door onttrekkingen aan reserves of door de compensatie-uitkeringen van het rijk en de provincie in het kader van de coronacrisis.	Extra uitgaven passen binnen het beleid of worden gecompenseerd door daaraan gerelateerde inkomsten; geen effect op het oordeel over de rechtmatigheid.
7. Duurzaamheid	7.593	7.764	-171	De hogere lasten zijn in hoofdzaak veroorzaakt doordat een deel van de kosten voor de uitvoering van het nieuwe grondstoffenplan al in 2020 zijn gemaakt. Dit is gerapporteerd in de voortgangsrapportage 2020. Daarnaast zijn in de eerste fase van het project Centrumplan Vaassen extra kosten gemaakt voor een bodemsanering, uitgevoerd tijdens de werkzaamheden aan het riool. Deze kosten waren voorzien en worden ten laste van de voorziening voor riolering gebracht.	De extra uitgaven passen binnen het beleid en worden (wat betreft bodemsanering) gedekt uit de beschikbare voorziening; geen effect op het oordeel over de rechtmatigheid.
8. Toezicht en handhaving	1.223	1.523	-300	De hogere lasten zijn veroorzaakt door hogere uitgaven voor inhuur voor toezicht en handhaving. Deze extra uitgaven worden gedekt door de van het rijk en de provincie ontvangen compensatie-uitkeringen in het kader van de coronacrisis. Daarnaast is er een hogere toerekening van interne loonkosten aan dit programma, die wordt gecompenseerd door voordelen op andere programma's. Een totaalanalyse van de loonkosten is opgenomen in bijlage 1.	Extra uitgaven passen binnen het beleid of worden gecompenseerd door daaraan gerelateerde inkomsten; geen effect op het oordeel over de rechtmatigheid.
9. Bedrijvigheid	824	828	-4	De hogere lasten zijn veroorzaakt door een hogere toerekening van interne loonkosten aan dit programma, die wordt gecompenseerd door voordelen op andere programma's. Een totaalanalyse van de loonkosten is opgenomen in bijlage 1.	Extra uitgaven passen binnen het beleid; geen effect op het oordeel over de rechtmatigheid.
10. Weer aan het werk	15.272	17.791	-2.519	De hogere lasten zijn veroorzaakt door de uitvoering van de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo). De regeling is in de loop van 2020 in werking getreden in het kader van de coronacrisis met als doel om de nadelige effecten van de maatregelen voor zelfstandigen op te vangen. Gemeenten voeren deze regeling uit en hebben hiervoor een specifieke uitkering van het rijk ontvangen, waardoor de uitgaven op basis van nacalculatie volledig worden vergoed.	Extra uitgaven worden gecompenseerd door daaraan gerelateerde inkomsten; geen effect op het oordeel over de rechtmatigheid.
11. Bestuur en organisatie	3.008	3.374	-366	De hogere lasten worden veroorzaakt doordat een extra toevoeging nodig is aan de voorziening voor pensioenen van politieke ambtsdragers, die het gevolg is van een lagere voorgeschreven rekenrente voor de berekening van de noodzakelijke hoogte van de voorziening. Ook heeft in 2020 een afrekening over een aantal jaren plaats gevonden in het kader van de vennootschapsbelastingplicht voor de bouwgrondexploitatie. Deze lasten worden gedekt uit de reserve bouwgrondexploitatie. En ook is op dit programma de stelpost opgenomen voor de verlaging van de rentelasten van 3% naar 2,4%, waarvan de realisatie verantwoord is op het programma algemene dekkingsmiddelen; in bijlage 2 is een	Extra uitgaven zijn veroorzaakt door wettelijke verplichtingen of ze passen binnen het bestaande (financiële) beleid; geen effect op het oordeel over de rechtmatigheid.

				totaalanalyse van de kapitaallasten opgenomen, waarvan deze stelpost een onderdeel is.	
Overhead	9.703	9.768	-65	De hogere lasten zijn voornamelijk veroorzaakt door hogere juridische advieskosten en een hogere toerekening van interne loonkosten aan dit programma. Daar staat een lagere doorberekening van kapitaallasten tegenover. Een totaalanalyse van de loonkosten en de kapitaallasten is opgenomen in bijlage 1 en 2.	Extra uitgaven passen binnen het beleid; geen effect op het oordeel over de rechtmatigheid.
Resultaat bestemming	16.549	19.268	-2.719	De hogere 'lasten' zijn veroorzaakt doordat het saldo van de toevoegingen aan reserves resulteert in meer toevoegingen aan reserves dan begroot. De grootste afwijkingen betreffen de toevoegingen van het (voordelig) resultaat op het sociaal domein, de uitvoering van de BUIG, participatie, bouwgrondexploitatie (resultaten complexen) en organisatieontwikkeling (personele budgetten). Een uitgebreide toelichting/specificatie is opgenomen in de analyse van de resultaatbestemming.	Betreft uitvoering van bestaand beleid en werkwijze; in lijn met begroting dan wel besluitvorming van de raad; geen effect op het oordeel over de rechtmatigheid.
Investeringsen	Hogere uitgaven dan begroot			Op twee in 2020 afgesloten investeringskredieten is een overschrijding (groter dan € 25.000) op de uitgaven ontstaan. Een toelichting hierop is opgenomen in bijlage 2 van deze jaarstukken.	Past binnen het beleid; geen effect op het oordeel over de rechtmatigheid.

Financiële analyses per programma

1 | Opgroeien in Epe

Bedragen x € 1.000

	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Werkelijk 2020	Verschil 2020
Lasten	13.921	13.964	11.678	2.286
Baten	620	570	454	-116
Saldo	-13.301	-13.394	-11.224	2.170

Toelichting op mutaties in lasten en baten

+ is een voordeel
- is een nadeel
bedragen in € 1.000

Lasten:

· De begroting van de zorg in natura (ZIN) en de landelijke/ bovenregionale ingekochte zorg is gerelateerd aan de werkelijke uitgaven in 2018. De bestedingen zijn gebaseerd op de gedeclareerde zorg en een inschatting op basis van productieverantwoordingen van zorgaanbieders van de door hen in 2020 geleverde zorg. Dit leidt tot een voordeel op de zorg in natura (€ 1.442.000). Doordat eind 2019 een aantal Landelijke zorg trajecten gestart zijn welke in 2020 doorlopen, ontstaat op deze zorg een nadeel in 2020 (€ 136.000). In totaal resulteert dit in een voordeel.	1.30 6
· In 2020 is er meer gebruik gemaakt van jeugdbescherming trajecten dan in het basisjaar 2018. Deze toename komt voornamelijk vanuit andere 'goedkopere' zorgproducten binnen de jeugdbescherming wat zorgt voor een stijging van € 60.000.	60
· De kosten in het kader van de persoonsgebonden budgetten (PGB's) zijn gebaseerd op de uitgaven via de Sociale Verzekeringsbank (SVB). Dit levert een voordeel op. Definitieve afrekening op basis van de werkelijke uitgaven van de SVB vindt naar verwachting begin 2021 plaats.	28
<i>Alle hierboven genoemde onderdelen worden verrekend met de reserve risico sociaal domein en hebben geen invloed op het resultaat. Voor het totaalbeeld van de gedecentraliseerde taken Wmo en jeugdzorg wordt verwezen naar de paragraaf sociaal domein.</i>	
Overige voor- en nadelen:	
· De invoering van de uitbreiding van Vve uren van 10 naar 16 uur is uitgesteld van 1 januari 2020 naar 1 augustus 2020 (€ 130.000). Daarnaast is door de coronacrisis geen geld uitgegeven voor taalondersteuning in voor- en vroegschool en ouderbetrokkenheid (€ 30.000).	156
· In 2020 heeft onderzoek plaatsgevonden naar de wijze van beheer bij een Integraal Kind Centrum. Deze kosten worden gedekt uit de reserve onderwijshuisvesting.	-26
· Vanaf 1 september 2019 is het binnen het routegebonden vervoer (jeugdwet-, dagbesteding- en leerlingenvervoer) mogelijk om de werkelijke kosten op reizigersniveau per gemeente te berekenen. Voor onze begroting 2020 gold echter nog een andere vereveningssysteem. De nieuwe vastgestelde vereveningssysteem leidt tot een jaarlijks structureel voordeel van ruim twee ton. Daarnaast is er een incidentele onderschrijding omdat er minder leerlingenvervoer is geweest als gevolg van de schoolsluiting in de eerste helft van 2020. Vervoerders zijn hier conform de landelijke richtlijnen voor gecompenseerd.	249
· Voordeel kapitaallasten: in bijlage 2 is een totaalanalyse van de kapitaallasten opgenomen.	512

Baten:

· De baten in 2020 voor het onderwijsachterstandenbeleid (OAB) zijn hoger dan begroot. Niet bestede baten worden gestort in de VOB OAB en kunnen gedurende de OAB periode (2019-2022) worden besteed.	-126

2 | Actief in Epe

Bedragen x € 1.000

	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Werkelijk 2020	Verschil 2020
Lasten	4.462	4.208	4.545	-337
Baten	506	541	662	121
Saldo	-3.956	-3.667	-3.883	-216

Toelichting op mutaties in lasten en baten

+ is een voordeel
- is een nadeel
bedragen in € 1.000

Lasten:

- Het college heeft in 2019 besloten om bij te dragen aan de investering voor de renovaties van kunstgrasvelden om zo de accommodatie toekomstbestendig te maken. Deze kosten zijn gemaakt in 2020 en worden gedekt uit de reserve renovatie kunst- en natuurgrasvelden -63
- Door de coronacrisis zijn op dit programma uitgaven verantwoord die niet waren begroot. Het betreft op dit programma uitgaven voor aanvullende subsidies. Deze extra uitgaven worden gedekt door de van het rijk ontvangen compensatie-uitkering (verantwoord op programma algemene dekkingsmiddelen). In de paragraaf corona is een analyse en toelichting opgenomen op het geheel van de uitgaven en inkomsten in 2020 als gevolg van de coronacrisis. 235
- In 2020 is een subsidie verstrekt ten behoeve van het samenwerkingsplan Zichtstede. Dit wordt grotendeels gedekt vanuit de reserve Accommodaties II. -145

Baten:

- In 2020 is een subsidie lager vastgesteld dan beschikt. Hiervoor is een terugbetaling opgenomen, waardoor de baten in 2020 hoger zijn. 116

3 | Zorg en Opvang

Bedragen x € 1.000

	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Werkelijk 2020	Verschil 2020
Lasten	10.707	10.806	10.771	35
Baten	267	267	950	683
Saldo	-10.440	-10.539	-9.821	718

Toelichting op mutaties in lasten en baten

+ is een voordeel
- is een nadeel
bedragen in € 1.000

Lasten:

· De Wmo dagbesteding is getransformeerd naar een voorliggende voorziening, de Buurtpunten. Hierdoor worden er minder maatwerkvoorzieningen verstrekt.	410
· In de begroting 2020 is rekening gehouden met een procentuele bijdrage (€ 200.000) aan centrumgemeente Apeldoorn voor de uitvoering van Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (Oggz). Na het opstellen van de begroting is gekozen om deze taak zelf in te kopen. Vanwege o.a. ziekte onder personeel en corona (dit maakte het moeilijk om contact met inwoners te leggen) zijn er minder uren vanuit de Oggz ingezet in 2020 dan verwacht.	150
· Voor het opstellen van de begroting 2020 is bij individuele begeleiding de werkelijke uitgaven uit 2018 als basis genomen. De afgelopen jaren is een grotere stijging van het aantal cliënten zichtbaar dan waar in de begroting rekening mee is gehouden.	- 525
· In 2020 is er ten opzichte van de begroting minder uitgegeven aan pgb's voor begeleiding Wmo. De Sociale Verzekeringsbank (SVB) factureert maandelijks een bedrag aan de gemeente voor de verwachte uitgaven. De uitgaven van budgethouders lagen in 2020 lager dan in de begroting is opgenomen. Een oorzaak hiervoor is waarschijnlijk dat vanwege de coronacrisis minder begeleiding is geleverd er in 2020.	105
· In 2020 is minder dagbestedingsvervoer geweest als gevolg van de coronacrisis en de hiermee samenhangende maatregelen. Dit leidt tot minder uitgaven omdat er geen taxikosten betaald hoeven te worden. Vervoerders zijn hiervoor gecompenseerd conform de landelijke richtlijnen.	41
· Vanwege de coronacrisis is er minder gebruik gemaakt van kortdurend verblijf. Daarnaast is de pilot Logeerszorg in maart afgerond. In de pilotperiode zijn mantelzorgers extra gestimuleerd om gebruik te maken van deze voorziening. <i>Alle hierboven genoemde onderdelen worden verrekend met de reserve risico sociaal domein en hebben geen invloed op het resultaat. Voor het totaalbeeld van de gedecentraliseerde taken Wmo en jeugdzorg wordt verwezen naar de paragraaf sociaal domein.</i>	26
Overige voor- en nadelen:	
· In 2019 zijn de werkelijke uitgaven voor de levering van scootmobielen behoorlijk toegenomen. Deze stijging heeft zich in 2020 gestabiliseerd. De stijgende vraag naar scootmobielen (€ 25.000) en daarmee ook het onderhoudskosten (€ 189.000) is te relateren aan de demografische ontwikkeling en de aanzuigende vraag naar Wmo hulpmiddelen in verband met de invoering van het abonnementstarief.	- 214
· In 2020 is minder vraagafhankelijk vervoer geweest als gevolg van de coronacrisis en de hiermee samenhangende maatregelen. Dit leidt tot minder uitgaven omdat er geen taxikosten betaald hoeven te worden. Vervoerders zijn hiervoor gecompenseerd conform de landelijke richtlijnen.	286
· In 2020 hebben we te maken gehad met 3 woningaanpassingen die meer dan € 25.000 hebben gekost. Dit zorgt ervoor dat we in 2020 een grote overschrijding hebben op het budget voor de woningaanpassingen. Daarnaast merken we dat mensen langer thuis blijven wonen en daardoor ook eerder een beroep doen op de Wmo voor bijvoorbeeld een traplift of hulpmiddelen. Met de invoering van het abonnementstarief is het financieel ook aantrekkelijker geworden om een maatwerkvoorziening aan te vragen via de Wmo.	- 284
· De directe personele kosten van de afdelingen Ruimte en Samenleving toegerekend aan de programma's. Ten opzichte van de begroting is er een voordeel ontstaan. Het grootste onderdeel hiervan zijn de salariskosten. Een totaalanalyse van de salariskosten is opgenomen in bijlage 1.	76

Baten:

· Gemeente Apeldoorn voert als centrumgemeente het beleid Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen uit. Hiervoor krijgen zij geld vanuit het Rijk. In 2018 zijn er minder uitgaven voor Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen. Met de betreffende gemeente is afgesproken dat de overgebleven middelen herverdeeld worden. Het te ontvangen deel van Epe wordt gestort in de reserve risico sociaal domein	512
· In de septembercirculaire zijn extra structurele middelen opgenomen in de Decentralisatie Uitkering Vrouwen Opvang (DUVO). Gemeente Apeldoorn heeft deze middelen als centrumgemeente ontvangen. Binnen de aanpak huiselijk geweld waren er geen mogelijkheden om deze extra middelen in 2020 nog in te zetten. Alle regiogemeenten dragen uit eigen middelen bij aan de begroting Veilig Thuis Noord Oost Gelderland en kampen met tekorten op de budgetten sociaal domein. Daarom is besloten het overschot over te hevelen naar de regiogemeenten. Het budget kan worden ingezet voor onder andere het uitvoeren van lokale acties uit de uitvoeringsagenda. Het te ontvangen deel van Epe wordt gestort in de reserve risico sociaal domein	91
· Bij het opstellen van de begroting 2020 is er van uitgegaan dat de eigen bijdragen voor vervoer door de GR Basismobiliteit (PlusOV) verrekend zouden worden met de vervoerslasten. Omdat de eigen bijdragen echter als opbrengsten moeten worden gepresenteerd, ontstaat een voordeel in de baten.	37

4 | Leefbaar en Veilig

Bedragen x € 1.000

	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Werkelijk 2020	Verschil 2020
Lasten	2.289	2.279	2.019	260
Baten	2	2	-	-2
Saldo	-2.287	-2.277	-2.019	258

Toelichting op mutaties in lasten en baten

+ is een voordeel
- is een nadeel
bedragen in € 1.000

Lasten:

- Als gevolg van de coronasituatie zijn de uitgaven bij de Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland (VNOG) in 2020 169 aanzienlijk achtergebleven bij de begrote uitgaven. Onder meer oefeningen zijn niet doorgegaan en de crisisbestrijding leidde tot 'verdringing' van het reguliere werk. Daarnaast is de uitvoering van de Toekomstvisie nog niet op het beoogde niveau. Het financiële voordeel heeft er toe geleid dat de bijdrage van Epe aan de VNOG lager is. Een bedrag van € 169.000 wordt daardoor terug ontvangen.
- Diverse oorzaken hebben geleid tot een overschrijding op het onderhoud van de brandweerkazernes, uitgevoerd door de veiligheidsregio (VNOG). Het betreft onder andere onverwachte kosten van het herstel van de vloer van de kazerne in Oene, verplichte NEN-keuringen bij de kazernes, die eens in de 4-5 jaar moeten plaats vinden voor de elektrische installatie en kosten in verband met het noodzakelijk overzetten van het inbraakalarm van ISDN naar een internetprotocol. Daarnaast waren er meer dan gemiddeld controles nodig en waren er storingen die moesten worden opgelost. -30
- Hier staat tegenover dat de stelpost voor aanpassingen in de huisvesting van de brandweer niet behoefde te worden ingezet. 20
- Enkele structurele budgetten en een stelpost voor bevorderen leefbaarheid / gebiedsgericht werken zijn in 2020 niet ingezet voor dit doel door een tijdelijk lagere bezetting op dit beleidsveld. 66
- De directe personele kosten van de afdelingen Ruimte en Samenleving zijn toegerekend aan de programma's. Ten opzichte van de begroting is hierdoor op dit programma een nadeel ontstaan. Het grootste onderdeel hiervan zijn de salariskosten. Een totaalanalyse van de salariskosten is opgenomen in bijlage 1. -7
- Voordeel kapitaallasten: in bijlage 2 is een totaalanalyse van de kapitaallasten opgenomen. 15

5 | Ruimte en Wonen

Bedragen x € 1.000

	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Werkelijk 2020	Verschil 2020
Lasten	3.730	4.050	3.954	96
Baten	3.217	3.217	2.393	-824
Saldo	-513	-833	-1.561	-728

Toelichting op mutaties in lasten en baten

+ is een voordeel
- is een nadeel
bedragen in € 1.000

Lasten:

· Voordeel kapitaallasten: in bijlage 2 is een totaalanalyse van de kapitaallasten opgenomen.	101
· De directe personele kosten van de afdelingen Ruimte en Samenleving toegerekend aan de programma's. Ten opzichte van de begroting is er een voordeel ontstaan. Het grootste onderdeel hiervan zijn de salariskosten. Een totaalanalyse van de salariskosten is opgenomen in bijlage 1.	13
· Gelet op de ontwikkelingen in een juridische (schadestaat) procedure moet rekening worden gehouden met een schadebedrag en bijkomende kosten. Dit bedrag is in een voorziening opgenomen. Dekking vindt plaats uit de reserve bouwgrondexploitatie.	- 457
· Er is relatief weinig advies gevraagd aan SAOZ naar aanleiding van planschadeverzoeken. Daarnaast speelde in 2020 de coronacrisis. Er zijn weinig nieuwe initiatieven geweest, waar advies voor nodig was of dat er situaties zich voordeden waar specifiek advies voor nodig was. De grote lopende ontwikkelingen zijn vooral door externe partijen geïnitieerd, wat inhoudt dat de kosten ook daar lagen.	65
· Door de coronacrisis zijn op dit programma uitgaven verantwoord die niet waren begroot. Het betreft op dit uitgaven voor inhuur. Deze extra uitgaven worden gedekt door de van het rijk ontvangen compensatie-uitkering verantwoord op programma algemene dekkingsmiddelen). In de paragraaf corona is een analyse en toelichting opgenomen op het geheel van de uitgaven en inkomsten in 2020 als gevolg van de coronacrisis.	- 171
· Er zijn minder welstandsadviezen nodig geweest doordat er minder grote bouwprojecten waren, maar meer kleine (ver)bouwprojecten.	29
· Voor lagere lasten bouwgrondexploitatie wordt verwezen naar de paragraaf grondbeleid. Dit wordt verrekend met de reserve bouwgrondexploitatie waardoor dit geen effect heeft op het saldo van de jaarrekening.	453

Baten:

· Er zijn meer vergunningaanvragen voor kleinere (ver)bouwprojecten ontvangen. Hierdoor vielen de bouwkosten per aanvraag lager uit en daaraan gerelateerd de leges opbrengsten. Oorzaak van meer kleinere (ver)bouwprojecten komt vermoedelijk door de coronapandemie en thuiswerken, waardoor mensen behoefte hadden aan kleine aanpassingen aan woning of bijgebouw.	- 234
Een aantal grotere bouwprojecten dat was begroot, is door de coronacrisis niet aangevraagd. Vooral het participeren met de omgeving van de bouwlocatie is door corona een grote vertragende factor gebleken; naar schatting zo'n 1 tot 1,5 jaar. Verwachting is dat voor deze grotere bouwprojecten in 2021 alsnog vergunningen worden aangevraagd.	
Tegenover de lagere opbrengst staat een lagere storting in de reserve bouwleges, zodat dit geen effect heeft op het saldo van de jaarrekening.	
· Voor de lagere baten bouwgrondexploitatie wordt verwezen naar de paragraaf grondbeleid. De winsten zijn conform het beleid toegevoegd aan de reserve bouwgrondexploitatie en hebben daardoor geen effect op het saldo van de jaarrekening.	- 512
· Er zijn minder servicelasten gemaakt en daarom ook minder lasten doorberekend aan Tribuut. Dit leidt tot lagere inkomsten. Een deel van de opbrengst is geboekt op programma 13. Daar ontstaat een voordeel van € 12.000. Per saldo is het nadeel € 29.000.	-41
· Er was rekening gehouden met hogere huurinkomsten in verband met de verbouwing van Tribuut. Met Tribuut is na het opstellen van de begroting overeengekomen dat deze verhoging in gaat per 2021.	-20

6 | Epe op orde

Bedragen x € 1.000

	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Werkelijk 2020	Verschil 2020
Lasten	6.956	7.078	6.898	180
Baten	1.144	1.116	1.235	119
Saldo	-5.812	-5.962	-5.663	299

Toelichting op mutaties in lasten en baten

+ is een voordeel
- is een nadeel
bedragen in € 1.000

Lasten:

· De winterseizoenen in het begin en einde van 2020 zijn zachter geweest dan een gemiddeld winterseizoen. Hierdoor is minder inzet nodig geweest voor gladheidsbestrijding en is er minder zout gebruikt.	34
· In de eerste fase van het project Centrumplan Vaassen is een bodemsanering uitgevoerd. De kosten daarvan zijn gedekt uit de reserve structuurvisie en hebben daarmee geen invloed op het saldo van de jaarrekening.	-130
· In de eerste voortgangsrapportage van 2019 is al gemeld dat in het project Apeldoornseweg Vaassen onverwacht een bodemsanering noodzakelijk was.	-64
· Door de coronacrisis zijn op dit programma uitgaven verantwoord die niet waren begroot. Het betreft uitgaven voor het aanbrengen van markeringen en belijningen in de centra. Deze extra uitgaven worden gedekt door de van het Rijk ontvangen compensatie-uitkering (verantwoord op programma algemene dekkingsmiddelen). In de paragraaf corona is een analyse en toelichting opgenomen op het geheel van de uitgaven en inkomsten in 2020 als gevolg van de coronacrisis.	-58
· Als gevolg van werkzaamheden van nutsbedrijven in de openbare ruimte zijn herstelwerkzaamheden uitgevoerd aan wegverhardingen. Deze kosten worden via een degeneratievergoeding verhaald op de nutsbedrijven en hebben daarom geen invloed op het saldo van de jaarrekening.	-22
· Omdat er in 2020 meer begrafenissen plaatsvonden dan het gemiddelde waarop de begroting was gebaseerd heeft er geen onttrekking plaatsgevonden aan de voorziening begraven maar heeft er een toevoeging aan die voorziening plaatsgevonden.	-65
· De directe personele kosten van de afdelingen Ruimte en Samenleving toegerekend aan de programma's. Ten opzichte van de begroting is er een voordeel ontstaan. Het grootste onderdeel hiervan zijn de salariskosten. Een totaalanalyse van de salariskosten is opgenomen in bijlage 1.	44
· Voordeel kapitaallasten: in bijlage 2 is een totaalanalyse van de kapitaallasten opgenomen.	478

Baten:

· Als nutsbedrijven werkzaamheden uitvoeren die van invloed zijn op wegverhardingen dan ontvangt de gemeente daarvoor een vergoeding van hen. Vanwege het onzekere karakter worden deze vergoedingen niet als inkomsten in de begroting opgenomen. In 2020 zijn wel vergoedingen van nutsbedrijven ontvangen. Deze vergoeding wordt verrekend met de reserve herstel schade nutsbedrijven waardoor dit geen invloed heeft op het saldo van de jaarrekening.	84
· In 2020 hebben er meer begrafenissen plaatsgevonden dan het gemiddelde waarop de begroting gebaseerd is. Hierdoor zijn er meer inkomsten uit begraafrechten en afkoop van onderhoud binnengekomen en heeft de geraamde onttrekking uit de voorziening begraven niet plaatsgevonden. Door de verrekening met de voorziening heeft dit voordeel geen effect op het saldo van de jaarrekening.	46

7 | Duurzaamheid

Bedragen x € 1.000

	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Werkelijk 2020	Verschil 2020
Lasten	7.446	7.593	7.764	-171
Baten	7.260	7.505	7.203	-302
Saldo	-186	-88	-561	-473

Toelichting op mutaties in lasten en baten

+ is een voordeel
 - is een nadeel
 bedragen in € 1.000

Lasten:

· Door de coronacrisis zijn op dit programma uitgaven verantwoord die niet waren begroot. Het betreft uitgaven voor het inzamelen van grondstoffen.	-20
Deze extra uitgaven worden gedekt door de van het Rijk ontvangen compensatie-uitkering (verantwoord op programma algemene dekkingsmiddelen). In de paragraaf corona is een analyse en toelichting opgenomen op het geheel van de uitgaven en inkomsten in 2020 als gevolg van de coronacrisis.	
· In de eerste fase van het project Centrumplan Vaassen is een bodemsanering uitgevoerd tijdens de werkzaamheden aan het riool. De kosten daarvan waren voorzien en worden ten laste van de voorziening voor riolering gebracht. Daarmee heeft dit geen invloed op het saldo van de jaarrekening.	- 101
· In het gemeentelijk rioleringsplan was opgenomen dat in 2020 er een nieuw Gemeentelijk Waterplan opgesteld zal worden. In 2020 is aan dat plan gewerkt. De kosten daarvan worden ten laste van de voorziening voor riolering gebracht en hebben daarmee geen invloed op het saldo van de jaarrekening.	-28
· Axent voert voor de gemeente jaarlijks reiniging van riolering (35 km) en inspecties van riolering (15 km) uit. Omdat in het voorgaand jaar het aantal kilometers niet gehaald is, heeft er in 2020 een inhaalslag plaatsgevonden. Daarnaast bleek er uit de inspecties van 2020 dat er meer wortelgroei in het riool aanwezig was dan verwacht. Dit is voor de garantie van een goede doorstroming direct verwijderd. Daarnaast is het energieverbruik van de rioolgemalen hoger. Deze kosten worden gedekt vanuit de voorziening voor riolering en hebben daarmee geen invloed op het saldo van de jaarrekening.	-92
· Bij de begroting wordt uitgegaan van een standaard aantal huisaansluitingen op het riool bij het bepalen van de hoogte van het budget. In 2020 zijn er minder aansluitingen gerealiseerd hetgeen leidt tot een voordeel dat verrekend wordt met de voorziening riolering. Daarmee heeft het geen invloed op het saldo van de jaarrekening.	34
· Voor de uitvoering van de taken op het gebied van het energiebeleid is in 2020 onvoorzien meer subsidie ontvangen van Rijk en provincie voor het faciliteren van bedrijven en inwoners in de energie- en warmtetransitie. Dit heeft geleid tot een lagere aanspraak van de beschikbare gemeentelijke middelen. De voorziene taken zijn uitgevoerd en een deel van de gemaakte kosten zijn verantwoord op programma 5.	58
· De OVIJ verplicht voor de gemeente werkzaamheden uit in het kader van asbest. De kosten daarvan zijn pas met ingang 2021 in de gemeentelijke begroting opgenomen. Dit betekent dat de kosten die gemaakt zijn in 2020 leiden tot een nadeel van € 50k. Verder is in 2020 een onvoorzien onderzoek uitgevoerd naar de effecten van de transitie voor bodemregelgeving.	-66
· In de begroting 2020 was rekening gehouden dat de lasten voor de riolering hoger zouden zijn dan de baten wat tot gevolg zou hebben dat er een onttrekking aan de voorziening riolering zou moeten plaatsvinden. Dat zou leiden tot een opbrengst in de begroting. Echter in 2020 zijn de kosten voor riolering in totaliteit lager uitgekomen waardoor er een storting in de voorziening heeft plaatsgevonden. Dit leidt tot een nadeel op dit programma.	- 116
· In de voortgangsrapportage 2020 is al melding gemaakt dat een deel van de kosten voor de uitvoering van het nieuwe grondstoffenplan die voor de komende jaren waren geraamd toch in het jaar 2020 vallen.	- 170
· Voordeel kapitaallasten: in bijlage 2 is een totaalanalyse van de kapitaallasten opgenomen.	280
· De directe personele kosten van de afdelingen Ruimte en Samenleving toegerekend aan de programma's. Ten opzichte van de begroting is er een voordeel ontstaan. Het grootste onderdeel hiervan zijn de salariskosten. Een totaalanalyse van de salariskosten is opgenomen in bijlage 1.	33

Baten:

· De inzamelvergoeding over 2020 is in werkelijkheid lager dan in de begroting aangenomen. Met name de opbrengsten van PMD per ton zijn lager dan begroot. Tegelijkertijd is er wel meer PMD ingezameld wat dit tekort voor een deel compenseert.	- 118
· In de begroting 2020 was rekening gehouden dat de lasten voor de riolering hoger zouden zijn dan de baten wat tot gevolg zou hebben dat er een onttrekking aan de voorziening riolering zou moeten plaatsvinden. Dat zou leiden tot een opbrengst in de begroting. Echter in 2020 zijn de kosten voor riolering in totaliteit lager uitgekomen waardoor deze onttrekking aan de voorziening riolering niet heeft plaatsgevonden wat leidt tot een nadeel op dit programma.	- 216

8 | Toezicht en Handhaving

Bedragen x € 1.000

	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Werkelijk 2020	Vershil 2020
Lasten	1.239	1.223	1.523	-300
Baten	107	107	89	-18
Saldo	-1.132	-1.116	-1.434	-318

Toelichting op mutaties in lasten en baten

+ is een voordeel
 - is een nadeel
 bedragen in € 1.000

Lasten:

- Door de coronacrisis zijn op dit programma uitgaven verantwoord die niet waren begroot. Het betreft op dit programma uitgaven voor de inhuur voor toezicht en handhaving. Deze extra uitgaven worden gedekt door de van het rijk ontvangen compensatie-uitkering verantwoord op programma algemene dekkingsmiddelen). In de paragraaf corona is een analyse en toelichting opgenomen op het geheel van de uitgaven en inkomsten in 2020 als gevolg van de coronacrisis. - 152
- De directe personele kosten van de afdelingen Ruimte en Samenleving zijn toegerekend aan de programma's. Ten opzichte van de begroting is op dit programma een nadeel ontstaan. Het grootste onderdeel hiervan zijn de salariskosten. Een totaalanalyse van de salariskosten is opgenomen in bijlage 1. - 146

Baten:

- In 2020 zijn minder dwangsommen geïnd. Daardoor zijn lagere baten gerealiseerd dan begroot -35

9 | Bedrijvigheid

Bedragen x € 1.000

	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Werkelijk 2020	Verschil 2020
Lasten	790	824	828	-4
Baten	8	8	38	30
Saldo	-782	-816	-790	26

Toelichting op mutaties in lasten en baten

+ is een voordeel
 - is een nadeel
 bedragen in € 1.000

Lasten:

- Er zijn niet begrote uitgaven gedaan voor het project energieneutrale bedrijventerreinen. Deze zijn gedekt met een ontvangen subsidie. 24
- De directe personele kosten van de afdelingen Ruimte en Samenleving toegerekend aan de programma's. Ten opzichte van de begroting is er een nadeel ontstaan. Het grootste onderdeel hiervan zijn de salariskosten. Een totaalanalyse van de salariskosten is opgenomen in bijlage 1. - 34
- Voordeel kapitaallasten: in bijlage 2 is een totaalanalyse van de kapitaallasten opgenomen. 17

Baten:

- Er is een (niet begrote) subsidie ontvangen voor het project energieneutrale bedrijventerreinen. Hier staan lasten tegenover. 30

10 | Weer aan het werk

Bedragen x € 1.000

	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Werkelijk 2020	Verschil 2020
Lasten	15.378	15.272	17.791	-2.519
Baten	6.830	6.830	9.990	3.160
Saldo	-8.548	-8.442	-7.801	641

Toelichting op mutaties in lasten en baten

+ is een voordeel
- is een nadeel
bedragen in € 1.000

Lasten:

· In maart 2020 is de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) in werking getreden. De regeling heeft tot doel om zelfstandigen tijdelijk in hun levensonderhoud te voorzien en een lening te kunnen verstrekken voor bedrijfskapitaal om hiermee hun bedrijf tijdens de coronacrisis in stand te kunnen houden. Gemeenten voeren deze regeling uit en hebben hiervoor een specifieke uitkering van het Rijk ontvangen. De door de gemeenten gemaakte kosten worden voor elke gemeente individueel op basis van nacalculatie volledig vergoed (zie ook baten).	- 2.76 7
De uitvoering van de Tozo vindt plaats door het GROS (Gemeentelijk Regionaal Ondernemers Steunpunt en is een samenwerkingsverband van de gemeenten Apeldoorn en Deventer). De uitvoeringskosten worden ook uit deze kostenplaats bekostigd. Dit maakt onderdeel uit van het contract met Apeldoorn voor werk en inkomen.	
· In de prestatieafspraken met Lucrato is opgenomen dat het deel binnen het Participatiebudget dat bedoeld is voor Wsw-oud volledig overgaat van de gemeenten Epe, Apeldoorn en Heerde naar Lucrato. De raming was gebaseerd op de meicirculaire 2019. Het Wsw-budget is in de meicirculaire 2020 naar boven bijgesteld waardoor het verschil is ontstaan. Deze bijstelling heeft geen invloed op het saldo van de jaarrekening.	-280
· In de begroting 2020 was rekening gehouden met een extra bijdrage aan Lucrato van € 272.000. Deze raming was gebaseerd op het in de begroting van Lucrato opgenomen verlies. Het uiteindelijke verlies valt lager uit wat zorgt voor een lagere bijdrage (€ 45.000). Het voordeel wordt gestort in de reserve BUIG.	227
· Door de extra inzet op dienstverlening om mensen met een uitkering naar werk te begeleiden, zoals een extra consulent en de inzet van de WerkClub statushouders, is ook in de coronacrisis het aantal mensen met een uitkering lager dan verwacht. Door deze daling zijn de kosten van de uitkeringen verlaagd en ontstaat er een voordeel op de lasten. Door de landelijke toename van de uitkeringsgerechtigden is de rijksbijdrage BUIG naar boven bijgesteld (zie baten). Per saldo ontstaat een voordeel. Het resultaat wordt verrekend met de reserve BUIG en heeft geen invloed op het saldo van de jaarrekening.	96
· Conform de uitgangspunten vastgesteld in de kadernota Participatiewet is vanaf 2015 het reïntegriedeel van het participatiebudget met name ingezet voor de kansrijke klanten via zoveel mogelijk groepsgerichte aanpak. Er is in 2020 minder uitgegeven dan begroot. Het financiële voordeel wordt gestort in de reserve participatie.	180
· Binnen de contractafspraken met de gemeente Apeldoorn voor de uitvoering van de Participatiewet wordt een ander indexpercentage (2,7%) gehanteerd dan het indexpercentage (1,5%) waar in de begroting vanuit is gegaan. Hierdoor is er sprake van een nadeel ten opzichte van de begroting.	-68
· Tot 2020 had gemeente Epe een collectieve zorgverzekering voor minima in het beleid opgenomen. Deze regeling kon geen doorgang vinden omdat er voor 2020 geen zorgverzekering gevonden kon worden die een dergelijke verzekering kon aanbieden. Als alternatief is een compensatie voor de betaalde eigen bijdrage voor minima opgezet. In de begroting is nog rekening gehouden met de kosten van de collectieve zorgverzekering. De kosten voor de compensatie eigen bijdrage vallen lager uit dan de begroting van de oude regeling. Daarnaast is er minder beroep gedaan op de nieuwe regeling dan gedacht. Het resultaat wordt verrekend met de reserve minima.	179
· Door de coronacrisis zijn op dit programma uitgaven verantwoord die niet waren begroot. Het betreft op dit programma uitgaven voor de inhuur om de hogere aanvraag schuldhulpverlening op te vangen. Deze extra uitgaven worden gedekt door de van het rijk ontvangen compensatie-uitkering verantwoord op programma algemene dekkingsmiddelen). In de paragraaf corona is een analyse en toelichting opgenomen op het geheel van de uitgaven en inkomsten in 2020 als gevolg van de coronacrisis.	-34
· De directe personele kosten van de afdelingen Ruimte en Samenleving toegerekend aan de programma's. Ten opzichte van de begroting is er een voordeel ontstaan. Het grootste onderdeel hiervan zijn de salariskosten. Een totaalanalyse van de salariskosten is opgenomen in bijlage 1.	-14

Baten:

· In maart 2020 is de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) in werking getreden. Tegenover deze inkomsten staan verstrekkingen (zie lasten). De kosten en baten zijn in evenwicht en hebben geen invloed op het resultaat.	2.76 7
· Ondanks de coronacrisis zijn er meer terugvorderingen ontvangen dan begroot in 2020. Dit heeft geresulteerd in een voordeel welke verrekend worden met de reserve BUIG.	102
· Door de landelijke toename van de uitkeringsgerechtigden is de rijksbijdrage BUIG naar boven bijgesteld. Dit geeft een voordeel van € 320.000. In 2020 heeft een terugbetaling plaatsgevonden van € 43.000 van een in 2016 en 2017 ontvangen voorschot. Per saldo ontstaat een voordeel. Het resultaat wordt verrekend met de reserve BUIG en heeft geen invloed op het saldo van de jaarrekening.	277

11 | Bestuur en organisatie

Bedragen x € 1.000

	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Werkelijk 2020	Verschil 2020
Lasten	3.036	3.008	3.374	-366
Baten	385	385	340	-45
Saldo	-2.651	-2.623	-3.034	-411

Toelichting op mutaties in lasten en baten

+ is een voordeel
- is een nadeel
bedragen in € 1.000

Lasten:

- Als gevolg van een verlaging van de voorgeschreven rekenrente voor de berekening van de noodzakelijke hoogte van de voorziening voor pensioenen van politieke ambtsdragers, is in 2020 opnieuw een aanvullende toevoeging aan de voorziening noodzakelijk. - 117
- Per 1 januari 2016 is de vennootschapsbelastingplicht voor de gemeente van kracht geworden. Lang was onduidelijk wat het effect voor Epe zou zijn. Inmiddels is er meer duidelijkheid en zijn over de periode van 2016-2020 diverse (voorlopige) aanslagen en verrekeningen ontvangen. Deze hebben voor 97% betrekking op de bouwgrondexploitatie. Daarnaast zijn kosten voor advisering door een deskundige gemaakt (€ 20.000). Per saldo komt een bedrag van € 93.000 ten laste van 2020. Deze lasten worden grotendeels gedekt uit de reservering die hiervoor is opgenomen in de reserve bouwgrondexploitatie. Hierdoor is er vrijwel geen invloed op het saldo van de jaarrekening. Bij de nieuwe begroting zal worden afgewogen of hiervoor een structurele raming moet worden opgenomen in de begroting. -93
- In de begroting is een stelpost opgenomen in verband met beperking van de toerekening van apparaatskosten aan de grondexploitatie en investeringswerken van per saldo € 18.000; realisatie van deze post vindt plaats doordat in 2020 minder uren zijn toegerekend aan grondbedrijf en investeringen. De extra realisatie in 2020 bedraagt € 166.000 (nadelig, meer toegerekend aan reguliere exploitatie). Daarnaast is in de begroting een stelpost opgenomen voor beleidsintensiveringen ter grootte van € 17.000, voor het ondersteunen van onder meer een goede uitvoering van het collegeprogramma en het kunnen inspelen op maatschappelijke opgaven (o.a. duurzaamheid en gezondheid). In 2020 is deze stelpost door de coronasituatie nog niet ingezet. 35
- De uitgaven voor herstel van schades die niet onder de verzekeringsdekking vallen of onverzekerbaar zijn - waarvoor op dit programma een stelpost is opgenomen - zijn elders verantwoord. Met name op programma 1, onderwijsgebouwen. Per saldo is een voordeel ontstaan van circa € 21.000. 28
- Nadeel kapitaallasten: betreft de stelpost voor de verlaging van de rentelasten van 3% naar 2,4%; in bijlage 2 is een totaalanalyse van de kapitaallasten opgenomen, waarvan deze stelpost een onderdeel is. - 242
- De directe personele kosten van de afdelingen Ruimte en Samenleving zijn toegerekend aan de programma's. Ten opzichte van de begroting is op dit programma een voordeel ontstaan. Het grootste onderdeel hiervan zijn de salariskosten. Een totaalanalyse van de salariskosten is opgenomen in bijlage 1. 74

Baten:

- Als gevolg van de corona-situatie hebben er minder BRP verstrekkingen plaatsgevonden. -33

Algemene dekkingsmiddelen

Bedragen x € 1.000

	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Werkelijk 2020	Verschil 2020
Lasten	591	635	592	43
Baten	59.265	59.405	61.067	1.662
Saldo	58.674	58.770	60.475	1.705

Toelichting op mutaties in lasten en baten

+ is een voordeel
- is een nadeel
bedragen in € 1.000

Lasten:

- Het resultaat op de rentelasten bestaat uit lagere externe rentelasten en lagere interne rentelasten. Door een lagere doorberekening van de rente aan de programma's ontstaat een voordeel op de programma's, maar een nadeel op dit programma. Per saldo is sprake van een positief renteresultaat. -275
De interne rentelasten worden als bespaarde rente toegevoegd aan het totaal van de reserves en voorzieningen; in bijlage 2 is een totaalanalyse van de kapitaallasten (rente en afschrijving) opgenomen.
- Er is - vooruitlopend op de herijking van de algemene uitkering - een stelpost geraamd ter hoogte van de ruimte binnen het budget van het sociaal domein. Deze stelpost wordt gezien de uitstel van de herijking niet ingezet als dekking voor de verlaging van de algemene uitkering maar gestort in de reserve sociaal domein en heeft daardoor geen invloed op het saldo van de jaarrekening. 121
- In de begroting is een stelpost voor onvoorziene uitgaven opgenomen ter grootte van € 89.000. Deze is tot een bedrag van € 80.000 niet ingezet, waardoor een voordeel is ontstaan. 80
- De grote toevoeging aan de voorziening voor het risico van oninbare vorderingen hoefde in 2020 niet plaats te vinden. Een deel van de voorziening kan vrijvallen. Dit komt doordat het aantal dwangsommen dat in 2020 is opgelegd, lager is dan in de afgelopen jaren en doordat de processen rondom handhaving en invordering dwangsommen zijn verbeterd. Daarnaast zijn voordelen ontstaan bij de afwikkeling/ontvangst van enkele dwangsommen en er zijn enkele dwangsommen ingetrokken, waarvan een deel als dubieus was aangemerkt. Per saldo leidt dit er toe het saldo dubieuze debiteuren is verminderd. 196

Baten:

- Het drinkwaterbedrijf Vitens keert geen dividend uit vanwege de noodzaak van grote investeringen in de komende jaren. -90
- De raming van de algemene uitkering in de begroting 2020 is gebaseerd op de meicirculaire 2019. De septembercirculaire 2019 tot en met de decembercirculaire leveren een voordeel op. Het voordeel betreft hoofdlijnen: 2.06
 - coranacompensatie 1.324.000
 - sociaal domein 194.000
 - begeleiding statushouders 123.000
 - accres/hoeveelheidsverschillen 427.000
 Het netto effect op de jaarrekening bedraagt € 427.000 (aanpassing loon en prijscompensatie) 8
- De provincie heeft een subsidie beschikbaar gesteld voor coronagerelateerde kosten. Die kosten zijn in de programma's verantwoord. 94
- Een autonoom hogere waarde van de objecten die onder de forensenbelasting vallen, leidt tot een hogere opbrengst 53
(€ 32.000). Verder zijn er aanslagen opgelegd over eerdere jaren die vanwege een hogere waarde ruim € 20.000 hoger uitvallen dan verwacht.
- Door maatregelen in verband met corona is het aantal verwachte toeristische overnachtingen lager dan geraamd. Dit leidt tot een lagere opbrengst toeristenbelasting. Hiervoor heeft de gemeente compensatie ontvangen van het Rijk. -102
- Het aantal meters kabels en leidingen in gemeentegrond is vorig jaar opnieuw bepaald. Dit aantal valt lager uit dan in voorgaande jaren en leidt tot een lagere opbrengst precariobelasting. Het lagere aantal meters komt doordat er beter inzicht is gekomen in de percelen grond waarover de belasting geheven kan worden. Bij het opstellen van deze begroting was hiermee nog geen rekening gehouden. Omdat de opbrengst op begrotingsbasis in een reserve is gestort, heeft dit geen invloed op het saldo van de jaarrekening. -263
- Voor terrassen is het tarief naar € 0 verlaagd en het aantal ingenomen standplaatsen op de weekmarkten was lager vanwege de coronamaatregelen. -30
- De bespaarde rente over de eigen financieringsmiddelen valt per saldo lager uit dan waarmee op dit programma in de begroting rekening was gehouden. Er zijn twee oorzaken. -46
In de begroting was op dit programma nog uitgegaan van een rentepercentage van 3%; in de jaarrekening is gerekend met 2,4% (bespaarde) rente. Hierdoor ontstaat een nadeel.
Aan de andere kant is het totaal aan eigen financieringsmiddelen hoger dan waarmee in de begroting rekening werd gehouden; daardoor ontstaat een voordeel.
De bespaarde rente wordt toegevoegd aan de reserves, waardoor dit voordeel geen invloed heeft op het saldo van de jaarrekening.

Overhead

Bedragen x € 1.000

	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Werkelijk 2020	Verschil 2020
Lasten	9.790	9.017	9.284	-267
Baten				
Saldo	-9.790	-9.017	-9.284	-267

Toelichting op mutaties in lasten en baten

+ is een voordeel
- is een nadeel
bedragen in € 1.000

Lasten:

· Het budget voor juridische advisering is overschreden als gevolg van een voorschot dat moest worden betaald voor het (door de rechtbank) inhuren van een deskundige in een schadestaatprocedure.	-165
· Vertraging van een aantal ict-projecten heeft een voordeel tot gevolg. Het voordeel wordt verrekend met de reserve ict, waardoor dit geen invloed heeft op het saldo van de jaarrekening.	110
· Tijdens het masterplan vindt gelijktijdig groot onderhoud plaats. Het onderhoud was geraamd in 2020 maar wordt deels doorgeschoven naar 2021. Hierdoor is de werkelijke onttrekking aan de voorziening groot onderhoud gemeentehuis in 2020 lager dan begroot. Deze lagere onttrekking aan de voorziening heeft geen effect op het saldo van de jaarrekening.	-292
· Voordeel kapitaallasten: in bijlage 2 is een totaalanalyse van de kapitaallasten opgenomen.	847
· De directe personele kosten van de afdelingen Ruimte en Samenleving zijn toegerekend aan de programma's. Ten opzichte van de begroting is op het programma Overhead een nadeel ontstaan. Het grootste onderdeel hiervan zijn de salariskosten. Een totaalanalyse van de salariskosten is opgenomen in bijlage 1.	-761

Verplichte indicatoren

Verplichte indicatoren vanuit de regelgeving bij dit programma.

Indicator	2018	2019	2020	2021
Overheadkosten Begroot <i>De overheadkosten zoals begroot op taakveld 0.4 gedeeld door het totaal saldo van lasten (exclusief toevoegingen aan reserve).</i>	11,6%	12,5%	12,2%	10,7%
Overheadkosten Werkelijk <i>De overheadkosten zoals verantwoord op taakveld 0.4 gedeeld door het totaal saldo van lasten (exclusief toevoegingen aan reserve).</i>	11,7%	12,3%	11,5%	

Resultaatbestemming

Bedragen x € 1.000

	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Werkelijk 2020	Verschil 2020
Lasten	10.938	16.549	19.268	-2.719
Baten	11.767	16.633	16.356	-277
Saldo	829	84	-2.912	-2.996

Onder de 'mutaties in de reserves' wordt weergegeven welke toevoegingen en onttrekkingen aan reserves zijn gedaan in de jaarrekening. Het betreffen toevoegingen en onttrekkingen die zijn opgenomen in de begroting of uitvoering zijn van bestaand beleid. In onderstaande analyse worden de grotere afwijkingen (> € 50.000) tussen de begrote en werkelijke toevoegingen en onttrekkingen vermeld. Met het vaststellen van de jaarstukken gaat de gemeenteraad akkoord met de afwijkingen in de toevoegingen en onttrekkingen.

Toelichting op mutaties in lasten en baten

+ is een voordeel
- is een nadeel
bedragen in € 1.000

Lasten (toevoegingen aan reserves):

· Omdat in de exploitatie 2020 de uitgaven met betrekking tot ICT lager waren dan geraamd (onder andere door vertraging van projecten), is het voordeel dat hierdoor ontstaat toegevoegd aan de reserve ICT-investeringen, om zodoende toekomstige investeringen en uitgaven op dit gebied te kunnen bekostigen (- € 111.000). Door de vertraging in de uitvoering van het Masterplan gemeentehuis is de geplande toevoeging aan de reserve ICT nog niet gedaan (+ € 321.000).	210
· In de begroting 2020 is er rekening mee gehouden dat de opbrengst precariobelasting kabels en leidingen 2020 voor een belangrijk deel niet met zekerheid als gerealiseerd kan worden beschouwd. Daarom is een toevoeging aan de reserve precariobelasting begroot. Inmiddels is duidelijk dat de heffing over 2020 definitief is gerealiseerd (er is geen bezwaar ingediend); daarom vindt geen toevoeging aan de reserve precariobelasting plaats. Omdat bij de begrotingsbehandeling 2021 (nov. 2020) is besloten dat de opbrengst precariobelasting zal worden ingezet voor huisvesting onderwijs, is de opbrengst 2020 toegevoegd aan de reserve huisvesting onderwijsvoorzieningen. Omdat de opbrengst lager is dan begroot (zie hiervoor de toelichting onder de baten in het programma algemene dekkingsmiddelen) ontstaat binnen de resultaatbestemming een voordeel, per saldo is er geen invloed op het resultaat van de jaarrekening.	263
· Aan de reserve risico's sociaal domein is het (per saldo) voordelige resultaat op het sociaal domein toegevoegd. Dit resultaat is onder andere ontstaan door een voordeel op de inkoop van jeugdzorg (zorg in natura). Daarnaast is een positief resultaat ontstaan op de kosten van dagbesteding (transformatie naar een voorliggende voorziening) en is een voordelig resultaat ontstaan door de herverdeling van de rijksmiddelen die Apeldoorn ontving voor de uitvoering van maatschappelijke opvang/beschermd wonen. Een nadeel ontstond bij de uitgaven voor individuele begeleiding. Zie voor een nadere toelichting hierop met name de analyses in programma 1 en 3.	- 1.89 0
· De lasten van de regeling waarbij in 2020 een compensatie gegeven is voor de eigen bijdrage voor de zorgverzekering van minima, zijn lager uitgevallen dan de begroting die nog gebaseerd was op de oude regeling. Daarnaast is er minder dan verwacht een beroep gedaan op de nieuwe regeling. Het voordeel is toegevoegd aan de reserve minimabeleid (zie programma 10).	-163
· Conform de uitgangspunten vastgesteld in de kadernota Participatiewet is vanaf 2015 het reïntegratiedeel van het participatiebudget met name ingezet voor de kansrijke klanten via zoveel mogelijk groepsgerichte aanpak. In 2020 waren de uitgaven lager dan begroot. Het voordeel is toegevoegd aan de reserve participatie (zie programma 10).	-225
· Door diverse oorzaken is een voordeel ontstaan op de uitvoering van de BUIG (uitkeringen inkomensvoorzieningen). Het aantal mensen met een uitkering is lager dan verwacht, de uitkering van het rijk is hoger dan begroot en (de bijdrage in) het exploitatietekort van Lucrato is lager dan begroot. Het voordelige resultaat dat per saldo is ontstaan is toegevoegd aan de reserve BUIG, waardoor er geen effect is op het resultaat van de jaarrekening (zie programma 10).	-713
· Omdat de opbrengst van de bouwleges in 2020 lager is dan de begroting, is ook de toevoeging aan de reserve egalisatie opbrengst bouwleges lager. De lagere opbrengst is veroorzaakt door lagere bouwkosten en door een lager aantal grote bouwprojecten dan verwacht (zie programma 5).	192
· Op een aantal plannen van de bouwgrondexploitatie konden winsten worden verantwoord; deze zijn conform het beleid toegevoegd aan de reserve bouwgrondexploitatie, waardoor dit geen invloed heeft op het saldo van de jaarrekening. Winsten worden niet op voorhand in de begroting geraamd, maar er is al wel rekening mee gehouden bij de bepaling van de noodzakelijke hoogte van de reserve bij de begroting 2021 (zie programma 5).	-232
· Binnen de budgetten voor personeelskosten zijn incidentele bedragen/budgetten gereserveerd, die niet zijn uitgegeven in 2020. Deze budgetten worden overgeheveld naar 2021 door deze toe te voegen aan de reserve organisatieontwikkeling/ langdurig zieken.	-251
· In 2020 kon een opbrengst worden verantwoord van € 84.000 doordat afrekeningen zijn opgesteld in het kader van werkzaamheden die door nutsbedrijven worden uitgevoerd bij wegverhardingen. Hiervoor ontvangt de gemeente een vergoeding. Deze (niet geraamde) opbrengst is toegevoegd aan de reserve 'herstel schade nutsbedrijven' (zie programma 6).	-84
· Door het later dan gepland starten van projecten en door langere en cyclische doorlooptijden, worden (in de begroting) eenmalig beschikbare middelen later dan begroot toegevoegd aan de reserve kapitaallasten. In 2020 speelde dit met name bij de renovatie van het gemeentehuis (masterplan).	138
· De toevoeging aan de reserve 'bespaarde rente' is hoger dan geraamd, omdat deze gebaseerd is op de beginstand van de reserves en voorzieningen. De beginstand van de reserves en voorzieningen was hoger dan waarvan bij het opstellen van de begroting was uitgegaan, waardoor ook de toevoeging hoger is. Tegelijk is hier het effect zichtbaar van de renteverlaging van 3 naar 2,4% (zie de stelpost hiervoor op programma 11). Dit heeft een verlagend effect op de toevoeging. Het 'renteresultaat' is toegelicht in de analyse van de kapitaallasten (bijlage 2).	75

Baten (onttrekkingen aan reserves):

· Door een rechterlijk vonnis in een juridische (schadestaat) procedure moet gemeente Epe een schadebedrag en bijkomende kosten betalen. Hiervoor is een financiële voorziening gevormd, welke gedekt wordt uit de reserve bouwgrondexploitatie. Daarnaast wordt de te betalen (voorlopige aanslag) vennootschapsbelasting over een reeks van jaren (bouwgrondexploitatie) gedekt uit deze reserve (zie programma 11).	591
· Ter dekking van de subsidie die is verstrekt voor het samenwerkingsplan regio/CVO (Zichtstede) is een onttrekking gedaan aan de middelen die hiervoor destijds waren opgenomen in de reserve accommodaties II (zie programma 2).	107
· Bij de afronding van het Programma landschap 2014-2017 in 2020 is een laatste onttrekking gedaan aan de reserve landschapsversterking. Omdat het doel waarvoor de reserve was ingesteld is vervallen, vallen de nog resterende middelen van ruim € 40.000 vrij ten gunste van het jaarrekening saldo.	59
· Omdat in 2020 minder is uitgegeven voor het onderhoud van de wegen dan begroot, is de verrekening met de reserve onderhoud wegen eveneens lager dan begroot.	-167
· Omdat de vervanging van de openbare verlichting cyclisch plaats vindt, fluctueren de jaarlijkse lasten hiervan. Doordat de uitgaven in 2020 hoger waren dan het gemiddelde, is ook de dekking uit de reserve hoger.	370
· Het saldo van de voor- en nadelen op het gebied van afvalinzameling en -verwerking wordt verrekend met de reserve afval. Bij de begroting 2020 was uitgegaan van een onttrekking aan de reserve. Echter doordat het saldo in de reserve bij de jaarrekening 2019 volledig is ingezet kan de voor 2020 geplande onttrekking niet worden gedaan.	-274
· In 2019 is besloten om bij te dragen aan de investering voor de renovaties van kunstgrasvelden om zo de accommodaties toekomstbestendig te maken. Voor één van de accommodaties zijn de uitgaven gedaan in 2020. De uitgaven worden gedekt uit de reserve renovatie kunst- en natuurgrasvelden.	62
· Omdat de uitgaven en investeringen die uit de reserve ICT worden gedekt, lager waren dan geraamd (met name door het nog niet afronden van projecten zoals de ict-visie, het masterplan gemeentehuis en het nieuwe financiële systeem), is ook de dekking (onttrekking) uit de reserve ICT-investeringen lager.	-680
· Door het later dan gepland uitvoeren van de renovatie van het gemeentehuis (masterplan), zullen de geplande onttrekkingen aan de reserve toekomstbestendige organisatie/huisvesting en de reserve eenmalige dekkingsmiddelen later plaats vinden.	-390
· Voor diverse investeringen uit het investeringsplan worden de kapitaallasten gedekt door een onttrekking aan de reserve kapitaallasten. Door het nog niet realiseren of afronden van (een deel van) deze investeringen, zijn nog geen kapitaallasten geboekt en daarom vindt ook nog geen dekking uit de reserve plaats. De kapitaallasten worden conform het financieel beleid voor het eerst geboekt in het jaar na afronding van de investering. Zie ook de analyse van de kapitaallasten (bijlage 2).	-332
· Diverse uitgaven op het gebied van personeel en organisatie, waarvoor middelen zijn gereserveerd in de reserve organisatieontwikkeling / langdurige ziekte, worden gedekt door een onttrekking aan deze reserve. Doordat sommige geplande uitgaven zijn uitgesteld of een langere looptijd hebben, is een lager bedrag onttrokken dan begroot.	103

Overzicht van algemene dekkingsmiddelen

Verplichte indicatoren vanuit de regelgeving bij dit programma.

Indicator	2017	2018	2019	2020
Woonlasten éénpersoonshuishouden <i>Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.</i>	587	544	602	605
Woonlasten meerpersoonshuishouden <i>Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.</i>	662	620	679	689
WOZ-waarde woningen <i>De gemiddelde WOZ waarde van woningen in 1.000 euro.</i>	262	275	287	312

Specificatie algemene dekkingsmiddelen

In de onderstaande tabel treft u het overzicht aan van de algemene dekkingsmiddelen. Deze inkomsten kenmerken zich door hun vrije bestedingsdoel. Voor de analyse van de belangrijkste verschillen wordt verwezen naar de financiële analyse algemene dekkingsmiddelen.

	Begroot 2020	Begroot 2020 na wijziging	Realisatie 2020
- Onroerend zaakbelasting	5.824	5.824	5.806
- Hondenbelasting	77	77	73
- Precariobelasting	2.347	2.347	2.054
- Forensenbelasting	313	313	366
- Toeristenbelasting	730	730	628
- Opbrengst belastingen algemeen	-697	-689	-701
- Kosten	-457	-505	-505
Subtotaal lokale heffingen	8.137	8.097	7.721
- Algemene uitkering	48.751	48.886	51.170
- Dividend uitkering	166	166	77
- Saldo financieringsfunctie	1.745	1.745	1.432
- Overige algemene dekkingsmiddelen	-125	-125	76
Totale algemene dekkingsmiddelen	58.674	58.770	60.476

Verschillen in optelling ontstaan door afronding.

Toelichting:

Lokale heffingen:

Betreft de heffingen waarvan de bestedingen niet wettelijk gebonden zijn. Voor meer informatie over de bruto-opbrengsten uit lokale heffingen wordt verwezen naar de paragraaf lokale heffingen. De opbrengst algemeen omvat de teruggevorderde invorderingskosten, alsmede de uitgekeerde woonlastenverlichting. De kosten betreft de aan Tribuut betaalde bijdrage in verband met deze heffingen.

Algemene uitkering:

Het gepresenteerde bedrag voor de algemene uitkering is inclusief het budget Wmo en verrekeningen die betrekking hebben op voorgaande jaren.

Dividend:

Dividend wordt ontvangen van de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) en van waterbedrijf Vitens.

Saldo financieringsfunctie:

Onder het saldo van de financieringsfunctie wordt verstaan het saldo van (a) de betaalde rente over de aangegane leningen en over de aangetrokken middelen in rekening courant en (b) de ontvangen rente over de uitzettingen.

Overige algemene dekkingsmiddelen:

Dit is de toegerekende rente over de eigen financieringsmiddelen en overige niet aan de andere categorieën toe te rekenen algemene dekkingsmiddelen.

Overzicht aanwending post Onvoorzien

In de onderstaande tabel wordt de (eventuele) aanwending van het in de begroting opgenomen bedrag voor onvoorziene uitgaven verantwoord.

<i>(bedragen in euro)</i>	Bedrag
Begroting 2020	89.000
Begroting 2020 na wijziging	80.000
Besteding 2020	-
Saldo onvoorzien per einde boekjaar	80.000

Overzicht incidentele lasten en baten

<i>bedragen in € 1.000</i>	Incidentele lasten			Incidentele baten		
	Begroting	Begroting na wijziging	Realisatie	Begroting	Begroting na wijziging	Realisatie
1. Opgroeien in Epe	163	163	158	-	-	-
2. Actief in Epe	801	161	161	-	-	-
3. Zorg en Opvang	547	288	360	-	-	109
4. Leefbaar en veilig	419	-	-	-	-	-
5. Ruimte en wonen	921	430	437	-	-	-
6. Epe op orde	161	40	44	-	-	-
7. Duurzaamheid	629	238	181	-	-	-
8. Toezicht en handhaving	175	165	114	-	-	-
9. Bedrijvigheid	421	304	24	-	-	30
10. Weer aan het werk	593	213	2.980	-	-	2.767
11. Bestuur en Organisatie	102	42	11	-	-	-
Overhead	816	265	140	-	-	-
Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-	-	-	-
Mutaties in reserves	7.965	14.519	17.441	6.784	13.164	14.378
Totaal	13.715	16.827	22.051	6.784	13.164	17.284

Uit het overzicht blijkt dat de in deze jaarrekening verantwoorde incidentele lasten hoger zijn dan de incidentele baten. Hieruit wordt geconcludeerd dat de structurele lasten worden gedekt door structurele baten en een deel van de incidentele lasten gedekt wordt uit structurele baten. Uitgaven en inkomsten die voortkomen uit Corona zijn bestempeld als structureel met uitzondering van de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo).

Toelichting incidentele bedragen in de realisatie > € 50.000:

Programma 1:

- Projectleiding toekomstbestendige huisvesting € 63.500
- Onderwijs aan nieuwkomerskinderen NT2 klas € 50.000

Programma 2:

- Stimuleringsregeling jeugd € 121.000

Programma 3:

- Projecten transformatie sociaal domein € 172.000
- Maatschappelijke begeleiding statushouders € 131.000
- Extra Rijksmiddelen statushouders € 109.000

Programma 5:

- Invoering van de Omgevingswet € 375.000.

Programma 7:

- Energietransitie € 123.000

Programma 8:

- Vitale Vakantieparken € 114.000

Programma 10:

- Pilots en projecten uitkeringsbestand € 213.000
- Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) € 2.767.000

Overhead:

- Raadsinformatiesysteem € 26.000
- Sterk Werk € 60.000

Mutaties in reserves (groter dan € 500.000):

- Toevoeging aan de Reserve risico sociaal domein € 1.890.000
- Toevoeging aan de Reserve BUIG € 695.000
- Onttrekking aan de Reserve ICT € 678.000

Overzicht van structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Dit overzicht ondersteunt bij de bepaling en de beoordeling van het structurele evenwicht voor 2020.

Bedragen in € 1.000	Structurele toevoeging			Structurele onttrekking		
	Begroting	Begroting na wijziging	Realisatie	Begroting	Begroting na wijziging	Realisatie
Enmalige dekkingsmiddelen	-	-	-	500	500	500
ICT investeringen	437	437	437	647	647	279
Vervanging openbare verlichting	270	270	270	399	399	399
Overdracht fietspaden RGV	-	-	-	45	45	45
Vervanging bruggen	70	70	70	-	-	-
Verkoop aandelen Vitens	-	-	-	155	155	155
Aflossing achtergestelde lening Vitens	204	204	204	61	61	48
Verkoop aandelen VNB	29	29	29	118	118	118
Aflossing achtergestelde lening Nuon	45	45	45	57	57	45
Egalisatie winstuitkering Nuon	14	14	14	54	54	54
Meubilair gymlokalen	22	22	22	20	20	18
Huisvesting onderwijsvoorzieningen	500	500	500	25	25	25
Participatie	-	-	-	26	26	26
Starterslening	59	59	49	11	11	8
Egalisatie opbrengst bouwleges	372	372	179	631	631	-
Dekking kapitaallasten	-	-	-	654	654	258
Onderhoud abri's	8	8	8	-	-	-
Totaal	2.030	2.030	1.827	3.403	3.403	1.978

Bezoldiging topfunctionarissen

De Wet Normering Topinkomens (WNT) stelt een maximum aan de bezoldiging van topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector.
De toegekende bezoldigingen liggen onder de bezoldigingsnorm.

Gegevens 2020			
	C. Kats	D. Kattenberg	V.J.S.M. Smit
Functiegegevens:			
	Gemeentesecretaris	Griffier	Griffier
Aanvang en einde dienstverband	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12	-
Omvang dienstverband (in fte)	1	0,89	-
Dienstbetrekking	ja	ja	-
Bezoldiging 2020:			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	108.243	74.861	-
Beloningen betaalbaar op termijn	19.601	13.440	-
Subtotaal	127.844	88.301	-
Individueel toepasselijk WNT-maximum	201.000	178.667	-
Onverschuldigd betaald bedrag	n.v.t.	n.v.t.	-
Totale bezoldiging 2020:	127.844	88.301	-
Motivering indien overschrijding	n.v.t.	n.v.t.	-
Toelichting vordering onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	-

Gegevens 2019			
	1/1 - 31/12	1-6 t/m 31-12	1-1 t/m 10-7
Aanvang en einde dienstverband in 2019	1/1 - 31/12	1-6 t/m 31-12	1-1 t/m 10-7
Omvang dienstverband 2019 (in fte)	1	0,89	1
Dienstbetrekking	ja	ja	ja
Bezoldiging 2019:			
Beloning	103.674	41.715	38.842
Beloningen betaalbaar op termijn	18.034	7.336	6.963
Subtotaal	121.708	49.051	45.805
Toepasselijk WNT-maximum	194.000	101.104	101.104
Onverschuldigd betaald bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Totale bezoldiging 2019:	121.708	49.051	45.805

Gerealiseerde baten en lasten per taakveld

Programma / taakvelden		Baten	Lasten	Saldo
Programma 1: Opgroeien in Epe		453.996	11.678.052	-11.224.056
4.1	Openbaar basisonderwijs	10.752	182.055	-171.303
4.2	Onderwijshuisvesting	4.170	1.351.332	-1.347.162
4.3	Onderwijsbeleid en leerling zaken	420.457	1.668.054	-1.247.597
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-	88.921	-88.921
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	18.617	721.515	-702.899
6.2	Wijkteams	-	656.145	-656.145
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	-	5.613.940	-5.613.940
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	-	539.284	-539.284
7.1	Volksgezondheid	-	856.807	-856.807
Programma 2: Actief in Epe		661.828	4.545.238	-3.883.410
5.1	Sportbeleid en activering	46.715	402.174	-355.458
5.2	Sportaccommodaties	311.458	1.697.765	-1.386.307
5.3	Cultuur: presentatie, productie, participatie	-	550.534	-550.534
5.4	Musea	-	44.209	-44.209
5.6	Media	81.316	620.347	-539.031
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	222.339	1.230.210	-1.007.871
Programma 3: Zorg en opvang		950.113	10.771.074	-9.820.961
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	600	992.196	-991.596
6.2	Wijkteams	19.210	665.637	-646.428
6.3	Inkomensregelingen	27.632	335.150	-307.518
6.4	Begeleide participatie	-	781.853	-781.853
6.5	Arbeidsparticipatie	-	-5.300	5.300
6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	2.668	1.717.447	-1.714.779
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	296.125	5.659.167	-5.363.042
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	603.879	348.849	255.030
7.1	Volksgezondheid	-	276.076	-276.076
Programma 4: Leefbaar en veilig		-	2.018.579	-2.018.579
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	-	1.905.164	-1.905.164
1.2	Openbare orde en veiligheid	-	97.371	-97.371
7.1	Volksgezondheid	-	7.620	-7.620
8.3	Wonen en bouwen	-	8.424	-8.424
Programma 5: Ruimte en wonen		2.392.796	3.954.356	-1.561.560
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	510.893	649.485	-138.592
5.4	Musea	76.692	208.586	-131.893
5.5	Cultureel erfgoed	-	37.705	-37.705
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	58.951	92.653	-33.702
8.1	Ruimtelijke ordening	89.678	1.491.905	-1.402.227
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijven terreinen)	699.644	710.378	-10.734
8.3	Wonen en bouwen	956.937	763.644	193.292
Programma 6: Epe op orde		1.235.597	6.898.329	-5.662.732
2.1	Verkeer en vervoer	122.538	4.101.585	-3.979.047
2.2	Parkeren	444	22.016	-21.572
2.5	Openbaar vervoer	-	668	-668
5.5	Cultureel erfgoed	21.535	77.645	-56.110
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	227.551	1.798.358	-1.570.807
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	863.529	898.057	-34.528
Programma 7: Duurzaamheid		7.202.941	7.763.992	-561.051

0.64	Belastingen overig	6.866	4.914	1.952
7.2	Riolering	2.772.531	2.568.381	204.151
7.3	Afval	4.161.937	3.805.029	356.908
7.4	Milieubeheer	261.607	1.385.669	-1.124.062
Programma 8: Toezicht en handhaving		89.057	1.523.317	-1.434.260
1.2	Openbare orde en veiligheid	66.357	728.097	-661.739
8.1	Ruimtelijke ordening	-	114.056	-114.056
8.3	Wonen en bouwen	22.700	681.165	-658.465
Programma 9: Bedrijvigheid		37.556	828.042	-790.486
2.1	Verkeer en vervoer	-	51.954	-51.954
3.1	Economische ontwikkeling	30.000	135.748	-105.748
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-	124.732	-124.732
3.4	Economische promotie	5.828	291.971	-286.143
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1.728	223.637	-221.909
Programma 10: Weer aan het werk		9.989.741	17.790.631	-7.800.890
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	2.870.631	164.484	2.706.147
6.3	Inkomensregelingen	7.119.111	11.688.660	-4.569.549
6.4	Begeleide participatie	-	4.685.154	-4.685.154
6.5	Arbeidsparticipatie	-	612.346	-612.346
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	-	639.987	-639.987
Programma 11: Bestuur en organisatie		340.172	3.373.707	-3.033.536
0.1	Bestuur	-	2.034.485	-2.034.485
0.2	Burgerzaken	340.172	1.082.352	-742.180
0.8	Overige baten en lasten	-	163.787	-163.787
0.9	Vennootschapsbelasting	-	93.084	-93.084
Overzicht algemene dekkingsmiddelen		61.067.424	591.836	60.475.588
0.5	Treasury	1.666.572	157.694	1.508.878
0.61	OZB woningen	4.276.234	346.067	3.930.167
0.62	OZB niet-woningen	1.530.067	80.510	1.449.557
0.64	Belastingen overig	1.426.855	25.637	1.401.218
0.7	Algemene en overige uitkeringen	51.169.565	-	51.169.565
0.8	Overige baten en lasten	4.873	-70.885	75.758
3.4	Economische promotie	993.258	52.813	940.445
Overhead		483.819	9.768.185	-9.284.365
0.4	Overhead	483.819	9.768.185	-9.284.365
Resultaatbestemming		16.356.034	19.267.543	-2.911.509
0.10	Mutaties reserves	16.356.034	19.267.543	-2.911.509
Gerealiseerd resultaat		101.261.074	100.772.881	488.193

Balans per 31 december 2020

(bedragen x € 1.000,-)

ACTIVA	31-12-2020	31-12-2019	PASSIVA	31-12-2020	31-12-2019
Vaste activa			Vaste passiva		
Immateriële vaste activa	151	166	Eigen vermogen	60.775	57.376
- Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en saldo agio/disagio	-	-	- Algemene reserve	3.880	4.446
- Kosten van onderzoek en ontwikkeling	-	-	- Bestemmingsreserves		
- Bijdragen aan activa in eigendom van derden	151	166	· Voor egalisatie van tarieven	250	247
			· Overige bestemmingsreserves	56.158	52.316
Materiële vaste activa	59.679	55.638	· Gerealiseerd resultaat	488	367
- Investerings met een economisch nut					
- gronden uitgegeven in erfpacht	-	-	Voorzieningen	9.261	8.387
- overige investeringen met een economisch nut	31.563	30.685	- Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	5.106	4.516
- Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.	19.758	18.634	- Onderhoudsegalisatievoorzieningen	2.183	2.111
- Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut	8.358	6.319	- Door derden beklemde middelen met een specifieke toepassingsrichting	1.972	1.759
Financiële vaste activa	5.322	4.953	Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	-	-
- Kapitaalverstrekkingen aan:			- Obligatieleningen	-	-
- deelnemingen	-	-	- Onderhandse leningen van:		
- gemeenschappelijke regelingen	-	-	· binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	-	-
- overige verbonden partijen	-	-	· binnenlandse banken en overige financiële instellingen	-	-
- Leningen aan:			· binnenlandse bedrijven	-	-
- woningbouwcorporaties	-	-	· overige binnenlandse sectoren	-	-
			· buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige sectoren	-	-

- deelnemingen	-	-	-	- Door derden belegde gelden	-	-
- overige verbonden partijen	-	-	-	- Verplichtingen uit hoofde van financial-lease overeenkomsten	-	-
- Overige langlopende leningen u/g	5.128	4.759				
- Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	194	194				
- Bijdragen aan activa in eigendom van derden	-	-				
Totaal vaste activa		65.152	60.758	Totaal vaste passiva	70.036	65.763
Viottende activa				Viottende passiva		
Voorraden		564-	393-	Netto viottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar	4.849	5.899
- Grond- en hulpstoffen				- Kasgeldleningen	-	-
- Onderhanden werk, waaronder gronden in exploitatie door gemeente	564-	393-		- Banksaldi	-	-
- Gereed product en handelsgoederen	-	-		- Overige schulden	4.849	5.624
- Vooruitbetalingen				- Uitzettingen in's Rijks schatkist	-	275
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		4.059	2.594	Overlopende passiva	5.422	2.098
- Vorderingen op openbare lichamen	234	122		- Nog te betalen bedragen	1.198	1.706
- Verstrekte kasgeldleningen	-	-		- Vooruit ontvangen bedragen (overheidslichamen)	4.203	373
- Uitzettingen in's Rijks schatkist	596	-		- Vooruit ontvangen bedragen (overig)	21	20
- Rekening-courantverhoudingen met niet financiële instellingen	-	-				
- Overige vorderingen	3.230	2.473				
- Overige uitzettingen	-	-				
Liquide middelen		79	2			
- Kassaldi	1	1				
- Banksaldi	78	1				

Overlopende activa	11.580	10.799
Totaal vlottende activa	15.155	13.002
Totaal generaal	80.307	73.760

Totaal vlottende passiva	10.271	7.997
Totaal generaal	80.307	73.760

Borg en garantstellingen	111.927	107.522

Toelichting op de balans

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividend van deelnemingen wordt als bate genomen in het jaar volgend op het jaar waarop het dividend betrekking heeft.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Omdat het niet is toegestaan om voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume op te nemen, worden sommige personele lasten toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (reorganisaties) dient wel een verplichting opgenomen te worden. In de verslagperiode is hiervan geen sprake geweest.

In de jaarrekening zijn onder overlopende passiva opgenomen de van overheidslichamen ontvangen maar nog niet bestede voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.

Grondslagen voor de balans

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijging- c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn.

De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in 5 jaar afgeschreven.

De afschrijving van de geactiveerde kosten van onderzoek en ontwikkeling vangt aan bij ingebruikneming van het gerelateerde materiële vaste actief.

Afsluitkosten van opgenomen geldleningen worden afgeschreven in de looptijd van de betrokken geldlening.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden kunnen worden geactiveerd. Dergelijke geactiveerde bijdragen zijn gewaardeerd op het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen.

De verleende bijdragen worden afgeschreven over de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door de gemeente gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publieke taak.

Materiële vaste activa met economisch nut

In erfpacht uitgegeven gronden.

De in erfpacht uitgegeven percelen zijn gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs (i.c. de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen). Percelen waarvan de erfpacht eeuwigdurend is afgekocht zijn tegen een geringe registratiewaarde opgenomen.

Investeringsbijdragen met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijging- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het netto investeringsbedrag afgeschreven.

De nog niet in exploitatie genomen bouwgronden zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, dan wel lagere marktwaarde.

Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven over de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven. Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. Op investeringen die zijn gerealiseerd tot en met 2016 is in sommige gevallen eenmalig extra afgeschreven zonder economische noodzaak (ter vermindering van toekomstige lasten) of zijn reserves op de investeringen afgeboekt (investeringen met een maatschappelijk nut). Vanaf 2017 worden (door gewijzigde regelgeving) investeringen in alle gevallen geactiveerd en afgeschreven. De gehanteerde afschrijvingstermijnen vloeien voort uit de Nota activerings- en afschrijvingsbeleid en bedragen in jaren:

Activa soort	Termijn
Gronden en terreinen	n.v.t.
Woonruimten	40
Bedrijfsgebouwen	15 - 40
Grond, weg en waterbouwkundige werken	5 - 40
Vervoermiddelen	6 - 15
Machines, apparaten en installaties	5 - 15
Overige materiële vaste activa waaronder inventarissen	5 - 10
Automatisering hardware/software	4 - 10

Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut.

Infrastructurele werken in de openbare ruimte, zoals bijvoorbeeld wegen, pleinen, bruggen, viaducten en parken, worden geactiveerd en afgeschreven. De ondergrond van deze werken wordt daarbij als integraal onderdeel van het werk beschouwd (en dus ook afgeschreven volgens bovenstaande afschrijvingstermijnen). Voor zover specifieke dekking van de investeringsuitgaven aanwezig is binnen reserves of eenmalige middelen, worden deze eenmalige middelen toegevoegd aan de reserve dekking kapitaallasten bij het beschikbaar stellen van het investeringskrediet. Vervolgens worden de kapitaallasten van de investering jaarlijks gedekt door een onttrekking aan deze reserve.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en verstrekte leningen zijn opgenomen tegen nominale waarde.

Participaties in het aandelenkapitaal van N.V.'s en B.V.'s ("kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen" in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen structureel daalt tot onder de verkrijgingsprijs, zal afwaardering plaatsvinden. Tot nu toe is een dergelijke afwaardering niet noodzakelijk gebleken. De actuele waarde ligt ruim boven de verkrijgingsprijs.

Vlottende activa

Voorraden

De als "onderhanden werken" opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijp maken) en een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten.

Winsten uit de grondexploitatie worden slechts genomen indien en voor zover die met voldoende mate van betrouwbaarheid als gerealiseerd aangemerkt kunnen worden. Zolang daarvan geen sprake is worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt dynamisch bepaald op basis van de geschatte kansen op inning van de vordering.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies of het risico.

De voorziening voor pensioenverplichtingen politieke ambtsdragers is tegen de contante waarde van de (al opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd.

De voorzieningen voor groot onderhoud zijn gebaseerd op een meerjarenplanning voor de gemeentelijke panden. Hierbij is rekening gehouden met de kwaliteitseisen en het beleid zoals dat is geformuleerd in de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rente typische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en garantstellingen

De gewaarborgde geldleningen worden gewaardeerd tegen nominale waarde verminderd met de aflossingen.

Toelichting op de balans 2020

Vaste activa

Vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

Materiële vaste activa	Boekwaarde 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2019
In erfpacht uitgegeven gronden	-	-
Overige investeringen met een economisch nut	31.563	30.685
Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	19.758	18.634
Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut	8.358	6.319
Totaal	59.679	55.638

De boekwaarde van de erfpachtgronden is in het boekjaar niet gemuteerd.

De investeringen met economisch nut kunnen als volgt worden onderverdeeld:

Categorie vast actief	31-12-2020	31-12-2019
Gronden en terreinen (210 en 214)	3.983	3.993
Woonruimten (220)	0	0
Bedrijfsgebouwen (230 en 234)	23.405	22.333
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken (240)	2.819	2.944
Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven (240)	19.758	18.634
Vervoermiddelen (250)	8	10
Machines, apparaten en installaties (260)	1.324	1.373
Overige materiële vaste activa (270+274)	25	31
Totaal	51.321	49.319

Het navolgende overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de overige investeringen met economisch nut weer:

	Boekwaarde 31-12-2019	Investeringen	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2020
Gronden en terreinen (210 en 214)	3.993	23	30	3		-	3.983
Woonruimten (220)	-	-	-	-	-	-	-
Gebouwen (230 en 234)	22.333	2.402	-	1.330	-	-	23.405
Grond-, weg-, water- bouwkundige werken (240)	2.944	32	-	156	-	-	2.819
Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven (240)	18.634	1.822	-	680	18	-	19.758
Vervoermiddelen (250)	10	-	-	2	-	-	8
Machines, apparaten en installaties (260)	1.373	191	-	241	-	-	1.324
Overige materiële vaste activa (270 en 274)	31	-	-	7	-	-	25
Totaal	49.319	4.470	30	2.419	18	-	51.321

Onder bijdragen van derden zijn de bijdragen van derden opgenomen, die direct gerelateerd zijn aan de investering.

Onder de afwaarderingen staan de afwaarderingen vermeld wegens duurzame waardeverminderingen.

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen met economisch nut staan in onderstaand overzicht (> € 500.000):

	Beschikbaar gesteld bedrag	Werkelijk besteed in 2020	Cumulatief besteed (netto)
Masterplan bouwkosten gemeentehuis	4.400	1.981	1.981
Vervangen en relinen riolering 2020	993	771	771
Vervangen en relinen riolering 2019	689	501	689

De boekwaarde van de investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut had het volgende verloop:

	Boekwaarde 31-12-2019	Investeringen	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2020

Gronden en terreinen	-	-	-	-	-	-	-
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	6.318	2.203	-	138	26	-	8.358
Overige materiële vaste activa	1	-	-	1	-	-	1
Totaal	6.319	2.203	-	138	26	-	8.358

Onder bijdragen van derden zijn de bijdragen van derden opgenomen, die direct gerelateerd zijn aan het betrokken actief.

Onder de afwaarderingen staan de afwaarderingen vermeld wegens duurzame waardeverminderingen.

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen met maatschappelijk nut staan in onderstaand overzicht (> € 500.000):

	Beschikbaar gesteld bedrag	Werkelijk besteed in 2020	Cumulatief besteed (netto)
Vervanging openbare verlichting	871	770	770
Reconstructie Apeldoornseweg Noord VSSN	1.005	707	1.139

Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2020 wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

	Boekwaarde 31-12-2019	Mutaties 2020	Investering	Extra afschrijving	Aflossing/ afschrijving	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2020
Leningen aan:							
· woningbouwcorporaties	-	-	-	-	-	-	-
· deelnemingen	-	-	-	-	-	-	-
· overige verbonden partijen	-	-	-	-	-	-	-
Overige langlopende leningen	4.759	-	541	-	172	-	5.128
Overige uitzettingen met looptijd > 1 jaar	194	-	-	-	-	-	194
Totaal	4.953	-	541	-	172	-	5.322

Viottende activa

Voorraden

De in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar de volgende categorieën:

	31-12-2020	31-12-2019
Grond- en hulpstoffen	-	-
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie door gemeente	-564	-393
Gereed product en handelsgoederen	-	-
Vooruitbetalingen	-	-
Totaal	-564	-393

Van de bouwgronden in exploitatie kan van het verloop in 2020 het volgende overzicht worden weergegeven:

	Boekwaarde 31-12-2019	Herrubricering	Investeringen	Opbrengsten	Winstuitname reserve	Afwaarderingen	Balanswaarde 31-12-2020
Onderhanden werk (part)	-139	-	25	-	51	-266	-330
Bouwgrond in exploitatie gemeente	-254	-	107	-247	182	-22	-234
Onderhanden werk (Grond ov.)	-	-	-	-	-	-	-
Totaal	-393	-	132	-247	233	-288	-564

In het onderstaande overzicht is een uitsplitsing per complex van het verloop over 2020 opgenomen:

Complex	Boekwaarde 31-12-2019	Herrubricering	Investeringen	Opbrengsten	Winstuitname reserve	Afwaarderingen	Balanswaarde 31-12-2020
· Warande	-108	-	9	-	41	-	-58
· De Pirk Noord	-14	-	14	-	-	-265	-265
· Klaarbeek	-18	-	2	-	10	-1	-7
Onderhanden werk (part)	-139	-	25	-	51	-266	-330
· Oene-West	-25	-	3	-	44	-22	-
· Kweekweg VI	-229	-	104	-247	138	-	-234
Bouwgrond in exploitatie gemeente	-254	-	107	-247	182	-22	-234

.	-	-	-	-	-	-	-
Onderhanden werk (Grond ov.)							
Totaal	-393	-	132	-247	233	-288	-564

Parameters grondexploitatiebegrotingen

Bij de actualisatie van de grondexploitatiebegrotingen zijn de volgende parameters gehanteerd

(tussen haakjes zijn de wijzigingen ten opzichte van de begrotingen per 30 juni 2020 aangegeven):

kostenstijging	2,5% per jaar	(was 3% per jaar)
opbrengststijging woningen	1% per jaar	(was 2% per jaar)
opbrengststijging bedrijfsterrein	1% per jaar	(was 0% stijging per jaar)
rekenrente	0,34% per jaar	(was 0,22% per jaar)

Verwacht exploitatieresultaat

Boekwaarde bouwgronden in exploitatie per 31-12-2020	-234.000
Nog te maken kosten bouwgronden in exploitatie door gemeente	178.000
Nog te verwachten opbrengsten	-56.000
verwacht exploitatieresultaat (- is voordelig)	-112.000

Voor een nadere toelichting op de grondexploitatie wordt verwezen naar de paragraaf Grondbeleid en Programma 5 Ruimte en Wonen.

Uitzettingen korter dan één jaar

Uitzettingen korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	Saldo 31-12-2020	Voorziening oninbaarheid	Gecorrigeerd saldo 31-12-2020	Gecorrigeerd saldo 31-12-2019
Vorderingen openbare lichamen	200	-	234	122
Verstrekte kasgeldleningen	-	-	-	-
Uitzettingen in's Rijks schatkist	596	-	596	-
Vorderingen BUIG	1.393	-987	406	235
Overige vorderingen	3.025	-201	2.824	2.238
Totaal	5.214	-1.188	4.059	2.594

Schatkistbankieren

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren

bedragen x € 1000		Verslagjaar	2020			
(1)	Drempelbedrag	685				
			Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	258	228	219	159	
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	427	458	466	527	
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-	
(1) Berekening drempelbedrag						
		Verslagjaar				
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	91.378				
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	91.378				
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-				
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van € 250.000	Drempelbedrag	685				
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen						
			Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	23.463	20.729	20.194	14.610	
(5b)	Dagen in het kwartaal	91	91	92	92	
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	258	228	219	159	

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

	31-12-2020	31-12-2019
Kas	1	1
Banksaldi	78	1
Totaal	79	2

Overlopende activa

De post overlopende activa kan als volgt onderscheiden worden:

	31-12-2020	31-12-2019
Vooruitbetaalde bedragen	531	1.089
BCF	5.437	4.388
Voorschotbedragen overheidslichamen		-
Nog te ontvangen bedragen (overig)	5.613	5.322
Totaal	11.580	10.799

Eigen Vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

	31-12-2020	31-12-2019
Algemene reserve	3.880	4.446
Bestemmingsreserves	56.407	52.563
Nog te bestemmen resultaat	488	367
Totaal	60.775	57.376

Het verloop in 2020 wordt in onderstaand overzicht per reserve weergegeven:

	Saldo 31-12-2019	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 31-12-2020
Algemene reserve	4.446	814	-1.380	3.880
Bestemmingsreserves	52.563	18.820	-14.976	56.407
Resultaat	367	488	-367	488
Totaal	57.376	20.123	-16.723	60.775

Onder "resultaat" staan de toevoegingen of onttrekkingen vermeld uit hoofde van de bestemming van het resultaat van het huidige en voorgaande boekjaar. De hoogte van de reserves is gebaseerd op de actuele situatie en reële verplichtingen.

Toelichting op de aard en doelstelling van de bestemmingsreserves

De aard en doelstelling en het verloop over het boekjaar van de afzonderlijke (bestemmings)reserves is opgenomen in het overzicht 'verloop reserves en voorzieningen'.

Voorzieningen

Het verloop van de voorzieningen in 2020 wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

	Saldo 31-12-2019	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Saldo 31-12-2020
Verplichtingen / verliezen / risico's	4.516	719	8	121	5.106
Onderhoudsvoorzieningen	2.111	360	-	288	2.183
Derden bekleemde middelen	1.759	213	-	-	1.972
Totaal	8.387	1.292	8	409	9.261

In de kolom vrijval zijn de bedragen opgenomen die ten gunste van de rekening van baten en lasten zijn vrijgevallen. Alle toepassingen van de voorzieningen zijn rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht.

Toelichting op de aard en doelstelling van de voorzieningen:

De aard en doelstelling en het verloop over het boekjaar van de afzonderlijke voorzieningen is opgenomen in het overzicht 'verloop reserves en voorzieningen'.

Vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar

De onderverdeling van de in de balans opgenomen langlopende schulden is als volgt:

	31-12- 2020	31-12-2019
Obligatieleningen	-	-
Onderhandse leningen:		
· binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	-	-
· binnenlandse banken en overige financiële instellingen	-	-
· binnenlandse bedrijven	-	-
· overige binnenlandse sectoren	-	-
· buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige sectoren	-	-
Totaal onderhandse leningen	-	-
Door derden belegde gelden	-	-
Waarborgsommen	-	-
Totaal	-	-

In onderstaand overzicht wordt het verloop weergegeven van de vaste schulden:

	Saldo 31-12- 2019	Vermeerderingen	Aflossingen	Saldo 31-12- 2020
Obligatieleningen	-	-	-	-
Onderhandse leningen	-	-	-	-
Door derden belegde gelden	-	-	-	-
Waarborgsommen	-	-	-	-
Totaal	-	-	-	-

Viottende schulden met een looptijd korter dan één jaar

Onder de viottende passiva zijn opgenomen:

	31-12-2020	31-12-2019
Schulden < 1 jaar	4.849	5.899
Overlopende passiva	5.422	2.098
Totaal	10.270	7.997

De in de balans opgenomen kortlopende schulden worden als volgt gespecificeerd:

	31-12-2020	31-12-2019
Kasgeldleningen	-	-
Banksaldi	-	-
Overige schulden	4.849	5.624
Uitzettingen in's Rijks schatkist	-	275
Totaal	4.849	5.899

Overlopende passiva

De specificatie van de overlopende passiva is als volgt:

	31-12-2020	31-12-2019
Nog te betalen bedragen	1.198	1.706
Vooruit ontvangen bedragen overheidslichamen	4.053	373
Vooruit ontvangen bedragen overig	21	20
Totaal	5.272	2.098

Toelichting op de vooruit ontvangen bedragen van overheidslichamen:

	Saldo 31-12-2019	toevoeging	vrijval	saldo 31-12-2020
VOB Europese overheidslichamen:	-	-	-	-
VOB het Rijk:				
· 176351 OAB	225	174	31	368
· 176392 Ronde Quickbornlaan	-	147	-	147
· 176393 Drempels Officiersweg	-	6	-	6
· 176396 Gemeentelijke hulp gedupeerden Toeslagen	-	8	-	8
· 176403 Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers	-	3.398	-	3.398
VOB overige Nederlandse overheidslichamen:				
· 176376 Afval	38	-	1	38
· 176379 Programma Landschap 2014-2017 Epe	26	-	26	-
· 176390 Recreatieve Fietsverbinding Vemderweg	53	-	9	44
· 176391 Energiescans Kweekweg	30	-	30	-
· 176394 Haltehavens Tongerenseweg	-	44	-	44
Totaal	373	3.778	97	4.053

Borg en garantstellingen

Het in de balans opgenomen bedrag voor verstrekte waarborgen aan natuurlijke- en rechtspersonen wordt als volgt naar de aard van de geldlening gespecificeerd:

Aard (bedragen x € 1.000)	Oorspronkelijk bedrag	Percentage borgstelling	Restant begin jaar	Restant eind jaar
Volksgezondheid	p.m.	2,5%	168	-
Volkshuisvesting A 100%	4.654	100,0%	12	9
Volkshuisvesting B 50%	259.493	50,0%	107.342	111.918
Totalen	264.147		107.522	111.927

In 2020 zijn geen bedragen betaald wegens de verleende borg- en garantstellingen.

Niet uit de balans blijvende (langlopende) verplichtingen

In de balans zijn alle bezittingen en schulden toegelicht. Er zijn ook verplichtingen die niet in de balans zijn opgenomen. In onderstaand overzicht zijn deze verplichtingen opgenomen. In onderstaand overzicht zijn de contracten/verbonden partijen opgenomen met een jaarbedrag boven de Europese aanbestedingsnorm met een resterende looptijd van meer dan 2 jaar.

(bedragen x € 1.000)

Partij	Jaarbedrag	Eerste mogelijkheid einde contract
Axent Groen B.V.	3.809	2024
Circulus-Berkel B.V.	3.379	2022
Veiligheidsregio Noord-Oost Gelderland	1.932	doorlopend
Omgevingsdienst Veluwe IJssel	798	doorlopend
GGD Noord en Oost Gelderland	541	doorlopend

Overzicht verloop reserves en voorzieningen 2020

Soort en naam reserve / voorziening	Saldo 1-1-2020	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 31-12-2020
Algemene reserve				
90000 Algemene reserve	4.445.749	814.354	1.380.000	3.880.103
90001 Saldo baten en lasten	367.160	-	367.160	-
Totaal Algemene reserve	4.812.909	814.354	1.747.160	3.880.103
Bestemmingsreserves				
90002 Bespaarde rente	387.404	508.724	606.000	290.128
90003 Eenmalige dekkingsmiddelen	7.469.153	3.928.037	3.333.204	8.063.987
90007 ICT investeringen	4.113.403	670.822	362.232	4.421.993
90022 Mediation bezwaarschriften	10.920	164	11.084	
90060 Groot onderhoud gem. gebouwen	483.998	7.260	83.000	408.258
90065 Toekomstbest. Organisatie en huisvesting	228.116	3.422	27.500	204.038
90085 Duurzaamheid	74.763	1.121	41.000	34.885
92005 Onderhoud wegen	1.524.659	22.870	36.086	1.511.443
92009 Vervanging openbare verlichting	921.382	284.191	769.767	435.806
92015 Duurzaam Veilig	10.867	163	5.777	5.253
92019 Toeristische Fietspaden	31.398	471	31.869	-
92028 Onderhoud Abri's	-	8.200	2.983	5.217
92030 Wegverbredingen	27.227	408	27.635	-
92035 Overdracht fietspaden RGV	500.725	7.511	45.173	463.063
92045 Vervanging bruggen	374.877	75.837	383.342	67.372
93003 Egalisatie winstuitkering Nuon	581.890	13.965	54.000	541.855
93004 Verkoop 14 aandelen VNB (6%)	488.656	29.319	118.000	399.975
93006 Afl. achtergestelde lening Nuon	1.888.724	45.329	45.329	1.888.724
93007 Verkoop aand. tbv lening Vitens	310.320		155.160	155.160
93008 Afl. achtergestelde lening Vitens	2.017.080	203.570	48.410	2.172.240
94017 Meubilair gymlokalen	28.434	21.794	17.736	32.492
94023 Huisvesting onderwijsvoorzieningen	420.000	2.495.839	40.335	2.875.504
94030 Asbestsanering scholen	43.222	648	-	43.870
95003 Restauratie/onderh. monumenten	55.094	826	30.010	25.910
95007 Ondh./verv. besch. laanbomen	9.673	145		9.818
95010 Kunst openbare ruimte	38.304	575	8.448	30.431
95018 Renovatie kunst- en natuurgasvelden	230.092	3.451	62.700	170.843
95028 Uitvoering groenstructuurplan	23.418	350	1.699	22.070
95030 Landschapsversterking	61.375	921	62.296	-
95035 Accommodaties 2	109.650	1.645	111.294	-
95040 Bijdrage investeringen sportvoorz.	3.397	51	3.448	-
95050 Bosbedrijf	24.518	368	14.885	10.001
96013 Groot onderhoud pand Apeldoornseweg 85	20.557	308	-	20.865
96028 Risico's sociaal domein	6.162.264	1.982.716	376.000	7.768.979
96032 Minimabeleid	375.598	170.682	201.000	345.280
96050 Participatie	1.746.124	251.274	366.000	1.631.398
96109 BUIG-middelen	1.763.247	754.102	707.000	1.810.350
97015 Riolering	140.635	8.210	3.375	145.470
97020 Afval	-	-	-	-
98032 Structuurvisies dorpscentra	181.905	2.729	181.005	3.629

98035 Starterslening	344.399	49.097	8.266	385.230
98043 Egalisatie opbrengst bouwleges	964.159	193.831	631.000	526.990
98051 LOG Beemte-Vaassen	139.280	2.089	141.369	-
99000 Bouwgrondexploitatie	4.609.314	301.645	1.346.043	3.564.916
99005 Organisatieontwikkeling/langdurige ziekte	775.964	352.639	434.800	693.803
99007 Herstel schade nutsbedrijven	41.322	84.813	22.050	104.085
99010 Egalisatie hondenbelasting	106.136	2.547	4.584	104.099
99011 Precariobelasting	2.331.598	34.974	-	2.366.572
99015 Behoedzaamheidsreserve Algemene Uitkering	-	-	-	-
99016 Herstel- en stimuleringsagenda	-	-	-	-
99018 Generatiepact	167.198	2.508	44.460	125.246
99020 Dekking Kapitaallasten	6.622.806	2.159.718	390.908	8.391.616
99919 Restantbudgetten 2019	3.577.771	-	3.577.771	-
99920 Restantbudgetten 2020	-	4.128.467	-	4.128.467
Totaal Bestemmingsreserves	52.563.016	18.820.346	14.976.033	56.407.331

Voorzieningen

Groot onderhoud gemeentelijke gebouwen	2.018.723	342.282	281.755	2.079.250
90008 Pensioenen pol. ambtsdragers	4.334.207	250.697	71.962	4.512.943
92011 Groot onderhoud bruggen	32.815	16.835	1.182	48.468
92109 Groot onderhoud openbare verlichting	59.915	899	5.224	55.589
97004 Begraven	468.387	64.963	-	533.351
97012 Riolering	1.290.697	147.725	-	1.438.422
98125 Bouwgr.expl. fac. n.t.m. kst. afgesl.proj.	181.943	11.351	57.222	136.072
98130 Risico's bouwgrondexploitatie	-	456.946	-	456.946
Totaal Voorzieningen	8.386.687	1.291.698	417.345	9.261.041

Aard en doelstelling Reserves

Bestemmingsreserves voor egalisatie van tarieven

97015 Riolering

Het egaliseren van voor- en nadelen die (op basis van nacalculatie) ontstaan door efficiency- of aanbestedingsverschillen op de kosten van uitvoering van de brede rioleringstaak (beheer, onderhoud, investeringen) en door over- of onderdekking in de opbrengst rioolheffing (100% kostendekking op begrotingsbasis). De reserve wordt op begrotingsbasis ingezet voor tariefegalisatie.

97020 Afval

Het egaliseren van voor- en nadelen die (op basis van nacalculatie) ontstaan door efficiency-verschillen op de beheer- en uitvoeringskosten van de inzameling van huishoudelijke afvalstoffen en door over- of onderdekking in de opbrengst afvalstoffenheffing (100% kostendekking op begrotingsbasis). De reserve wordt op begrotingsbasis ingezet voor tariefegalisatie.

99010 Egalisatie hondenbelasting

Het egaliseren van voor- en nadelen die (op basis van nacalculatie) ontstaan in de kosten van de voorzieningen voor hondenbezitters of in de opbrengst hondenbelasting (100% kostendekking op begrotingsbasis). De reserve wordt op begrotingsbasis ingezet voor tariefegalisatie.

Overige bestemmingsreserves

90002 Bespaarde rente

Het reserveren van middelen die ontstaan door het toerekenen van bespaarde rente (door de inzet van eigen financieringsmiddelen) aan de exploitatie. De middelen kunnen worden ingezet (via de integrale afweging bij de begroting) voor de dekking van investeringen of andere eenmalige uitgaven.

90003 Eenmalige dekkingsmiddelen

Het reserveren van eenmalig beschikbare middelen ter dekking van eenmalige uitgaven die zijn opgenomen in de (meerjaren)begroting.

90007 ICT investeringen

Het reserveren van middelen ter dekking van uitgaven en investeringen uit het ICT bestedingsplan.

90022 Mediation bezwaarschriften

Het reserveren van middelen ter dekking van uitgaven voor de pilot mediation.

90060 Onderhoud gemeentelijke gebouwen

Het reserveren van voordelen die ontstaan bij de verkoop van gemeentelijke panden, om hiermee noodzakelijke aanvullingen van onderhoudsvoorzieningen van panden (als gevolg van actualisatie van het onderhoudsplan) op te kunnen vangen.

90065 Toekomstbestendige organisatie incl. huisvesting

Het reserveren van een startkapitaal om te kunnen onderzoeken welke aanvullende maatregelen nodig zijn om de aanbouw van het gemeentehuis af te stoten en het oorspronkelijke gemeentehuis duurzaam geschikt te maken voor de huisvesting van de compactere ambtelijke organisatie.

90085 Duurzaamheid

Het reserveren van middelen voor de dekking van beleidsinitiatieven op het gebied van duurzaamheid. Deze reserve is ook een startkapitaal voor het in het collegeprogramma 2014-2018 opgenomen 'revolving fund'.

92005 Onderhoud wegen

Het egaliseren van de onregelmatig gespreide uitgaven voor het onderhoud van de wegen in de gemeente.

92009 Vervanging openbare verlichting

Het egaliseren van de onregelmatig gespreide uitgaven voor de vervanging van de openbare verlichting.

92015 Duurzaam Veilig

Het reserveren van middelen om de uitgaven te dekken van in het meerjareninvesteringsplan opgenomen uitgaven ten behoeve van projecten "Duurzaam Veilig".

92019 Toeristische fietspaden

Het reserveren van middelen om de uitgaven te dekken van projecten voor verbetering van toeristische fietspaden.

92028 Onderhoud Abri's

De reserve is ingesteld om de van derden ontvangen gelden voor de exploitatie van de reclamevlakken in abri's en plattegrondkasten in de gemeente in te kunnen zetten voor het beheer en de vervanging van abri's en plattegrondkasten.

92030 Wegverbredingen

Het reserveren van middelen om de uitgaven te dekken van het verbreden van de Smallertsweg.

92035 Onderhoud fietspaden RGV

Het reserveren van middelen om de uitgaven te dekken van het onderhoud en (bijdragen aan) investeringen in / reconstructie van recreatieve fietspaden. Hiervoor zijn destijds van de RGV en de provincie middelen ontvangen in verband met de overdracht van het beheer van de recreatieve fietspaden van de RGV aan de gemeente.

92045 Vervanging bruggen

Het egaliseren van de onregelmatig gespreide uitgaven voor de vervanging van de bruggen in de gemeente.

93003 Egalisatie winstuitkering Nuon

Het reserveren van ontvangen afkoopbedragen van Nuon/VNB. De rente over de reserve en het saldo van de reserve worden ingezet als algemeen (structureel) dekkingsmiddel in de begroting.

93004 Verkoop 14 aandelen VNB

Het reserveren van de afkoopsom (winstuitkering) door verkoop van aandelen VNB (1993). De rente over de reserve (6%) en het saldo van de reserve worden ingezet als algemeen (structureel) dekkingsmiddel.

93006 Aflossing achtergestelde lening Nuon

Het reserveren van de jaarlijkse aflossing van de achtergestelde lening aan Nuon. De rente over de reserve is een algemeen dekkingsmiddel en komt ten gunste van de exploitatie ter compensatie van de weggefallen dividenduitkering.

93007 Verkoop aandelen t.b.v. lening Vitens

Het reserveren van de boekwinst op de achtergestelde lening die aan Vitens is verstrekt na conversie van de gewone aandelen in Vitens. In 15 jaar - tot en met 2021 - wordt de lening afgelost in gelijke termijnen. De aflossingen worden jaarlijks toegevoegd aan reserve 93008. Aan de reserve wordt geen rente toegevoegd.

93008 Aflossing achtergestelde lening Vitens

Het reserveren van de jaarlijkse aflossing van de achtergestelde lening aan Vitens. De rente over de reserve is een algemeen dekkingsmiddel en komt ten gunste van de exploitatie ter gedeeltelijke compensatie van het wegvallen van de dividenduitkering.

94017 Meubilair gymlokalen

Het reserveren van middelen om de uitgaven voor onderhoud en vervanging van toestellen in de gymlokalen gelijkmatig te verdelen over de jaren.

94023 Huisvesting onderwijsvoorzieningen

Het reserveren van middelen voor de toekomstige onderwijsvoorzieningen in de gemeente Epe.

94030 Asbestsanering scholen

Het reserveren van middelen om de uitgaven te dekken van asbestsanering van schoolgebouwen.

95003 Restauratie en onderhoud monumenten

Het reserveren van middelen voor de dekking van het verstrekken van subsidies in restauratiekosten en kosten van onderhoud van monumenten. Het betreft gemeentelijke bijdragen in situaties die niet langer uitgesteld kunnen worden en waarbij men afhankelijk is van gemeentelijke subsidie.

95007 Onderhoud/vervanging beschadigde laanbomen

Het beschikbaar houden van door de verzekering uitgekeerde schadevergoedingen voor beschadigde bomen. De verzekeringsuitkeringen worden ingezet voor onderhoud en eventuele vervanging van beschadigde bomen. De reserve is gemaximeerd op € 12.000.

95010 Kunst openbare ruimte

Het reserveren van middelen voor de aankoop van kunstuitingen bij gemeentelijke bouwprojecten of projecten waar de gemeente nauw bij is betrokken. Op basis van een percentageregeling wordt (m.i.v. 2011) bij de betreffende bouwprojecten de bouwsom vermeerderd met 1%, welk bedrag gereserveerd wordt voor kunstaankopen.

95018 Renovatie kunst- en natuurgrasvelden

Het reserveren van middelen voor renovaties aan kunst- en natuurgrasvelden bij diverse verenigingen.

95028 Uitvoering Groenstructuurplan

Het reserveren van de in 2013 beschikbaar gestelde middelen voor de uitvoering van het groen-structuurplan. Het doel is om in het kader van wijk- en buurtgericht werken in te kunnen spelen op kleinschalige verzoeken van burgers rond groenbeplanting bij civiele- en verkeersprojecten.

95030 Landschapsversterking

Het reserveren van middelen voor de uitvoering (cofinanciering) van het Landschapsontwikkelingsplan (uitvoeringsprogramma).

95035 Accommodaties 2

Het reserveren van middelen voor het toekomstbestendig maken van (dorps)accommodaties, die een belangrijke bijdrage leveren aan wijk- en buurtgericht werken. Betreft de tweede tranche van het project Accommodaties.

95040 Bijdragen investeringen sportvoorzieningen

Het reserveren van middelen voor het verstrekken van bijdragen in investeringen in sportvoorzieningen aan verenigingen.

95050 Bosbedrijf

Het reserveren van middelen voor de dekking van de uitgaven voor de actualisatie van het bosbeheerplan.

96013 Groot onderhoud pand Apeldoornseweg 85

Het reserveren van middelen voor het groot onderhoud van het pand Apeldoornseweg 85.

96028 Risico's Sociaal Domein

Het reserveren van middelen voor het afdekken van de risico's bij de door het rijk (in 2007 en 2015) gedecentraliseerde taken in het sociaal domein (jeugdzorg en Wmo).

96032 Minimabeleid

Het reserveren van middelen voor het opvangen van fluctuaties in de uitvoering en bij incidentele projecten in het kader van het minimabeleid.

96050 Participatie

Het reserveren van middelen voor het afdekken van de risico's en het uitvoeren van projecten in het kader van participatie naar werk.

96109 BUIG-middelen

Het beschikbaar houden van middelen voor de uitvoering van de Wet Bundeling van Uitkeringen Inkomensvoorziening aan Gemeenten (BUIG). Hieronder vallen de inkomensvoorzieningen WWB, IOAZ, IOAW en Bbz startende ondernemers.

98032 Structuurvisies Dorpscentra

Het reserveren van middelen voor de realisatie van de structuurvisies dorpscentra Epe en Vaassen.

98035 Starterslening

Het reserveren van middelen in verband met de risico's bij het verstrekken van starterleningen, gedekt uit de middelen Stimuleringsregeling Goedkope Woningbouw.

98043 Egalisatie opbrengst bouwleges

Het afdekken van de financiële effecten van de fluctuerende opbrengst bouwleges. Hierdoor kunnen de lagere inkomsten op de langere termijn worden gecompenseerd. In de reserve worden gestort de inkomsten uit bouwleges boven € 651.000.

98051 LOG Beemte Vaassen

Het beschikbaar houden van middelen die ontvangen zijn in het kader van het project Landbouw Ontwikkelingsgebied Beemte-Vaassen in verband met de eventuele terugbetalingsverplichting en voor uitgaven die nog gedaan moeten worden (uitvoering met gemeente Apeldoorn).

99000 Bouwgrondexploitatie

Het afdekken van financiële risico's die zich voordoen bij de exploitatie van bouwgrond. Verliezen op complexen worden uit de reserve gedekt. Gerealiseerde winsten worden aan de reserve toegevoegd.

99005 Organisatieontwikkeling / langdurig zieken

Het reserveren van middelen voor dekking van de kosten die samenhangen met organisatieveranderingen en om effecten hiervan (ww-verplichtingen, outplacement, bovenformatief) op te vangen. Ook uitgaven die samenhangen met langdurige ziekte worden uit de reserve gedekt.

99007 Herstel schade nutsbedrijven

Het beschikbaar houden van de middelen, ontvangen van nutsbedrijven, ten behoeve van het herstel van sleuven en lasgaten in element- en asfaltverhardingen.

99011 Precariobelasting

Het reserveren van ontvangen precariobelasting op kabels en leidingen, totdat definitief vast staat dat de opbrengst in stand blijft en is ontvangen. Keuzes over de besteding worden gemaakt in het kader van de jaarlijkse integrale afweging bij de begroting.

99015 Behoedzaamheidsreserve Algemene Uitkering

Het afdekken van het risico dat kan ontstaan als bij het rijk sprake is van onderuitputting bij de najaarsnota. Als deze niet wordt doorvertaald in de decembercirculaire van de algemene uitkering, wordt een storting in deze reserve gedaan ter hoogte van de te verwachten onderuitputting, zodat in het daarop volgende jaar het bedrag van de definitieve onderuitputting kan worden gedekt uit de reserve.

99016 Herstel- en stimuleringsagenda

Het reserveren van de middelen (eigen gemeentelijke middelen en middelen uit de compensatieregelingen van rijk en provincie) om deze beschikbaar te houden en in te zetten voor de uitvoering van de herstel- en stimuleringsagenda. Hiervoor heeft de raad het beleidskader vastgesteld (februari 2021) met als doel investeren om de ongewenste maatschappelijke effecten van de coronacrisis op lokale activiteiten te beperken danwel tegen te gaan. Door maatregelen in te zetten gericht op de fase van overbruggen van de periode met coronabeperkingen en de eerste stappen in de fase van herstel en stimuleren.

99018 Generatiepact

Het reserveren van middelen om de komende jaren de uitgaven van het generatiepact te kunnen spreiden/bekostigen

99020 Dekking kapitaallasten

Het reserveren van middelen voor de dekking van de kapitaallasten van investeringen die worden gedekt uit eenmalige middelen. Vanaf 2017 mogen investeringen niet meer in een keer worden afgeschreven (BBV) maar wordt het investeringsbedrag toegevoegd aan deze reserve, zodat de kapitaallasten over de afschrijvingsduur uit de reserve kunnen worden gedekt. Hierdoor drukken de kapitaallasten niet op de reguliere exploitatie.

99919 Restantbudgetten 2019

Het reserveren van (incidentele) restant budgetten uit het jaar 2019, zodat realisatie in 2020 kan plaats vinden.

99920 Restantbudgetten 2020

Het reserveren van (incidentele) restant budgetten uit het jaar 2020, zodat realisatie in 2021 kan plaats vinden.

Aard en doelstelling Voorzieningen

Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's

90008 Pensioenverplichting politieke ambtsdragers

Ingesteld voor de (toekomstige) verplichting tot uitbetaling van pensioenen aan wethouders en gewezen wethouders en de eventuele overdracht van pensioenen.

98125 Bouwgrondexploitatie facilitair n.t.m. kosten afgesloten proj.

Ingesteld in verband met nog te maken kosten voor facilitaire plannen in de bouwgrondexploitatie, die zijn afgesloten, maar waarvoor nog een bedrag als verplichting moet worden gereserveerd.

98130 Risico's bouwgrondexploitatie

Ingesteld voor per balansdatum te verwachten concrete verplichtingen c.q. risico's in het kader van de bouwgrondexploitatie.

Onderhoudsegalisatievoorzieningen

Groot onderhoud gemeentelijke gebouwen

Ingesteld voor de egalisatie van de onregelmatig gespreide uitgaven van het groot onderhoud van de gemeentelijke gebouwen. Het betreffen de gebouwen die duurzaam bijdragen aan de uitvoering van een gemeentelijke taak.

92011 Groot onderhoud bruggen

Ingesteld voor de egalisatie van de onregelmatig gespreide uitgaven van het groot onderhoud van de bruggen.

92109 Groot onderhoud openbare verlichting

Ingesteld voor de egalisatie van de onregelmatig gespreide uitgaven van het groot onderhoud van de openbare verlichting.

Door derden beklemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting

97004 Begraven

Ingesteld voor het opvangen van fluctuaties in het onderhoud van eigen graven en het reserveren van de ontvangen afkoopsommen voor toekomstig onderhoud.

97012 Riolering

Het egaliseren van tijdelijke voor- of nadelen die (op basis van nacalculatie) ontstaan als gevolg van overschotten (c.q. tekorten) op de lasten van de inzameling van afvalwater (via de riolering). Uitgangspunt (begrotingsbasis) is dat de lasten voor 100% gedekt worden door de rioolheffingen. Op begrotingsbasis wordt deze voorziening ingezet om de tariefstijgingen conform GRP te realiseren. Verschillen in de heffing (tariefdeel) verlopen via de reserve riolering (97015).

Verantwoordingsinformatie specifieke uitkering (SiSa)

Definitief Sisa bijlage verantwoordingsinformatie 2020 op grond van artikel 3 van de Regeling Informatieverstraking sisa - d.d. 28 januari 2021								
FIN	B1	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	Aantal gedupeerden (met overlegbare bevestigingsbrief van Belastingdienst/Toeslagen)	Besteding (jaar T) van onderdelen a, b en d. (artikel 3)	Cumulative besteding (tm jaar T) van onderdelen a, b en d (artikel 3)	Besteding (jaar T) van onderdeel c (artikel 3)	Cumulative besteding (tm jaar T) van onderdeel c (artikel 3)	Endverantwoording (Ja/Nee)
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: B1/01	Aard controle R Indicator: B1/02	Aard controle n.v.t. Indicator: B1/03	Aard controle R Indicator: B1/04	Aard controle n.v.t. Indicator: B1/05	Aard controle n.v.t. Indicator: B1/06
			0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
BZK	C1	Regeling specifieke uitkering Reductie Energiegebruik	Totaal ontvangen bedrag beschikking	Endverantwoording (Ja/Nee)				
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: C1/01	Aard controle n.v.t. Indicator: C1/02				
			€ 224.375	Nee				
			Projectnaam/nummer per project	Besteding (jaar T) per project	Bestedingen (jaar T) komen overeen met ingediende projectplan (Ja/Nee)	Besteding (jaar T) aan afwijkingen.		
			Aard controle n.v.t. Indicator: C1/03	Aard controle R Indicator: C1/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C1/05	Aard controle R Indicator: C1/06	Alleen invullen bij akkoord ministerie.	
			1 collectieve inkoopactie isolatie	€ 3.630	Ja			
			2 collectieve inkoopactie zonnepanelen	€ 3.630	Ja			
			3 7 gebiedsgerichte adviezen in de gemeente Epe	€ 73.689	Ja			
			4 200 maatwerkadviezen	€ 30.250	Ja			
			5 vouchers kleine energiebesparende maatregelen	€ 130.613	Ja			
			Kopie projectnaam/nummer	Cumulative totale bestedingen (tm jaar T)	Toelichting	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)		
			Aard controle n.v.t. Indicator: C1/07	Aard controle n.v.t. Indicator: C1/08	Aard controle n.v.t. Indicator: C1/09	Aard controle n.v.t. Indicator: C1/10	Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	
			1 collectieve inkoopactie isolatie	€ 3.630		Nee		
			2 collectieve inkoopactie zonnepanelen	€ 3.630		Ja		
			3 7 gebiedsgerichte adviezen in de gemeente Epe	€ 73.689		Ja		
			4 200 maatwerkadviezen	€ 30.250		Nee		

Definitief Sisa bijlage verantwoordingsinformatie 2020 op grond van artikel 3 van de Regeling Informatieverstrakking Sisa - d.d. 28 januari 2021						
			5 vouchers kleine energiebesparende maatregelen	€ 130.613		Nee
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)	Besteding (Jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (Jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (Jaar T) aan afspraken over voor- en voorschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	Opgebouwde reserve ultimo (Jaar T-1)
				Aard controle R Indicator: D8/01	Aard controle R Indicator: D8/02	Aard controle R Indicator: D8/03
			€ 239.455	€ 161.938	€ 0	€ 194.138
			Hieronder per regel één gemeente (code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in Jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag	Hieronder per regel één gemeente (code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in Jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag
			Aard controle n.v.t. Indicator: D8/05	Aard controle R Indicator: D8/06	Aard controle n.v.t. Indicator: D8/07	Aard controle R Indicator: D8/08
IenW	E20	Regeling stimulering verkeersmaatregelen 2020-2021	Besteding (Jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m Jaar T)	Cumulatieve cofinanciering (t/m Jaar T)	Project afgerond (alle maatregelen) in (Jaar T) (Ja/Nee)
						Aard controle R Indicator: E20/01
			€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond in (Jaar T)? (Ja/Nee)	De hoeveelheid van de op te leveren en de opgeleverde verkeersveiligheidsmaatregelen per type maatregel (m1, m2, aantallen)	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk
			Aard controle n.v.t. Indicator: E20/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E20/06	Aard controle n.v.t. Indicator: E20/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E20/08
			1 Rotonde Quikbomlaan	Nee	1	
			2 Drempels Officiersweg	Nee	2	
EZK	F9	Regeling specifieke uitkering Extern Advise Warmtetransitie	Projectnaam/nummer	Besteding (Jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m Jaar T)	Project afgerond in (Jaar T)? (Ja/Nee)
			Aard controle R Indicator: F9/01	Aard controle R Indicator: F9/02	Aard controle n.v.t. Indicator: F9/03	Aard controle n.v.t. Indicator: F9/04
			1 opstellen transitievisie energie en warmte	€ 19.000	€ 19.000	Nee
			Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: F9/05			

Definitief SISA bijlage verantwoordingsinformatie 2020 op grond van artikel 3 van de Regeling Informatieverstreking sisa - d.d. 28 januari 2021								
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2020 Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/01	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/02	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicator: G2/03	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicator: G2/04	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicator: G2/05	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicator: G2/06
			€ 5.421.145 Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2/07	€ 242.423 Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2/08	€ 347.474 Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) Aard controle R Indicator: G2/09	€ 6.338 Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/10	€ 72.875 Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/11	€ 663 Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: G2/12
			€ 70.875 Besteding (jaar T) kapitaalverstreking Aard controle R Indicator: G3/01	€ 12.036 Baten (jaar T) kapitaalverstreking (exclusief Rijk) Aard controle R Indicator: G3/02	€ 0 Baten vanwege voor 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Aard controle R Indicator: G3/03	€ 426.372 Besteding (jaar T) Bob Aard controle R Indicator: G3/04	€ 0 Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Aard controle R Indicator: G3/05	Ja Besteding (jaar T) uitvoerings- en onderzoekskosten artikel 56, eerste en tweede lid, Bbz 2004 (exclusief Bob) Aard controle R Indicator: G3/06
€ 10.731 Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: G3/07	€ 1.174 Ja	€ 21.722	€ 0	€ 0	€ 7.300			
SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) gemeentedeel 2020 Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Welke regeling betreft het? Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstreking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstreking (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverstreking (overig)	

Definitief SISA bijlage verantwoordingsinformatie 2020 op grond van artikel 3 van de Regeling Informatieverstrekking sisa - d.d. 28 januari 2021								
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01	Aard controle R Indicator: G4/02	Aard controle R Indicator: G4/03	Aard controle R Indicator: G4/04	Aard controle R Indicator: G4/05	Aard controle R Indicator: G4/06
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 1.627.020	€ 37.571	€ 31.840	€ 0	€ 0
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 422.585	€ 99.656	€ 12.846	€ 143.490	€ 0
			3 Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)	€ 296.562	€ 5.057	€ 1.974	€ 0	€ 0
			Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (Jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (Jaar T)	Totaal bedrag vorderingen levensonderhoud (Jaar T) Tozo 1 (i.v.m. verstrekte voorschotten op Tozo-aanvragen levensonderhoud welke zijn ingediend vóór 22 april 2020)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07	Aard controle R Indicator: G4/08	Aard controle R Indicator: G4/09	Aard controle R Indicator: G4/10	Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	398	4	€ 0	Ja	
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	109	17		Ja	
			3 Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)	95	6		Ja	
			Kopie regeling	Besteding (Jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (Jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (Jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (Jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/12	Aard controle R Indicator: G4/13	Aard controle R Indicator: G4/14	Aard controle R Indicator: G4/15	Aard controle R Indicator: G4/16	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)					
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)					
			3 Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)					
WVS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (Jaar T)	Overig (Jaar T) ten opzichte van ontvangen Rijksbijdrage - automatisch ingevuld				
			Aard controle R Indicator: H4/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02				
			€ 8.318	€ 105				
			Projectnaam/nummer	Totale aanvraag per project (Jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (Jaar T) Onroerende zaken (sportaccommodaties) per project ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (Jaar T) Roerende zaken sportbeoefening en sportstimulering per project ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (Jaar T) overige kosten per project ten laste van Rijksmiddelen	Toelichting
			Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03	Aard controle R Indicator: H4/04	Aard controle R Indicator: H4/05	Aard controle R Indicator: H4/06	Aard controle R Indicator: H4/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/08
			1 zaaknummer 802892	€ 8.318	€ 1.128	€ 6.923	€ 372	
			Kopie projectnaam/nummer	Totale besteding (Jaar T) per project ten laste van Rijksmiddelen (automatische berekening)	Percentage besteed (Jaar T) per project ten opzichte van aanvraag ten laste van Rijksmiddelen (automatische berekening)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: H4/09	Aard controle R Indicator: H4/10	Aard controle R Indicator: H4/11			
			1 zaaknummer 802892	€ 8.423	100,00%			

Definitief SISA bijlage verantwoordingsinformatie 2020 op grond van artikel 3 van de Regeling Informatieverzekering sisa - d.d. 28 januari 2021								
VWS	H8	Regeling Sportakkoord	Besteding aanstellen sportformateur (Jaar T) Gerealiseerd Aard controle R Indicator: H8/01	Besteding uitvoering sportakkoord (Jaar T) Gerealiseerd Aard controle R Indicator: H8/02	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m Jaar T) Gerealiseerd Aard controle n.v.t. Indicator: H8/03	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m Jaar T) Gerealiseerd Aard controle n.v.t. Indicator: H8/04	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			€ 6.338	€ 20.157	€ 6.338	€ 20.157	Nee	
LNV	LSB	Regionale 3 ^e tranche SISA tussen medeoverheden	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen Aard controle n.v.t. Indicator: LSB/01	Kenmerk/beschikingsnummer Aard controle n.v.t. Indicator: LSB/02	Betref pijler Een pijler per regel Aard controle n.v.t. Indicator: LSB/03	Besteding per pijler (Jaar T) Aard controle R Indicator: LSB/04	Cofinanciering per pijler (Jaar T) Aard controle R Indicator: LSB/05	
		1 060232 Gemeente Epe		regiodeal deantechregio	toekomstbestendige bedrijfssterren	€ 0	€ 0	
		2		regiodeal veluwe	actielijn 2a bestemmingsmanagement/toegangsportoren	€ 0	€ 0	
			Hieronder verschijnt de code conform de keuzes gemaakt bij indicator LSB/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen Aard controle n.v.t. Indicator: LSB/06	Totale cumulatieve besteding per pijler (t/m Jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: LSB/07	Totale cumulatieve cofinanciering per pijler (t/m Jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: LSB/08	Toelichting Aard controle n.v.t. Indicator: LSB/09		
		1 060232 Gemeente Epe						
			Totale cumulatieve uitvoeringskosten (t/m Jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: LSB/10	Totale compensabele BTW (t/m Jaar T) Aard controle R Indicator: LSB/11	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: LSB/12			

Controleverklaring

Bijlagen

1 | Analyse salariskosten

Inleiding

In deze bijlage wordt een totaalanalyse gegeven van de salariskosten, zoals deze in deze jaarrekening zijn verwerkt. In de financiële analyses van de afzonderlijke programma's wordt hiernaar verwezen.

Onderstaande analyse heeft betrekking op de geraamde en werkelijke salariskosten, inclusief uitgaven voor inhuur van derden. De salariskosten zijn aan de programma's toegerekend op basis van de bij de begroting 2020 bepaalde verdeelsleutel, gebaseerd op de tijdsbesteding van medewerkers aan taakvelden c.q. programma's. Het overzicht is inclusief de salariskosten van de raad en burgemeester en wethouders.

Analyse

De post salarisuitgaven is circa 16,2% van de totale lasten (voor bestemming) van de gemeente.

<i>Budgetopbouw</i>		
	salariskosten	14.758.000
	salariskosten gedekt uit reserves (o.a. organisatieontwikkeling)	438.000
	vergoeding voor detachering	- 56.000
	Totaal budget salariskosten (A)	15.140.000
<i>Bestedingen</i>		
	salarisuitgaven	13.188.000
	inhuur extern (ivm ziekte, zwangerschap, vacatures, projecten)	2.676.000
	storting in de reserve organisatie ontwikkeling/generatiepact	251.000
<i>Ontvangsten</i>		
	detachingsvergoedingen, ouderschapsverlof, zwangerschapsverlof en WAO/UWV gelden	-85.000
	Totaal bestedingen en ontvangsten (B)	16.031.000
	Saldo salariskosten (A-B), nadeel	-890.000
	Reeds aan de raad gemeld in de voortgangsrapportage 2020	858.000
	Saldo salariskosten, nadeel	-32.000

Het nadelige verschil wordt voor € 16.900 veroorzaakt door een hogere uitkering aan wachtgelders voor wethouders. De overige verschillen laten een nadeel zien van € 15.900.

Toerekening salariskosten aan investeringen en grondbedrijf

Van alle salariskosten wordt jaarlijks een deel toegerekend aan investeringen en bouwgrondexploitatie. Deze toegerekende kosten komen daarmee niet ten laste van de reguliere exploitatie. Omdat door deze wijze van toerekenen (personele) lasten worden doorgeschoven naar de toekomst, is een aantal jaren geleden (mede op advies van de provincie) er voor gekozen om in de begroting stapsgewijs een stelpost op te bouwen, waarmee deze toerekening kan worden afgebouwd. Er wordt binnen de organisatie op gestuurd om deze toerekening ook daadwerkelijk te verminderen. Dit heeft geleid tot een daling in de afgelopen jaren, waardoor de exploitatie meer wordt belast.

Effect in 2020

In 2020 heeft dit er toe geleid dat minder uren zijn toegerekend aan grondbedrijf en investeringen dan waarvan bij de begroting was uitgegaan. Het betreft een bedrag van € 166.000. Dit heeft een nadelig effect op het resultaat van de jaarrekening.

2 | Analyse kapitaallasten

Inleiding

In deze bijlage wordt een totaalanalyse gegeven van de kapitaallasten, zoals deze in de jaarrekening zijn verwerkt. In de financiële analyses van de afzonderlijke programma's wordt hiernaar verwezen.

Begroting en werkelijkheid

Begrote kapitaallasten (rente en afschrijving)	5.830.000
Werkelijke kapitaallasten (rente en afschrijving)	4.038.000
Saldo (voordeel)	1.792.000

Dit voordeel wordt in hoofdlijnen veroorzaakt door investeringen waarvan de realisatie nog niet is gestart of later is opgestart en nog niet volledig is uitgevoerd dan waarvan in de begroting was uitgegaan. Hiervoor waren in de begroting al wel kapitaallasten opgenomen.

Analyse afschrijvingen op productniveau

De afschrijvingsverschillen doen zich voor op de volgende producten (verschillen groter dan € 25.000):

Voordelen:	
Wegen	82.000
Verkeer	57.000
Waterkwaliteitsspoor	29.000
Vrijverval riolering	48.000
Gemeentehuis	319.000
Automatisering / ICT	379.000
Totaal Voordeel	914.000

Extra afschrijvingen

In 2020 zijn geen extra afschrijvingen gedaan.

Analyse rentevershil

Er is een rentevershil van € 829.000 (voordelig).

Dit wordt voor € 340.000 veroorzaakt doordat in de basis van de begroting nog werd uitgegaan van 3% rente over de activa. In de jaarrekening is gerekend met 2,4% rente.

Voor de verlaging met 0,6% was in de begroting al wel een algemene stelpost opgenomen van € 192.000. Het verschil met de hogere realisatie van € 340.000 is geen reëel voordeel, omdat daar tegenover ook een lagere onttrekking aan de reserve kapitaallasten staat.

Het overig rentevershil van € 489.000 is ontstaan door geraamde rentekosten in 2020, waarvoor nog geen daadwerkelijke rentekosten zijn geweest (voornamelijk door een later moment van realisatie).

Financiering (renteresultaat)

Het verschil tussen de begrote en werkelijke rentelasten/doorberekende rente is € 265.000 nadelig. De werkelijke (interne en externe) rentelasten zijn in 2020 lager dan waarmee in de begroting rekening werd gehouden. Door een lagere boekwaarde van de materiële vaste activa is van de totale rentelasten een lager bedrag aan rente via de kapitaallasten toegerekend aan de programma's. Hierdoor ontstaat een nadelig renteresultaat op het programma 'algemene dekkingsmiddelen'.

Meerjareninvesteringsplan (MIP)

Het verschil tussen de begrote en de werkelijke kapitaallasten is € 214.000 voordelig.

Dit betreft de in de begroting opgenomen stelposten voor kapitaallasten voor investeringen in het meerjareninvesteringsplan (uitgezonderd het deel waarvan de kapitaallasten gedekt worden door een onttrekking aan de reserve kapitaallasten (€ 214.000); tegenover de lagere kapitaallasten staat een lagere onttrekking aan deze reserve).

Invloed op het saldo van de jaarrekening

Om te bepalen wat het effect is op het saldo van de jaarrekening wordt het bedrag van € 1.792.000 aangevuld c.q. gecorrigeerd met:

1. het renteresultaat (zie hierboven): - € 265.000
2. saldo meerjareninvesteringsplan (zie hierboven): € 214.000
3. stelpost renteverlaging: - € 192.000
4. een lagere doorberekening van kapitaallasten van investeringen voor begraafplaatsen en riolering; dit voordeel van € 280.000 wordt verrekend met de desbetreffende reserve/voorziening; bij de bepaling van de opbrengst en tarieven bij de volgende begrotingsbehandeling wordt dit voordeel betrokken;
5. het voordeel op kapitaallasten van de ICT investeringen, waarvan de kapitaallasten gedekt worden uit de ICT reserve; tegenover de lagere kapitaallasten staat een lagere onttrekking aan de reserve ICT (€ 413.000); deze middelen blijven in de reserve beschikbaar voor de geplande toekomstige uitgaven/kapitaallasten;
6. het voordeel op kapitaallasten van andere investeringen, waarvan de kapitaallasten gedekt worden door een onttrekking aan de reserve kapitaallasten (€ 346.000); tegenover de lagere kapitaallasten staat een lagere onttrekking aan deze reserve;

Recapitulatie

Het resultaat hiervan is dat de kapitaallasten het saldo van de jaarrekening 2020 positief beïnvloed hebben met € 510.000.

Kapitaallasten overhead

Een deel van de kapitaallasten komt niet rechtstreeks tot uitdrukking op de reguliere programma's in de programmarekening. Het betreffen de kapitaallasten van investeringen in de overhead (zoals automatisering, huisvesting, bedrijfsmiddelen). Deze lasten worden verantwoord op het programma overhead.

Afgesloten kredieten

In 2020 zijn er kredieten afgesloten met een positief en een negatief saldo. In deze paragraaf worden de in 2020 afgesloten kredieten waarop een kostenoverschrijding of onderschrijding groter dan € 25.000 heeft plaatsgevonden toegelicht. Met het vaststellen van de jaarrekening stemt de raad in met alle kostenoverschrijdingen.

Reconstructie Apeldoornseweg Vaassen.

De kosten zijn € 135.000 hoger uitgevallen ten opzichte van de raming. Dit komt doordat er aanvullende, niet voorziene werkzaamheden uitgevoerd moesten worden. Dit betrof onder andere het verhelpen van diverse holle ruimtes onder de asfaltconstructie, een lagere categorie zand dat uit het werk kwam wat leidde tot een lagere verrekening van opbrengsten in het werk en het aanpassen en vervangen van kapotgereden goottegels door tijdens het werk passerend vrachtverkeer.

Vervanging openbare verlichting 2020

De vervanging van de openbare verlichting wordt gebaseerd op het beleidsplan met als financiële basis de daarin opgenomen budgetten. In de investeringsbegroting is voor elk jaar een gelijk bedrag beschikbaar echter in de praktijk volgt de vervanging en de daarmee gepaard gaande kosten niet hetzelfde jaarlijks gelijkblijvend patroon maar fluctueert per jaar. In 2020 is daardoor minder uitgegeven dan begroot. Echter dat bedrag blijft in de reserve vervanging openbare verlichting, die deze investeringsuitgaven dekt, beschikbaar zodat de tegengestelde cyclus in volgende jaren opgevangen kan worden.

Centrumplan fase 1

De kosten voor de uitvoering van fase 1 van het Centrumplan in Vaassen zijn hoger uitgekomen dan begroot doordat er meer kosten gemaakt moesten worden voor bodemsanering dan bekend bij het opstellen van het plan. Het gehele bedrag van de saneringskosten dient conform de verslaggevingsregels in de programmarekening te worden opgenomen (zie de verschillenanalyse bij programma 6). De kosten van de sanering worden gedekt uit de reserve structuurvisie en heeft daarmee geen invloed op het saldo van de jaarrekening.

Rolstoelvriendelijke perrons en herinrichting Oude Wisselseweg

De uitvoeringskosten van deze twee projecten zijn lager uitgekomen van bij de begroting daarvan aangenomen. Via een raadsbesluit (201541) is het overschot van € 38.000 op de aanleg van de rolstoelvriendelijke perrons ingezet voor het project voor de aanleg van de rotonde op de Quickbornlaan-Hoofdstraat. Het overschot op de Oude Wisselseweg van € 60.000 zal binnen datzelfde project worden ingezet gezien de tegenvallende subsidie hiervoor.

3 | Toelichting bij paragraaf Financiering

Kasgeldlimiet

bedragen in euro	Begroting 2020	Werkelijkheid 2020			
		1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
<i>Toegestane kasgeldlimiet</i>					
In procenten van de grondslag	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%
In euro's (1)	7.700.000	7.700.000	7.700.000	7.700.000	7.700.000
<i>Omvang vlottende korte schuld</i>					
Opgenomen gelden < 1 jaar	4.000.000	5.000.000	2.666.000	-	-
Schuld in rekening-courant	-	-	-	-	-
Totaal vlottende korte schuld (2)	4.000.000	5.000.000	2.666.000	-	-
<i>Vlottende middelen</i>					
Contante gelden in kas	-	-	-	-	-
Tegoeden in rekening-courant	-	3.381.000	4.521.000	3.500.000	2.277.000
Totaal vlottende middelen (3)	-	3.381.000	4.521.000	3.500.000	2.277.000
<i>Toets kasgeldlimiet</i>					
Toegestane kasgeldlimiet (1)	7.700.000	7.700.000	7.700.000	7.700.000	7.700.000
Totaal netto vlottende schuld (4) = (2) - (3)	4.000.000	1.619.000	-1.855.000	-3.500.000	-2.277.000
Ruimte (+) / Overschrijding (-) =(1) - (4)	3.700.000	6.081.000	9.555.000	11.200.000	9.977.000

Renterisiconorm

Renterisiconorm en renterisico's op vaste schuld 2020

bedragen in euro	Begroting	Rekening
<i>Renterisico op vaste schuld</i>		
Renteherziening op vaste schuld o/g (1a)	-	-
Renteherziening op vaste schuld u/g (1b)	-	-
Netto renteherziening op vaste schuld (1) = (1a) - (1b)	-	-
Te betalen aflossingen (2)	-	-
Renterisico op vaste schuld (3) = (1) + (2)	-	-
<i>Renterisiconorm</i>		
Begrotingstotaal (4)	91.400	91.400
Het bij ministeriële regeling vastgesteld percentage (5)	20%	20%
Renterisiconorm (6) = (4) * (5)	18.280	18.280
<i>Toets renterisiconorm</i>		
Renterisiconorm (6)	18.280	18.280
Rente op vaste schuld & aflossingen (7)	-	-
Ruimte (+) / Overschrijding (-); (8) = (6) - (7)	18.280	18.280

Renteschema

Renteschema 2020

bedragen in euro	begroting	rekening
<i>Rentelasten en rentebaten</i>		
Externe rentelasten over korte en lange financiering (1a)	-	-
Externe rentebaten (idem) (1b)	8.000	10.000
Saldo rentelasten en rentebaten (1) = (1a) - (1b)	-8.000	-10.000
Rente die aan het grondbedrijf moet worden doorberekend	-	-
Rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-	-
Rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken, die aan het betreffend taakveld moet worden doorgerekend	-	-
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	-8.000	-10.000
Rente over eigen vermogen	1.617.000	1.572.000
Rente over voorzieningen	-	-
Totaal aan taakvelden toegerekende rente	1.609.000	1.562.000
Aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	1.741.000	1.465.000
Renteresultaat op het taakveld Treasury	-132.000	97.000

Verklaring van gebruikte afkortingen

Afkorting	Betekenis
3 D's	3 decentralisaties in het sociale domein
afl.	aflossing
ABN-locatie	voormalige kantoor van ABN-AMRO Epe
AP	autoriteit persoonsgegevens
APV	Algemene plaatselijke verordening
AVG	Algemene verordening gegevensbescherming
B.V.	besloten vennootschap
BBP	bruto binnenlands product
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten
BBZ	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen
BIG	baseline informatiebeveiliging Nederlandse gemeenten
BIO	baseline informatieveiligheid overheid
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BRP	basisregistratie personen
BTW	belasting over de toegevoegde waarde
BUIG	bundeling van uitkeringen aan gemeenten
ca.	circa
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin
COELO	Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden
Covid-19	Corona virus disease
DPIA	data protection impact assessments
DSO	digitaal stelsel Omgevingswet
DUVO	decentralisatie-uitkering vrouwenopvang
DVO	dienstverleningsovereenkomst
ED	ervaringsdeskundigen
E-depot	electronisch depot
EMU	Europese Monetaire Unie
etc.	etcetera
excl.	exclusief
FMI	functie mengingsindex
fte	fulltime-equivalent
GGD	gemeenschappelijke gezondheidsdienst
GGZ	geestelijke gezondheidszorg
GRP	gemeentelijk rioleringsplan
GVVP	gemeentelijk verkeers- en vervoersplan
GZ- psycholoog	gezondheidszorgpsycholoog
Halt	het alternatief
HRM	human resource management
IBD	informatiebeveiligingsdienst gemeenten
i.h.k.v.	in het kader van
i.p.v.	in plaats van
i.v.m.	in verband met
ICT	informatie- en communicatie technologie
IHP	integraal huisvestingsplan onderwijsvoorzieningen
IKB	individueel keuzebudget
IKC	integraal kindcentrum

IMOC	inflatie materiële overheidsconsumptie
incl.	inclusief
IOAW	inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers
IOAZ	inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen
ISDN	Integrated services digital network
IT	informatietechnologie
J-GGZ	geestelijke gezondheidszorg voor jeugdigen
JOGG	jongeren op gezond gewicht
k	kilo (duizend)
KCC	klant contact centrum
KNVB	Koninklijke Nederlandse Voetbalbond
LED	light-emitting diode
LEJA	Lokaal Educatieve Jeugd Agenda
LOG	landbouwontwikkelingsgebied
MBO	middelbaar beroepsonderwijs
MIP	meerjareninvesteringsplan
mln.	miljoen
MJOP	meerjarenonderhoudsplan
MTB	mountainbike
NEN	Nederlandse norm
N.V.	naamloze vennootschap
n.v.t.	niet van toepassing
NOG	Noordoost Gelderland
o.a.	onder andere
OAB	onderwijs achterstandenbeleid
OMVV	Ontwikkelingsmaatschappij Vitale Vakantieparken B.V.
OV	openbaar vervoer
OVIJ	Omgevingsdienst Veluwe IJssel
OZB	onroerende-zaakbelasting
p.m.	pro memorie
PGB	persoonsgebonden budget
PIA	privacy impact analyse
PIOFHA-JC	personeel, informatievoorziening, organisatie, financiën, huisvesting, automatisering, juridische zaken en communicatie
PMD	plastic, metaal en drankenkartons
PWA	Prins Willem Alexander
RE(K)S	regionale energietransitie (en klimaat) strategie
RGV	voorheen: Recreatie Gemeenschap Veluwe, nu: Leisurelands
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
ROB	Regionaal Informatie en Expertise Centrum
RSG	Rijks Scholengemeenschap Noord Oost Veluwe
RUD	regionale uitvoeringsdienst
SAOZ	Stichting Adviesbureau Onroerende Zaken
(s)GGZ	(gespecialiseerde) geestelijke gezondheidszorg en verslavingszorg
SVB	Sociale Verzekeringsbank
SVN	Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten
t.b.v.	ten behoeve van
TNT-locatie	voormalig postkantoor Epe
Tozo	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers

t/m	tot en met
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
VFP	Vaassen Flexible Packaging B.V.
VIC	verbijzonderde interne controle
VMI	Veluwe Machine Industrie
VNB	Veluwe Nuts Bedrijven
VNOG	Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland
VO	voortgezet onderwijs
VOB	voortuitontvangen bedrag
voorz.	voorziening
Vpb	vennootschapsbelasting
WAO	Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering
Wet Fido	Wet financiering decentrale overheid
WEW	Waarborgfonds Eigen Woningen
WGDI	Wet generieke digitale infrastructuur
WIA	Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen
WMO	Wet maatschappelijke ondersteuning 2015
WNT	Wet normering topinkomens
WOZ	waardering onroerende zaken
WSW	Wet sociale werkvoorziening / Waarborgfonds Sociale Woningbouw
Wvggz	Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg
ww	Werkloosheidswet
WWB	Wet werk en bijstand, sinds 1 januari 2015 heet deze wet Participatiewet
ZIN	zorg in natura